

MEDITATII.

ELEGII,

1863
207

EPISTOLE, SATIRE si FABULE

DE

GRIGORE MIHAIL ALEXANDRESCU.

~~BIBLIOTECA
Centrala Pedagog.~~

~~INSTITUTUL PEDAGOGIC BUCUREȘTI
BIBLIOTECA~~

BUCUREȘCI.

TYPOGRAFIA NAȚIONALĂ A LUÎ STEFAN RASSIDESCU.

Calcea Nemțescă, Otelul Gherman Nr. 27.

1863.

Mr. 84867

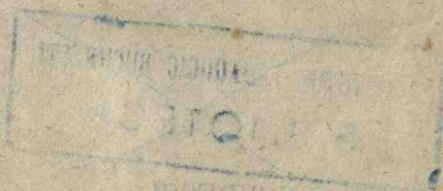
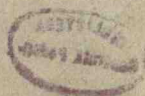
Biblioteca Centrală Universitară
"Carol I" București
20 706
Cota

396/
18

B. C. U. "Carol I" - Bucuresti

C201804483

Handwritten notes in the right margin, including the number 396 and other illegible characters.

6330 932

DOMNULUI

ION GHICA.

Ca unui bun și statornic amic, cu care am petrecut o mare parte a vieții mele; cu care am vizitat, — junii amândouă și plini de iluzii pentru viitorul țării noastre, — monăstirile de dincolo de Oltă acele multe suvenire ale măririi trecute și ale decadenței actuale a României, ce 'mă-aș inspirat poeziile eroice coprinse în cartea mea — îți dedică această carte, ca dovadă de amicitie și stima ce îți păstrează; — amicitie pentru amicitia ce 'mă-ai arrătat tot-d'auna, și stima pentru necontestatele tale merite și capacități.

CATE-VA CUVINTE ÎN LOCŪ DE PREFAȚĂ.

„Pentru ce nu publici scrierile Dumitale?“ întrebaiū măi deunăđi pe un bărbat de spirit și de gust care ține ascunse în portofoliul său măi multe manuscripte de poesii. — „Mam speriat, imi răspunse, de când am văđut atâtea poeți“... Negreșit, nici o dată nu am avut măi multă îndestulare, nu șic de poesie, ci de versuri. De unde vine acesta? pôte în parte din greșita idee că arta poetului ar fi măi ușoră de cât a prosatorului — dupe cum socotim cei măi mulți, atunci când intrăm în cariera literilor cu tótă încrederea juneșei; — pôte însă asemenea dintr'o lege înaltă care va ca poeți să fie cele dânt'ăi instrumente ale geniului popórelor, când geniul acesta începe să se deștepte. În adevăr, armonia având o atracție naturală pentru cei

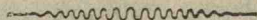
mai mulți omenii, și versurile frumoase întipăririnduse cu lesnire în memorie, toți aceia care la începutul civilizațiilor, simt, sau cred a simți în sufletul lor o scântee divină, aleg instrumentul acesta ca cel mai sigur, spre a-și răspândi ideile lor. De aceea poezia e cea mai antică artă a spiritului omenesc; de aceea legile popórelor celor antice erau scrise în versuri; de aceea în erarchia literilor poezia are un loc așa de înalt. Ea face cea mai mare parte a gloriei națiilor; și cele mai însemnate fapte, cele mai înalte descoperiri, au trebuință de ajutorul ei ca să pótă trăi. Dar cu cât arta e mai frumoasă, atât este mai anevoe; cu cât sunt mai rari poeți care au lăsat numele lor la secolii atât mai numeroși aceea care s'au perdut în adâncul uitării. Faimosul Beranger, puternicul liric al timpilor moderni, poet popular cu aristocratice forme, și unul din capetele cele mai rezonabile ale Franței, dice că multe din cântecile sale cele mici, 'lă-a costat două și trei săptămâni de lucru; mărturisire ce dovedește câtă strășnicie trebuie să aducă un autor la compunerea scrierilor sale; căci, arta este așa de întinsă și variată, frumosul are atâtea nuanțe delicate și fugitive, lucrările imaginației atâtea trebuință de ale rezonului ca să pótă ajunge țin-ta lor, care este frumosul ideal, sau strălucirea a-

devărului, dupe cum șice Platon, în cât nu este de mirare daca desăvârșirea lipsește la mulți, căroro ânsă nu le lipsește talentul, și daca literatură noastră mai ales, a căria parte poetică nu se compunea până în anii din urmă de cât de niște balade tradiționale, inspirații necultivate ale suferinței și ale naturii selbateci, nu este, dic, de mirare, daca literatura noastră n'a produs încă nici un cap d'operă care să pôte sluji de model netăgăduit: acelea nu esū de cât în literaturile formate, și în limbile statoricnite, după cum o știū măi cu osebite toți aceia care scriū, și prin urmare cunosoc influința ce are limba asupra stitului.

Ce pociū dic acum de poesiile mele? o parte din ele s'aū măi tipărit la Iași, în anul 1842 și defavorul de care mă bucuram atunci, a contribuit negreșit la priimirea ce li s'a făcut, dupe cum se întemplă cu tot ce este poprit. Retipărindū acum, prefația de la cartea publicată în anul 1847, am șters pe unele, am vrut să îndreptezū pe altele, și am adăogat câte-va, între care unele sujeturi istorice de un interes național, și prin urmare și măi puțin egoist; căci eū sunt din numărul acolora care cred că poesia pe lângă neapărata condiție de a plăcea, condiție a esistenței sale, este datóre să esprime trebuințele societății, și se deștepte simți-

mente frumoase și nobile care înalță sufletul prin
idei morale și divine, până în viitorul nemărginit
și în anii eternă.

Sunt departe de a crede că am tratat aceste
sujete cu tot interesul de care sunt prămitore. Dar
o scriere este tot-d'eauna un mijloc de a face alta
mai desăvârșită, și eu voi fi cel d'ânteu a aplau-
da pe acela ce va face mai bine.

MEMORIAL DE CALETORIE.

După uă preumblare de o lună și jumătate mă întorsesem în București locu obicinuit al residenței mele. N'apucasem încă să mă scutur bine de praf, cînd îmi aruncaî ochii pe o scrisoare sosită de la Iași, în lipsă-mi. Amicul ce mi o adresa informat de mai 'nainte de voiajul nostru, își arătă părerea de rău că n'a putut să ne însoțească, și sfîrșea dîcîndu că, se mîngie cu idea că litteratura noastră se vă înbogăți cu vre o producție vrednică de. . . . .

Ne înțelegînd tocmai bine spiritul celor din urmă frase, convocaiū îndată consiliul meu obicinuit, care se compunea de mine și de Ión Ghica, tovarășul călătoru, și statornicu pârtașu al întîmplărilor bune sau rele. Aci citiū mensionata scrisore, și ceruiū opinia Adunări; toți, afară de mine, îmi respunseră ast-felū; „înțelesul scrisori este că, tu trebuie să descrii totu ce ai văzut, pe la

II

locurile pe unde ai umblat. " O asemenea opinie din partea Consilierilor în judecata căroră am multă încredere, făcu să'mi cază hirtia din mână. — Ideea de a face o carte sau o broșură mă umplu de fiori, necunoscute ómenilor fericiți care n'au căzut nici uă dată în ispită de a se numi Autori, ca să ia un rangü pe polițiile Librerilor; căci fie care autorü ce se tipărește, odată sau de două ori, și face a se vorbi de dînsul, par'că ar lua o îndatorire către publicü, și fie cine se crede în drept a'i cere socotélă de întrebuințarea timpului, cînd el, ce ar putea să facă la mulți aceeași întrebare, n'are curajul nici a deschide gura, fiind sigur că ar auzi drept respunsü, că scrișsul nu este tréba lorü. Dar ca să mă întorcü de unde plecasemü, ideea de a face uă carte mă umplu de fiori: sperindü însă că judecători se vor fi înșelat ca niște muritori ce sunt, mă aruncaiü într'un fiacar și eșü pe uliță.

Acésta era la 30 August 1842, zi și séra în care tótă suflarea era datóre să se bucure: tóte cunoștințele ce întilneam imi strigaü de dedeparte: — A! te ai întors de la Monastirü. — Acum se mai veđi! O să viü să'mi arăți ce ai lucrat pe acolo. In sfirșit dăriü pe I. Văcărescu, care amestecat în mulțimea ce privea cu gurile căscate o păcătósă luminație, părea a alerga dupe vre un vers perdut sau dupe vre o copiliță de 16 anișori.

El asemenea mă opri și 'mi cerü să vadă versurile ce nu le făcusem. Atunci în credința că a-

III

mici mei aveaŭ dreptate, și că suntŭ negreșit osindit să descriŭ voiajul nostru, mă întorseiŭ acassă, sigur că luminația își poate urma cursul, fără de mine.

Apoi se întimplase să fiŭ și cam supăratŭ în séra aceea, și 'mă era témă să nu mă vadă ast-fel jandarmi poliții, care păzea pe uliți, și să socotés-că cu greșélă că suntŭ om îndărătnicŭ, care nu se bucură de fericirea publică; jandarmi aŭ pentru mine niște fiori deosebite, care imă aducŭ aminte, că am primitŭ odată vizita unui Comissar și unui Căpitan de dorobanți schiopŭ, care venéu *cu multă plecăciune* să 'mă céră hîrtille ca să vadă ce am scrisŭ, fiind mari amatori de Literatură; și de atunci vederea unui om al poliții, imă face impressia unei omiđi ce ar cădea pe mine, adică desgust și cutremurŭ.

Acassă mă gîndiŭ seriosŭ la datoria ce imă dovediseră că am; dar ca să înșel speranța unora care eșteptaŭ versuri, ca să evit bănuelile altora, care nu prea cred adevărurile poesii, (cu toate că prosa este asemenea de mincinosă, cu osebite numai că minciunile celei dintiŭ mîngie inima și înalță sufletul, iar ale celei din urmă sunt amari și păgubitore) mă hotărîiŭ în fine, să scriŭ voiajul meu în limbajul D. Jurdan, și începuiŭ ast-felŭ.

Din copilăria mea audem vorbindusă de Monastirile de peste Olt, de poziția lor. De munți înalți, de peșteri minunate, și simțeamŭ un fel de rușine

IV

că nu le cunoșteam, eu care cunosc cu osebite toate ulițele și mahalalele Capitalei. — Așa găsind pe Ión Ghica, cu aceeași dorință, hotărîrăm să facem împreună o expedițiune, el cu un cuget deștiință, iar eu ca simplu privitoriu al naturei sălbatice și admirator al eroilor, care au zidit acele sfinte Locașuri.

Până a nu pleca am găsit de cuviință să ne înarmăm cu ceva recomandații, neapărat trebuincioase, ca să călătorescă cine-va în țară la noi, și ne-m adresat pentru acesta la D. V., de a căruia bună voință ne credem siguri; se poate înțelege însă mirarea noastră, cînd el ne răspunse că trebuie mai întiu se ceră voe de mai sus, căci suntem cam bănuți și poate să nu fie plăcută întreprinderea noastră. Dădune cu acesta să înțelegem, că avem de gînd să complotăm, vre'o răscolă cu pacinici locuitori ai oltarilor. Ne am mirat îndestul de o reputație usurpată care am dobîndit'o fără să o căutăm, și acesta ne-a făcut să gîndim că, dacă Libertatea presi, ar fi fost ceva mai întinsă, noi am fi putut fără a atinge guvernul, nici religia, nici morala, să demascăm pe acei care inventesă asemenea calomni, ce interesu găsesc în elle, cât de vătămătoru e soiul acesta de ómeni, ce deosebire există între brasla spionilor și calomniatorilor ne rușinați, dintre care cei din tîiu se mărginesc a repeta ceea ce audu, și cum un guvern care își cunoște interesul și consultă opinia publică, trebuie

să trateze pe cei dintiui; dar pentru că lucrurile mergeau alt-felū aceste reflecții le am păstrat pentru noi.

Așa iubite, cititorū, fără să mai așteptămū deslegarea, ce putea să nu vie, iatăne într'o frumoasă trăssură (caléscă care nu era a noastră), alergînd pe drumul cel mare al poștiei, trași saū mai bine tiriți de opt cai ce aveau multă greutate să se tîrască singuri. — Ar fi de prisosū să vorbescū de starea poștilor: căci prea puțini sunt care să nu știe, de cite ori se desnod stréngurile, „de cite ori sn rup hamurile“ și ciți cai rămîn pe drum de la o poștē pînă la alta; intru acésta nu ni s'a întimplat nimic mai neobicinuit de cât altora; dar tăcînd despre lucrurile obicînuite, nu mă pociu opri de a spune în trecăt cite-va amănunte care ne aū interesatū.

Căpitanul de la a 2 poște numită *Baciul*, pe drumul Slatini, era un om fôrte glumețū; el avea vre o zece cîini de o grăssime nepilduită, care neaū priimit cu lătrături vrednice de ciini cei mai vestiți în istorie. Contrastul grăssimei lorū, cu slăbiciunea cailor, din care adusserămū cu noi numai cincī, ne făcu să întrebăm pricină caei bănuiam, că pôte Căpitanul abusând de puterea sa, împarte la cîini nutrimentul ce se cuvine cailor; dar el înțelegînd cugetarea noastră, intră în odae fără să răspundă, și eși îndată încărcat cu o condică: „Căt pentru cîinii đisse, știți D. că nu mănîncă finū; a-

aşa mă puteţi crede că ia-m îngrăşat eu şi călăsori ce trecu pe aici; iară pentru cai am făcut mai deunăđi un raport la casă, aratind starea lor şi cerind adăogire la hrana: Iată respunsul ce am primit; atunci ne citi un ordin al cassi, in care il do-jenea straşnicu pentru cererea lui, şi îi porunca să numai dea cređemint la minciunile surugiloru, care se silescu să'i dovedescă pentru interesul loru, că sint cai slabu. Neputind înbunătăđi starea cailor, urmă căpitanul, mă silescu să înbunătăđescu pe a mea şi a căiniloru; şi adevărat după rotunjimea obrađu-lui său, putea judeca cineva că a descoperitu pentru acésta cel mai bun metod. Aşa mulţumiđi de conversađia lui îi poftiram sănătate şi plecarămu.

Era cincu ore dupe amiađi; abia avuserămu timpu să ajungem la postia de la Talpa, unde hotăriram să petrecem nóptea; coborindune din trăsura văđurămu două arcuri de triumph care decorau celle două intrări ale poştiu. — Acésta vedere într'un locu ce poartă un nume faimosu scrisu cu singele a două nađii puternice, întorse gindul meu spre timpii trecuđi; imi închipuiamu că sint in Lagărulu vitédului Împărat, care a spălat ruşinea armelorū Româneşti, şi aşteptam se văđ acvila taberi fluturind innaintea Triumfătorulu!) Dar ilusiunea nu ţinu mult, căci locuitoru poştiu, care n'au-

) Traian la anul 100 dupe Hristos, Chornicari de fier asupra loculu acei lupte.

VII

diseră nici uă odată vorbindū de Daci saū de Romani, imi spuseră că acelle arcuři saū făcut de curindū pentru o onor. persónă Ministru de Interne, care în adevăr n'a triumfat în contra nimului, dar a bătut pe mulți surugii, trecind pe acolo, lucru ce făcea tot una dupe părerea lorū. Înșelați în ilusiile nóstre, căutarēm un loc unde să ne putem despăgubi cu somnul; un umbrarū sub care se odihnisse strălucita persónă, ne servi spre acésta. Ne flatamū cu speranța că sub un asemenea acoperiși, ne vom odihni mai bine de citū am merita; dar aci încă o amăgire, avurăm curind prilejul să ne incredințăm, că cei mari dorm adesea pe ghimpī; leghióne de purici ne aū muncit tótă nóptea, socotēmū că Decebal și oștirea lui, ce credea la Metam-sicođū, aū inviat negresit sub forma acelor insecte, ca să ne pedepséscă, căci nu putēmū crede, că ceram acésta din partea armatei lui Traian care n'ar fi avut nici un interesū să'și facă uă glumă din repausul nostru, pedepsindū fără milostivire pe nevinovați și debilli săi strenepoți. —

A doua și fórté de diminéță ne grăbirămū a închina arcurile de Triumfu geniurilorū ce triumfaseră de pellea noastră și a pleca cu repesciune fără măcar a întórce ochi spre locul de osindă. — Pe la amiađa sosirăm la Slatina, orașū vechiū, Dară cel mai anevoe de viđitat ce am văđut vre o dată. — Rissipit pe cóstele dealurilorū ce il inconjoră, orașul înfățișéđă o vedere înpestrițată, și póte

VIII

mulțumi privitū de departe; înșă celle mai multe casse, dupe pozițiunea lorū suntū un fel de baterii care trebuie să le eî cu asaltū, în pericol de ați fringe gîtul, daca din întimplare veî avea acollo vre un amicū. pe care se dorești al vedea.

Pe la anul 1530 trăia în acest orașū un Boerū anume Vintilă, ce ocupa postul de jude saū judecătorū, după cum se dicea în idoima părinților noștri. — Simțimentele lui religiose și patriotice erau în genere cunoscute, căci nu era sărbătore să lipsescă el de la biserică, și nu era ocașiune în care să nu declame înprotriva tiraniilor lui Moisse I. După mórtea acestui din urma, și după scurta domnie a lui Vladū al IV care să sfiși în undele Dimboviți, alegători prinților, ca se înceteđe nennirea ce domnea între eî, deteră tronul aceluî boerū din Slatina, și Vintilă I. fu unul din Domni ceî mai tirani și vârsători de sînge.

În scurtul timpū ce zăbovirăm acolo pînă să ne aducă cai, vădurăm pe noul Prefectū care trecea în județū, ocolit de uă cétă întrégă de dorobanți. tistul saū șeful lorū venea în urma trăsuriî, țîindū d'asupra capului și infățîșand fără rușine orășanilorū vederea unei mobilî misteriose, ce datuturilorū să înțelégă că D. Cîrmuitorū este supusū la slăbiciuni care îl apuc adessea-orî în mijlocul Târgului.

Acum eram aprópe de Romania mică. Acéstă parte a țări e cea mai bogată în suvenire istorice;

IX

Monastirile ei. Pădurile, Munții, riurile ce o adăpă, toate portă un caracter de sălbăticiune și de mărimă; Cănticele Haiducilor, tradițiile populare, costumul pitoresc al pandurilor; toate arăt un popor născut pentru arme și demn de ale purta. Valoși Buzești nobili cavaleri ai patrii și ai libertăți; Preotul Farcașu, general al Romanilor, Bătrînul Manta, Banul Craiovei, spaima Tatariloău, și amicul lui Mihaiu Vitădule, și însuși acel Mihaiu fa-la oștirilor și eroul Creștinătăți sunt fii ai acellui pământ.

Impacienți dară de a vizita teatrul atitor întâmplări mari, a vedea locul nașteri atitor bărbați demni de comemorare, ne pornirăm curindă de la Slatina, și sosirăm la 7 ore pe Marginea Oltului, care în acel locu este de uă lățime că la 200 picioare. — Aci pînă să tragă podul, ce se afla de ordinar de cea-lalta parte¹⁾, ne ocuparăm privind un mărețu apusă. Sorele înconjurat de nori vineți avea uă față singerată, și forma în unde uă colónă de aur ce se părea că esse din tr'uu vulcan de flacări. Apoi cându fu aprópe a se ascunde, nori rămași deasupra'i subțiinduse și întinđindu-se ca o pinze de păiajeni, îi formară uă diademă strălucită de diferite colori. Valurile, cu o șoptă înecată, se sfărîmau de mal, și tăcerea misterioasă ce domnea împrejur predispucea snfletul la cugetările melanco-

¹⁾ Pînă atunci nu se făcuse podul stătătoru.

lice care ne coprinseră, cind dupe puțin umbletu sosirăm la locul numit Drăgășani, locu cunoscut de iubitorii petrecerilor, pentru delurile lui, și calitatea vinurilor, iar de amici omenirei nefericite, pentru mórtea atitoru atleti ai Libertății Greciloru.

Nóptea ne ascundea vederea obiectelor, dar cerul era limpede, și stelele schinteitóre păreú a'și aținta căutătura spre câmpul de resbellu. Din cind în cind, cite unul din acele focuri care călătoresc în spațiu, se desfăcea din tărie, lăsindú dupe dînsul uă urmă luminósă, și se cobora a visita batalionul sacru prefăcut în țărină.

A două ți cercetarămú cu demăruntul locul acela: nici uă urmă nu arăta că aici aú fost începutul luptei pentru Libertate; plugul a trecut peste ósele Greciloru, și singele lorú nutrește semănăturile, o singură cruce înegrită de timpú e monumentul ce ilú arătú locuitori cari aú fost martori întâmplărilor de atunci. Simcol al pacei, ea unește sub umbra sa pe Turci, și pe Creștini, eare se odihnescú împreună în liniștea morți, marele împăciuitoar al patimiloru și sfirșit al luptelor omenesti.

Am aúdit pe mulți condannindú entusiasmul unu Istoriciu, care pune batalionul de la Drăgășani, în aceeași linie cu batalionul Tebeniloru, Sparțiaților de la Termopile, și gardai Împărătescă de la Vaterlo. Bu tóte acestea suntú de părerea lui, trebuie să facă cine-va uă comparație relativă; tre-

bue să judece că uă mică oștire rău armată, stre-
 ină de tot felul de tactică, și avind a se lupta, in
 contra unei mulțumi de zece ori mai mare, e tot
 atitū demnă de laudă ca și acelle faimóse batalione,
 care în fine n'au făcut altū, de citū a muri pînă
 la unulū ca și cei de la Drăgășani. Grecia le es-
 te datóre onórea întreprinderii; celle din urmă stri-
 gări alle lorū, au mișcat munții Epirului și inima lui Bo-
 țari, și au făcut să nască soldați din fie care stinca. —
 Dar ómeni înțelegū anevoe, și ridū bucurosū de între-
 prinderi, al căroră sfirșit li se pare himericū: nu-
 mai spiritul, Libertăți urmédă un punctū luminosū
 prin mulțimea anevointelorū; numai el singurū in-
 spiră curajul, a semăna fără a culege; și acei ca-
 re morū pentru libertatea unei Națiuni suntū demni
 a trăi în memoria naținnilorū.

Puțin mai 'nainte de vallea unde odihnescū
 jertfele ómenilor, de marginea uuū pod, ne opri-
 răm la vederea unei jertfe a naturei saū mai bi-
 ne a întimplărei: acesta era uu copil ca de ze-
 ce ani, născut fără miini; mila ce el inspira era
 amestecată de gróză: în locul umerului drept, avea
 un deget de forma degetului cel mare al miini, și
 se sluja de dinsul cu o iuțélă deosebită. Îi arun-
 carăm un sfanță care îl luă cu gura: apoi plecân-
 du'și puțin capul, îl aruncă după deget; întindînd
 piciorul apucă pînea ce îi deterăm și fără cea mai
 mică greutate o adusse la gură. In poziția ce a-
 vea atunci, și după furia cu care mușca din pîine,

semăna mai mult o hiară sălbatică sau o pasăre carnivoră, de cît ființă cuvintătoare. În statură unde mijlocele iert a avea instituturi pentru asemenea ómeni nedreptățiți de natură, acest nenorocit și ar ține viața învățînd vre-un meșteșug potrivit facultăților ce îi mai rămîn; dar, acolo undn se afla era în pericol a muri de fόμε și de frigü, dacă sătení dinprejur nu ar fi îngrijit de hrana lui.

În aceiași (și sosirăm la Ocenele mari¹⁾) unde fusese răm priimiți și tratați ca niște mari prinți, mulțumită D. Oteteleșanu care ținea acelle ocne, și cu care uitasem să spui că venissem pînă acolo. Doă țille am întrebuintat a visita locurile și munți din prejur: pe vîrfurile lor se vädü doă mici schituri: uul făcut de spătarul Mihaí Cantacozino, și numit Titireciü, spre mulțumire că, în timpul fugii sale în Transilvania, pe la 1677 s'a ascuns cîte-va țille în acelle păduri; și a scăpat de sateliții ce Duca Vodă pornise după dînsul, și pentru că luaseră sfîrșit nenorocirile familiei sale; iar cellü l'alt schit mult mai nou s'a clădit de un călugăr al căruia nume nu l'amü găsit.

Ión Ghica încântat atît de maniera cît și de frumusețea cămărășii i-a făcut pe ascuns portretul. E de prisos să laud talentul pictorului; vă spui numai că, după ce mi-a arătat portretul dicîndu-mi că este femeia cămărășului, pe care o vedem în tot césul, m'am încredințat că amicul meu este un ma-

¹⁾ Ocenele mari la Rîmnicu Vilci.

XIII

re politic, un bun mathematic, un bun mineralog, în sfârșit că este or ce alt afară de pictor.

După acésta, ca să nu lăsăm nimic nevădută, ne coborirăm în ocnă care e de o adîncime ca de 30 stînjini¹⁾ se aușisese că guvernul avea de gînd să ne o dea drept lăcaș, cu prilejul unui complot chimeric, și îmi aduc aminte că, acésta idee era atit de întemeiată, în cît mulți care nu mă văduseră pe afară, se miraū cînd mă întîlnéu, și în mira-rea lor avéu nu aer care părea a dice: ce păcat că nu sinteți acolo! Așa nu vrurăm să perdem ocașia de a face cunoștința unei mine atit de tristă pentru cei care o lăcuiesc, și atit de profitabilă pentru D. Oteteleșanu care o exploată.

Dupe acésta ne adunarăm în formă de tribunal ca să cercetăm reclamația unui ciocănașu care se plîngea că l'a lăsat femeea sa; făcînd tóte protestațiile de buna sa purtare în timpul unei scurte căsătorii, concidea deicînd că trebuie să se îndatoretse femea a veni să lăcuiască cu dînsul. Dar ce vină, îți găsește? îl întrebarăm? --- Nicî o vină alta de cît că nu mă mai va, și că s'a împlinit sorocul: dar ce soroc? pentru că, să vedeți D-vóstră, noi ne luasserăm cu învoială să trăim împreună doi ani, și, de ne o plăcea, să mai trăim; acum pentru că ei nu'î mai place, dice că s'a împlinit sorocu; — dar eū știu bine că mai este o lună, și am făcut cu dîn-

¹⁾ Pînă atunci mina uu era sistematică și te coborai într'însa cu frîngia.

sa cheltueli de care trebuie să mă despăgubesc. — Preotului care va cununatî spusu'î-ați învoiala? — Ba nu, pentru că, să vedeți D-v. nu ne-a cununat nici un preot, numai după ce am făcut vorba între noi Ilinca s'a mutat a cassă la mine.

O asemenea demoralisație sau furialism, în mijlocul munților, și la ómenî care n'au nici o idee de *Furie*, ne-au făcut să ne gândim mult la starea civilisației nóstre; dar acésta nu fu singura distracție ce avurăm acolo. Între mici funcționari ce veniră să se închine înaintea D. O. era unul înbrăcat boerește, și dupe aerul seü de mîndrie părea a se socoti mai presus de cît toți cei lați: întrebînd despre dînsul afarăm că se numește Banul Nicolae, și că mîndria lui nu este neîntemeiată, căci este, sau a fost aprópe să fie *ban mare*; împrejurarea urmédă ast-fel: el avea amiciție cu un belicciü turc; protectorul acestui turc, ajutat de desele revoluții ale saraiului, deveni vizir, și protejatul mare hasnatar; atunci Nicolae al nostru mergînd cu unt și cu miere la Constantinopol, rugă pe amicul său să facă ceva pentru dînsul, și acesta îl recomandă bucuros marelui Vizir. Nicolae dar se învrednici a săruta póla aceluî înalt funcționar, care, în considerația favoritului său îl întrebă ce post este mai mare în țară. Domn response Nicolae; știu disse vizirul, dar Domn nu pociü să te faci căci cel de acum este sprijinitü de mai multe puteri; spune'mî însă dupe Domn cine este mai mare la voi? — Mitro-

politul. — Mitropolit să fii, *bre!* — Să mă ertî înălțimea ta, Dar acesta este un rang bisericesc și trebuie să fie cineva călugăr și să trecă prin toate treptele; apoi să fie consacrat de Patriarhă. — Nu strică nimic: trimiț eu la Patriarhă să le facă toate acestea într'o di. — Dar acesta ar fi înprotiva religii noastre. — Spune dar rangul mirenesc cel mai mare. — Acestă rang este *Ban*. — Ei bine: Ban să fii! Atunci porunci de aduseră un Caftan de postavă roșu cu care îmbracă pe Niculae: apoi îi dete o scrisoare de recomandație către Prințu: Caragea. Sosind în București N. adusse scrisoare la Prințul care, după citirea ei prin dragoman, îi propose să'l facă Serdar și Vătaf de plaiu: dar el răspunse că nu poate priimi nimic mai jos de Bănie. În șadar iaș dat să înțelgă că acesta este înprotiva legilor țerii, că e peste putință. Nicolae nu se îndupleca. Așa, Domnul supărînduse ordonă să'l așede într'o căruță de poștie, ș'il porni la o Monăstire; iar vizirului îi răspunse că recomandatul seș este un hain și nemulțumitor către Înalta Pörtă, pentru care s'a și pedepsit.

Sunt 190 de ani de cînd într'o sêră de tómnă plioasă și frigurosă, trei călăreți urmați fie-care de cite o slugă intrau în strîmtórea acestor stînci: pătrunși de plóe pînă la óse, și sfășiind cu pintinii cóstele obosișilor armăssari; ei aruncau în urmăle căutături speriate, se părêu a fugi de o mare primejdie. Sosindă la locul unde este ađi Mina, o luară în stîn-

ga pe mucheși se înfundară în dessimea cea mai în tunecată a pădurei. Să ne oprim aici, disse unul dintr'înși care se părea mai în vîrstă: caii nu sînt în stare să ne mai ducă, al meu a cădut de tot; apoi pe ast întuneric ne cunoscând bine drumurile pôte să cădem în vre o prapastie. — Prea bine, response cel mai june; eă însă nu sunt liniștit pênă nu vom pune picorul pe hotarul Transilvaniei; îmi e témă în totû minutul să n'auđ nmbletul sateliților lui *Duca*, dar în sfirșit nu putem face alt fel. Atunci descălecară toți și legind caii de copaci să trîntiră pe iarbă, cu capetele rezimate de buturugi, și infășurați în gebele ce le slujaă de mantale. — E frig aici, disse cel mai june, — și căpătiul meu nu e nici de cum môle adăogă cel de al doilea. — Căpătiul tău Mathei este mai môle de cit acela ce îl avu la Zmagov nenorocitul nostru tată, răspunse cel mai mare, și ție George trebuie săți fie mult mai cald de cit în temnița lui Gr. Ghica, sau în acea care ne pregătea ciinele de *Duca*. În adevăr fraților, cînd mă gîndesc la relele ce a suferit familia noastră pene dreptate, îmi vinne să cred că este o ursită care gonesce neincetat pe unele familii. — Asta pôte să fie, disse Mathei, dar cînd veți cerceta mai de aprópe, găsești că unele le pățim pe dreptate; tatăl nostru care a fost om bun și drept a făcut țărei un reu cum nu putea cel mai mare vrăjmaș: 'i-a dat un domn care a

lăsat'o în sappă de lemn ; care a intrigat chiar în
potriva tată-seu și l-a defăimat ca să'l scôțã din
Domnie, și care a plătit făcătorului seu de bine cu
môrte. Fratele nostru Drăgicî, mijloci asemenea pen-
tru un alt tâlhar, și plata îi fu tot aceeași; în sfirșit
nelegiuitul Duca este dator Domnia iar unuia din
familia nóstră, și de aceea noi acum fugim în țeri
streine și ne ascundem în pustietăți ca niște fă-
cători de relle.

În ast-fel de convorbire petrecură acei trei
ómeni o nópte turburată, deschidënd urechea la or ce
sgomot, și ascultînd cu bătae de inimă șopta ven-
tului p'între frunse.

Âncă nu se luminasse de dîoă și ei erau că-
lări pe potecile celle mai ascunse ale munților.
Norocirea îi ajută astă-dată și ajunseră la hotar, de
unde intrară în Transilvania. Dupe câtú-va timp,
sórta familiei lor și a țerei luă o față zimbitóre, subt
Domnia lui Șerban II, și spătarul Mihai Cantaco-
zino, ce se întorsese cu frați sei, zidi schitul Thiti-
reciú, în locul unde aú petrecut nóptea în vremea
nevoei.

Dupe o ședere de doé dille într'un loc unde
ne aflam fórté bine, și unde am fi putut zăbovi
mai mult, plecarăm într'un dupe prînd, și petre-
când nóptea în orașul Râmnicul-Vilci, a doa dî
ne pornirăm la Monastiri, dupe ce ne luarăm adio
de la D. Oteteleşanu cu care veniserăm până a-
colo, de la caléșca d-sale, de la dulcețile d-sale, în

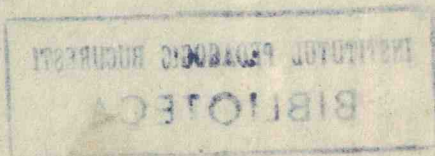

fine, de la tóte bunurile care fac viața materială, pentru care făcuserăm un drum de ocol, ce trebuie să fi obosit pe cititor mai mult de cât pe noi.

COZIA.

Ca la trei ore departe de Rîmnice pe un braț de pămînt ce din pólele Carpaților se întinde d'asupra Oltului, este zidită Cozia. Ca operă de Arhitectură, monastirea acésta nu diferă întru nimic de cele mai multe. Numai numele fondatorului deștéptă niște suvenirî mărețe nutrite încă de sgomotul valurilor, care udă înaltele ziduri, și se închin în trecăt țărîni eroilor. De cea altă parte a riului, un șir de munți acoperiți de arbori, formédă monăstirii o statornică barieră, care o apără despre răsărit, și oprește rađele sórelui de a turbura fără timp repaosul părinților. Oltul în mărețele lui capriții aci desfășura cu fală undele salle, aci strecurînduse ca un șarpe printre doé stînci, ce se par a se împreuna ca să'i închiđă drumul, își resbună prin urlete sălbatece de strîmtorirea ce suferă, și spărgëndusă cu furie de petrósele lor temelii, pare a le amenința că, ajutat de timp, va surpa o dată culmea și trufia lor.

În cea dântéii intrare, la ușa Bisericii este un

tron de pétră, și Vulturul cu două capete ține d'asupra'i coróna Regală. În acel tron spună că se odihnea Mircea, care se află picturat în întru biserici, june încă, dupe cum era când a fundato ¹⁾. Statura lui e de mijloc, chipul blind și voios, ochii mari și albastri, părul castaniu blond și buclat. O parte din îmbrăcăminte a lui e vechiul costum al cavalerilor cruciați; veșmînt scurt și spată, călțuni și culți, la genuchii are cusuți în fir vulturi cu două capete, pe desupra pörtă mantie roșie cu mărginară de aur, și pe cap o coroană. Valorosul domn este înmormintat în biserică, în cea d'ântëii intrare; două mari pietre acoper mormântul. Inscriptiunea uneia a început a se sterge, în cât abia poți decifra câteva cuvinte și numele Mircea, iar pe cea l'altă se citescú deslușit aceste cuvinte: «*Aicî odihnesce Maica Teofana călugărița, cu fiesa Dómna Deorica și fiul seú Nicolae vodă, lét 1425.*» Descoperire neașteptată și plăcută! familia lui Mihaiu Vitézul în acelașu mormînt cu bătrînul Mircea. De și o istorie țice că Dómna Florica a murit în sclavie la Hanul Tătăresc, căruia se trimesese în dar de Sigismund Batori în urma bătăliei de la Boroslo, dar se vede că saú Mihaiu însuși a reușit s'o scape cu promisiuni trimise Hanului prin deputații seí, saú că Radul Șerban I^u, mostenitorul tronului și boerii țerii, aú liberat'o cu dare de bani, cređend că este o desonóre generală să se afle în mâinele

1) La 1386.

Tătarilor familia unui astfel de om. Cât pentru maica lui, Teodora, pe care în anul 1599, în timpul cutedătorei expediții în Transilvania o trimisesse spre siguranță la Cozia, este de crezut că, amărîtă de mórtea durerósă și timpurie a fiului sėu, dupe care ea mai trăi doi ani, a înbrățișat viața călugărescă, și s'a înmo mîntat acolo lîngă un Princede aceiași familie și valoros ca și fiul sėu.

Aci se păstrėdă asemenea comemorarea aceluî principe religios amic al Sfîntului Nifon și cel mai fanatic fundator de bisserici. Am vėdut cu părere de reu că, pentru o monastire cu venit de 4 sau 5,000,000 lei, Cozia nu era îndestul de bine ținută; picături de plóie și au lăsat urmele pe pereți camerilor celor mai bune, și lumina ăilei spera să intre curînd în biserică prin locurile cele mai oprite. Părintele Ipolit, Economul, care după cunoștințele sale ni s'a părut demn de postul ce ocupă, ne spuse că aceasta nu este culpa egumenilor din diferite timpuri, și spre dovadă ne încredință că uni dintrînși au murit săraci ca *Aristid cel Drept*. Aceasta însă nu oprea bani monastirei de a se chiebtui, căci părinți egumeni, spre a se ține în posturile lor erau nevoiți adesea-orî să dea sume mari la unile persoane. — Întrebarăm de ce cuvioși părinți nu și dau demisia din egumenie, când li se cerea să întrebuinte de reu venitul Bissericii? dar o asemenea abnegație de sine se păru ca un lucru peste putință părintelui Ipolit,

și ca să ne încredințese că ast-fel merg lucrurile lumii ne dăse cu cea mai profundă umilință: »Veți vedea D-vastră și cele-l-alte monastiri, dar credeți că, dacă la noi pică, la Bistrița plouă.» Nemulțumiți de această rațiune, eram să răspundem prin mai multe moralități, când ne aruncară o chii la un aruncător de apă plin de cei mai frumoși păstrăvi, care jucând și sărind se părea că protesta în contra imprudintelor noastre cuvinte. Această vedere ne pătrunse pînă în suflet, opri nemulțumirea pe bușele murmurătorilor, și împacă spiritul nostru cu starea lucrurilor de acum.

Dupe un prinț de acelea ce nu se șterg ușor din memorie, ne aruncară într'o luntre, însoții de un june călugăr, și trecurăm pe malul din dreapta ca să vizităm un metoch al Cozii numit Ovedenia, ce se află pe cîsta muntelui în desimea pădurei. Dupe ce mergi cât-va pe marginea riului, te sui pe un fel de galerie tăiată în piatră, care negreșit face parte din drumul Romanilor; apoi o scară cu câte-va trepte iarăși de piatră facilitează suirea pe o mărêță terață, spîndurată ca printr'un farmec d'asupra abisului. Aci sunt stîncele ce privite din foișorul monastirei se par a se împreuna ca să oprêcă Oltul. La spatele teraței, pe culmea muntelui să vêd rămășițele unei zidiri ce se numește Turnul lui Traian, loc de observa-re demn de acei ómeni în care tôte erau mari, virtuți ca și crime.

Ca să vorbim ce-va cu călugărul ce ne însoțea il întrebăram ce mână puternică a făcut acel drum? -- Traian, ne răspunde el, — până aici foarte bine, dar noi adăogărăm, și în ce timp? În timpul când se bătea cu Mircea. — Dar Mircea a trăit cu o mie de ani mai în urmă! — Acésta nu face nimic, Dumnezeu a putut să învieze pe Traian.

Aci părintele ne lăsă fără cuvânt, căci de și se vedea ușurel în istorie, dar era bine întemeiat în credință, și în contra minunilor noi nu ne puteam pune. Adevărat, ar fi frumos lucru să învieze câți-va domnitori cari au fost apărătorii națiunii, dar ia închipuivă pe Țepeș și alți asemenea lui, eșind din pământ ca să ne măcelărescă; sunt incredințat că ne-ar socoti oameni fără de gust, și că n'ar lăsa să se peară ast-fel datinile strămoșești. Ne trebui mai mult de o oră până să ajungem la Ovedenia, mic schit, lăcuit de vre o dece călugări și fundat de Mitropolitul Barlaam pe la anul 1675 în timpul domniei lui Duca Vodă. Părinți, în buna lor voință de a ne arăta tot ce au mai interesant, ne duseră la două chiliuți făcute în piatră, care, în termene bisericesti se numesc peșteri: una din elle încă neterminată, se lucrează cu chieluiala unui boer din Rîmnic. Am făcut observație părinților că, cu 600 de lei ce dăcea că s'au chieluit la dînsa putea acel boier să facă 5 s'au 6 camere, când în chilia de piatră abia te poți învîrți. Dar opinia părinților era cu

totul contrarie; ei consideraü scobitura în piatră ca cea mai completă probă de cuvioşie, şi cel mai mare serviciu ce pöte cine-va să facă lui Dumnezeu. Cu un cuvânt, un om care face o peşteră, or cum ar fi trăit în lumea acésta, este sigur că va fi mintuit în cea viitoare. Aceste cuvinte semănaü disse ca să ne îndemne şi pe noi la asemenea făptă; dar din nefericire ne lipseaü şi mijlóce şi voinţa de a pune în lucrare îndemnul. Ca să nu fim însă creduţi deeretici diderăm ce-va părinţilor ca să ne comemorese. — »Aveţi şi ce-va morţi? ne întrebară. — Avem, dar pentru că aü murit de mult iaü commemorat alţi preoţi. — Asta nu face nimic: noi aici n'avem nici o treabă şi putem să ne rugăm pentru dinşi.»

Acum era tîrduu ca să mai perdem timpul în vorbe; luarăm dar bine-cuvîntarea părinţilor promiîndu-le a cugeta mai serios la fondarea unei peşteri, şi ne întorserăm la Monastire.

Zioa începuse a se ascunde dupe munţi de la apus, mai luminând încă puţin culmele cele din faţă. Apropierea serei da obiectelor colore fantastice, şi deştepta nenumeratele voci ale singurătăţii. Oătăriţi a pleca a doua-qi de la Cozia, ne mai suirăm odată în foişorul ce dă asupra Oltului: de acolo preumblarăm căutătura noastră pe deşertele'î ţermurî, şi indeplinind lipsa talentului cu entuziasmul pentru gloria naţională, plătirăm un tribut de

launde meritate valorosului Mircea, prin poesia intitulată: umbra lui Mircea saă o séră la Cozia.

MONASTIREA DINTR'UN LEMN.

Mulțumiți de buna petrecere de la Cozia, ne pornirăm de acolo în dispozițiile cele mai bune, și întorcindu-ne prin Rîmnic luarăm drumul monastirei Dintr'un lemn, care este în depărtare ca la două poștii de la cea d'ântei mănăstire. Depărtându-ne de oraș și lăsând Oltul în stînga noastră, perspectiva luă altă față: Acum n'aveam a mai vedea nici munți înalți nici ape mărețe. Rîuri multe, dar mici, care curg în deosebite direcții, care, aci se împreună, aci se despart și se întilnesc iară ca să intre de o dată în riul cel mare. Dêluri în proporția apelor dar împodobite de cringuri frumoșe, în sfîrșit tôte mici dar tôte cochete și elegante. Iată ce întilnești de la Cozia până la monastirea Dintr'un lemn aședată asemenea în marginea unui deal.

Ca să luăm lucrurile pe rînd, trebuie mai întei să vorbim de tradiția ce se păstrează asupra zidirei acestei mănăstiri.

Cu vre o trei-șeci ani înainte de a se zidi bisserica, un cioban își avea stîna în locul acela pe

cósta délului. Într'o nópte i se infățișă în vis Maica Mîntuitorului, poruncindu'î să taie stejarul cel mare ce era lingă stînă. Cobanul însă nu socoti de cuviință a se osteni să essecute porunca: dar vissul se repetă în mai multe rîndurî, amenințându'l cu pedepse care îl făcură să se arate ascultător; abia lovi de câte-va orî cu securea, și copăciul ce era sec cădu. În mijlocul lui se găssi o icónă pe care ciobanul o aduse la bisserica satului; dar nóptea, aceiași viđi-une i se arătă poruncindu'î să facă bisserică în locul unde a fost copaciul; ducéndose la acel loc găssi iarăși icóna ce dispăruse din bisserică. Atunci ajutat de tovarăși seî, ciobanul făcu o bissericuță de lemn ce se vede încă pe dél din susul Mănăstirei; pe rădăcina ștejarului este zidit oltarul, și multe minuni s'au făcut atunci de către icóna acea.

Mai în jos de bisserica de lemn este un alt stejar vechiú, nepot al celui tăiat, fiind că se trage din rădăcinele lui: acesta asemenea face minuni întocmai ca răposatul unchiul seú; între altele este una de care starița și celle l'alte maicî ne-au încredințat: elle spun dar, că, în timpul ocupații Turcești, pe la 1822, unul d'între ei, avînd trebuință de lemne, a voit să'și facă provisie din copaciul cel sfînt. În zadar i s'a đis că acésta este o nelegiuire grozavă, turcul, care nu'și aducea aminte să i se fi citit în *Coran* asemenea lucrări s'apucă de tăiat; dar la cea dintii lovitură toporul îi sări din mîini, și el cădu mort. Căpetenia Musulmanilor, ca

să răsbune nenorocirea mortului, îndatoră pe Maică de'l plătiră cu trei sute lei, căci, de și era bine încredințat că nu l-au tăiat elle dar ȕicea că ast-fel o cere dreptatea fiind că copaciul este al monastirei.

Cel puțin de acéstă minune nu ne puturăm indoi, căci tóte maicelle ținéu minte că au plătit bani.

La sosirea noastră acolo, găsirăm patru dame Craiovence, care făcuseră sfintul pelerinagiu pentru deosebite pricină. Am avut plăcerea a le însoți la visita ce au dat minunatului ștejar, din care, cu multă devoție, au rupt câte-va frunđe, s'au închinat, le au sărutat, și le-a băgat în sín.

Mathei Bassarab, prinț religios, ca cei mai mulți din timpi vechi, aușind de aflarea icónei de care vorbirăm, fondă pe la 1640, în pótele délului, în josul bisericii De lemn, o frumóssă bisserică în care se vede că icóna a priimit să fie mutată. Devoția credincioșilor, și mai ales a femeilor credinciose, a împodobit cu cercei de smaranduri, coletură și diafème scumpe, acéstă veche icónă, îmbrăcată peste tot în argint de Logofătul C. Cămpinénul.

Înlauntrul Bissericii în drépta, se vede un mormint a căruia inscripție abia se citește: pe piatră, la cap, este săpată o cunună, în ea vulturul, și de amindouă părțile còte un heruvim: Acest mormint este al familiei talle vitédule Șerban, prinț demn a te odihni în sfintul lăcașu zidit de Matei Bassarab; timpul și ómeni ȕi-au lipsit pentru liberarea

nóstră! dar Români îți vor fi tot-deauna recunoscători pentru bunelle talle cugetări, tu știași că luminele și învățătura, vrăjmași ai tiraniei, sunt prietenși și reaðem ai prinților celor bunși. Ocolit de învățați streinși, onorind și incurajând pe ai țerei talle, introducând artele și întemeind scólle pentru educația publică, tu ai vrut să formeși cetățeni, și ai fost din micul număr de prinți începători ai civilizației și fala noródelor. Odihnește în pace măreță umbră, ocolită ca de atitea diademe de suvenirele faptelor talle; și, când bolta Bissericii resună de gloria Dumneșeirei, când credincioși își fac rugăciunea în limba părinților noștri, când înțelegem aceea ce vrem, și aceea ce șicem, gindește atuncea cu mulțumire că numele teș ne va fi tot-de-una scump, pe câtă vreme vom fi români și vom avea o limbă.

Monastirea are un aer de vesselie, și se ține în starea cea mai bună, în curățenia cea mai plăcută. Acésta face onóre stareșei de acum, și dovedește că femeile au pentru îngrijirea casnică un dar deossebit, la care bărbați sau nu vor, sau nu pot a ajunge. Acolo locuesc vre o noue-șeci de maici, și eș nu îndemn pe nimenși să le visitese, de voește a'și mîntui sufletul, multe din ele sunt june, multe încă copile, cari nu știu nici cum, nici pentru ce se află acolo.

Ar fi de trebuință să ridice cine-va glassul înprotiva nedreptului obiceiș de a închina la sluj-

XXVIII

ba lui Dumnezeu niște ființe a căroră judecată încă slabă, nici știu prețui mărimea îndatoririlor, nici poate avea libertatea alegerii; cu cât mai ales de vom dice că multe sunt silite de părinții lor să înbrățișese această viața! Oare pentru greșalele ce pot face și păcatele în care pot cădea, cine trebuie să răspundă, elle, s'aũ părinții? Când în ochii acoperiți de vălul fecoriei arde focul dorințelor, când sub rassa călugărească bate o inimă ferbinte, ore sunt elle de osindit daca, în loc de rugăciuni sfinte, de cugetări cerești, duc la oltar suspinuri înecate și patime ossindite? A fi priimite acolo femeile care desgustate de lume și de nenorociri își aleg asilul acesta ca liman de scăpare, saũ acelea ce aũ o aplecare hotărîtă pentru viața din monastiri, nimic mai bun; pentru acea s'aũ îndestrat de fondatorii lor cu dări și venituri; dar ca un tată, spre a'și împuțina chieltuelile, spre a scăpa de grijille înzestrărei, să sacrifice pe una din ficele salle ca să norocască pe alta, acesta mi se pare a păcătui de o potrivă înaintea ómenilor și înaintea lui Dumnezeu. Multe nenorociri, ca să nu dic crime, s'aũ întimplat din pricina acestui necreștinesc obicei.

Un boer bătrân cu care vorbiam despre aceste lucruri, imi dete un manuscris în care citiũ următórea nuvelă, ce mi se păru a merita să fie cunoscută, și pe care o inseraiũ aici, modificând puțin stilul manuscrisului ce era anevoe de înțeles.

Fragmentu dintr'o nuvelă intitulată călugărită.

Acésta era în timpul Domniei fericitului, saă ca să ȕic mai bine, a nenorocitului Prinȕ Costantin Brăncovénul, pe care 'l-am cunoscut în viaȕă și 'l-am plins dupe mórte.

Să ne aducem puȕin aminte de puterea familiei lui, de nenumăratele lui bogăȕii, de dulceȕile unei lungi vieȕi pline de desfătări, și vom mărturisii că sórta nu putea face nimic mai mult pentru un Cris-modernă. Apói să ne întórcem cu gîndul în capitala Sultanilor la létul 1714: să vedem un bătrîn cu o fisonomie măréȕă, cu barba lungă, cu părul alb, ce îi cădėu în plete pe umeri, înaintînd către locul osîndeii, ocolit de fii și de nepoȕi sei; să vedem capetele acelor copii căȕind cîte unul unul înaintea bătrînului, și sângele lor stropind haînele nenorocitului tată, martur desnădėjduit al sfîrșitului lor; să 'l vedem în minutul morȕii, aruncînd o durerósă privire asupra celui din urmă copil care 'i mai rămăsese, înbrăȕșîndu'l cea din urmă înbrăȕșare, și întîndînd capul la satirul gélatului; să le vedem acestea, și vom ȕice cu un filosof: «Nu fericii pe nimeni înaintea sfîrșitului! Dar curagiul cu care știi a muri, și statornicia ce avu în religia sa, fură demne de un vechiū creștin și spălară o crimă. ')

*) Se ȕice că C. Brăncovénul a fost unul din pricinuitoii morȕii unchiului seū Șerban II.

Familia Corbenilor era una din cele mai însemnate sub Domnia acestui Prinț, și soția marelui logofăt Corbenu, pe lângă o bunătate naturală, avea acea aplecare la faceri de bine, care o dobândise în soțietatea prințeselor Brâncovence; pentru biserici mai ales, nici un sacrificiu nu i se părea mare, și totă părerea de rău îi era că nu poate să închine la Monastiri atâtea moșii câte ar fi dorit. Locul de întâlnire al călugărilor din toate părțile era cassa sa, sigure fiind că vor găsi acolo tot ajutorul și înlesnirile de care ar avea trebuință.

Doă fete și un băiat compunea această familie; fata cea mai mare, Elena, în vîrstă de 17 ani, era nu numai frumoasă, nu numai că moștenise calitățile sufletești ale mamei, dar se afla încă îndobitită cu învățătura câtă se putea dobîndi pe acele vremi. Mulți junii s'ar fi socotit norociți să o ia de soție; dar atunci ștearea nu era cea d'ântei condiție a căsătoriei, și ei ar fi vrut mai întei să se încredințese de pot fi plăcuți; lucru cam anevoe într'o epocă când adunările erau rare, și când fetele departe de închinăciunile cele viclene și interesante ale bărbaților, n'aveau altă soțietate de cât a mamei sau a tovarășelor de copilărie.

Apoi cum prin toate acestea greutăți, junele Leurdeniu găsi prilej a face pe Elena să gîndescă la dînsul, acesta este secretul amorului, și îl cunosc toți aceia care au iubit vre o dată: el nu era mai frumos de cât ceilalți junii, dar se deosebea din

mulțimea lor prin niște sentimente romantice și un caracter cavaleresc, daruri de o potrivă prețuite de femei, cel d'ântëii pentru că răspunde la viața lor de iluși, și cel de al doilea pentru că, femeille neputînd dobîndi singure gloria, iubesc chiar umbra ei, în aceia care o aŭ, sau care se par vrednică a o avea; și junele amores se purtasse ca un brav în bătălia din 21 August 1690, bătălie în care românii căștigară o biruință strălucită asupra nemților.

Apoi afară de aceste cuvinte, poate că Leur-dénul avea facultatea a iubi mai mult decît alți; pôte că pătrunderea femeiască descoperisse în el o inimă tînără și neprefăcută. Adevărat, în adunări el nici odată nu pomenea numele Elenei. ba încă se părea a cerca un fel de supărare și mînie când audea pe alți numărînd frumusetele ei; dar pentru acel ce s'ar fi interesat să'î afle secretul, chiar purtarea acésta ar fi fost o dovadă. Or cum ar fi ânsă, Elena aușise vorbind de dînsul; îl vëduse de cîte-va ori călare în parada domnescă, ba chiar în cassa părinților seî, unde însoțea cîte odată pe tatăl său la dille de vizită, și atôta a fost destul ca să'l judece demn de iubirea sa.

Înțelegerea lor se urma de mai multă vreme, și acum hotărîseră ca el să trimiță pe tatăl seŭ a o cere formal în căsătorie: tôte se puseseră la cale pentru acésta, când o întîmplare neprevădută le strică planul, cel puțin pentru cîteva vreme.

Doi oameni însemnați în istoria lumii, atrăgeau atunci interesul și atenția; unul general mare, și războinic viteas, până la nesocotință, destoinic de întreprinderile cele mai îndrăsnețe, natură de fer, fără slăbiciuni și fără de preget, deștepta acel interes ce-l inspiră gloria în nenorocire. Cel-alt, viteas și înțelept tot de odată; care smulgea în silă dupe ochi supușilor sei vălul superstiției și al neștiinței; care prin despotismul cel mai absolut civiliza o nație sălbatică, însufla un interes obștesc, și essaltă spiritele acelora care vedeau într'insul un liberator al creștinătății. Românii ar fi putut profita de ocazia ce se înfățișa; dar caracterul cel nehotărît al Prințului Brâncovénul și împotrivirea unor boeri bătrâni, zădărnici ră toate speranțele.

Resboiul se declarasse între Russia și Pórta Otomană, din pricina unui Rege odată puternic, care, disposând mai înainte de mai multe corrone ajunsese acum să aștepte pe a sa de la mărinimia unei puteri streine: oștirile rusești se coborau despre Nord, și ura și neumirea domnea între prinții Români.

În astă stare a lucrurilor, bătrânul Corbeanul plecă la Moldova, însărcinat cu o misie tainică și tot în acea vreme muma Elenii cădu într'o bôlă grea, din care toți ai sei perduseră speranța d'ea o putea scăpa: ea avea puțină încredere în doctoriele omenesci, și prin urmare doctori sei cei mai favoriți erau călugărițele care îi încunjurau patul

dia și nóptea. Elle îi aduceaū tóte ajutóarele sufletesci ce le era prin putință, o incredința că faptele ei cele bune îi vor dobîndi sănătatea, și îi daū despre acésta mai multe eșemple de bóle primejdióse tãmaduite prin credință; cuvinte negreșit mîngiitóre și drepte, căci nimic nu este cu nepuțință la Dumneđeul puterilor, care cãnd va își întinde mână și ne oprește pe marginea mormintuluī. Dar elle îi mai spuseră, cã mulți ș'au cãștigat tãmaduirea închinãnd cãlugãriei cóte unul din copiii lor, saū pe singurul copil ce aū avut, și sfirșirã pãvãtuindu-o a face asemenea.

Nimic nu putea fi mai potrivit cu dispozițiile religióse ale bolnavei; spiritul ei cel slãbit de suferințele timpuluī, vãdu în acéstã idee cea din urmã ancorã de scãpare: Sórta cãdu pe Elena, care, dupe starea inimei ei, nici dorea o asemenea onóre, nici era demnã de dinsa; dar jurãmintul se fãcuse, și sacrificiul trebuia sã se împlinescã.

Bóla începuse a merge spre bine, și Logofãtu. Corbeanu se întorsese de la Moldova. Acésta era timpul dorit de amoresi. Dar vai! durerea trebuia sã fie cu atót mai mare cu cót era mai neașteptatã. Nu fu cu greū Dómei Corbenci sã înduplece pe bãrbatul scū la ceea ce hotãrise în lipsã!

De și el nu era atita de stãpinit de fanatismul religiei, dar vedea în inpuținarea copiilor un imjloc pe a asigura moștenitoruluī sãu o avere mai însemnatã, și a scãpa de o însestrare ce din

și în și se apropia. Acum trebuia să spue fiicei
 lor cea ce i se gătește: sirmana copilă nu știa în-
 că nimic de hotărîrea părinților, ea se afla gîndind
 tot-de-una la iubitul ei, și închipuindu-și ȋioa a-
 ceia cînd va imbrăca hainele de mirésă, și cînd
 unirea lor se va consfinți de bine-cuvîntarea părin-
 ților: «Fata mea, ȋi ȋise tatăl său într'o diminéță,
 știi că maică-ta a fost bolnavă, dar ceia ce nu știi
 este că, pentru dobîndirea sănătăți a făgăduit să te
 închine călugăriei, și . . . Abia cuvîntul de călugă-
 rie isbi urechile fetei, și gălbenéla ce ȋi acoperi o-
 brasul, ridică tată seĂ curagiul de a urma. Desnă-
 dăjduirea se zugrăvi în ochi săi, suspinurile o în-
 cară, și lacrămile făcendu'și loc începură a curge în
 șiróe ferbinți. »Trebue să fii mîndră de asemenea
 cinste, urmă mumă-sa, în care zelul pentru religie
 îneca simțirea naturei: ce sunt plăcerile luméi pe
 lingă plăcerea de a servi lui Dumnezeu; eĂ cînd
 eram jună, m'ăș fi lepădat bucuros de lume, dacă
 părinții ce mă aveaĂ numai pe mine m'ar fi îngă-
 duit. Știi tu ce noroc poți să ai și de o să 'ne-
 merești un bărbat cum trebue. Apoi, grijile căsni-
 ciei, bóle de copii, și alte; numai în monastiri pó-
 te cine-va să scape de ele, imi aduc aminte de
 grosăviile de mai 'nainte, de nenorocirile atótor fa-
 milii care s'aĂ risipit prin țeri depărtate, pentru
 că unii bărbați țineaĂ cu un Domn iar alții cu al-
 tul, care, dacă biruia, trebuia toți vrăjmași lui să

scape cu fuga, și mă îngrosesc cînd gîndesc că a-
cele vremi pot să se întorcă pentru copii mei.

Un șir de asemenea cuvinte eșiră din gura
D-ni Corbenci, ca să facă pe fiica sa să înțeleagă
folosul și trebuința unei vieți liniștite; dar acésta
era ca cum ar fi cîntat la urechile unui surd; fa-
ta vedea cu un ochiū de tot deosebit perspectiva
vieței: în locul grijilor casnice o fericire fără sfrî-
șit, în locul bólelor sănătatea; în locul neînțelege-
rilor o unire neturburată. Cât pentru espatrieri,
nu puteau să se mai întîmple, căci bărbatul seū
trebuia să ție tot-deauna cu partea cea mai drép-
tă, cu domnul cel mai puternic. Ea cădu la pi-
cióarele părinților, și îi rugă cu cele mai pătrun-
dătoare cuvinte să și schimbe hotărîrea: Ea vru a
mărturisi că iubește, dar frica îi opri pe buse tai-
na ce era gata a'i scăpa: " Ei bine îi disse tată-săū,
dute numai să veđi cum e pe acolo, să petreci
cîtă-va vreme, și de nu te vei putea obicînni ne
vom mai gîndi »

Nenorocita n'avu curajul a se împotivi mai
mult, și mumă-sa îi vesti că trebuie să se gătască
că a doa ți să plece împreună.

Nici o altă idee de mîntuire nu se înfățișa
Eleni; numai supunerea putea să'i foloséscă; vor-
bele cele din urmă ale tată-săū îi mai sprijinea
óre cum nădejdea. Dar mai înainte de tóte vru
să vadă pe iubitul seū, și să se consulte cu dînsul.

Nici odată nu s'a socotit el atit ne norocit ca

în séra aceia cind Elena îl înștiință că îl așteptă singură în grădina sa. Pină atunci toate întilnirile lor se urmaseră de față cu doica cea bătrână care o crescuse, și toate favórele ce dobândise el pină acum se mărginisseră în a'í săruta mâna, lucru prea pușin dupe părerea mea, dar care el îl prețuia mai mult decît or ce ar fi putut căștica de la alte femei.

Acésta însă nu îl opri de a'și face mulțimi de închipuiri plăcute pe care urmarea Eleni le a-deverea óre-cum. În bucuria lui el fu aprópe să îmbrățișese pe sluga care îi curăța hainile, sărută cățelul pe care îl bătea altă dată, și îl strînse în brațe încât era aprópe să'l sugrume; acum se credea la sfîrșitul dorințelor, și cu cea mai adincă mulțumire dicea în sine: iată cum sunt femeile! nici o rugăcinne, nici o dovadă de dragoste nu le scóte din hotărîrea lor, or ce greutate le sperie, or ce sacrificiú li se pare peste putință; dar când nici gîndești, ideile lor se schimbă și tot li se pare lesne; póte că elle socotesc că un bine nădējduit este mai prețios, sau póte vor să arate că elle nu se înduplec decát de sineși, și că noi suntem niște sclavi care trebue să așteptăm buna lor voință: orí cum, eú sunt un om fórte norocit. Nu că dor pînă acum mă îndoiam de iubirea ei, dar mai mult e tot-d'auna mai mult, și mă asigură în contra temereí ce am câte odată că póte să mî-o ia altul: să vedem câte ore sunt; afurisite ore . . . mai am

âncă câte-va . . . Dar să încep a mă găti,—până să mă îmbrac, până să ajung, sosește și ora: părinții săi nu șed prea mult séra . . . .

Puțin dupe acésta un om se strecură în grădina părinților Elenii, pe la un loc ascuns; se vi-ri sub o boltă de frunțe, și aci așteptă; așteptă multă vreme, căci în nerăbdarea lui venise cu două ore înaintea celei hotărîte; în sfârșit vădu în întu-neric un veșmînt alb, și Elena intră sub boltă: »sunt două ore de când te aștept,» șopti el. Dar fără să-i răspundă la cuvintele acestea, «am venit, îi disse ea plângînd să te mai vădă odată, mâine mă duc la monastire. — »Ce vorbe sunt astea, vreî să glumești dar nu, mi se pare că plângi. . . » Se apropie de dinsa, îi luă mâinile, îi vădu lacră-mile. »Pentru Dumne-deu! spune-mi curînd, spu-ne-mi fără zăbavă de ce plîngi? ce s'a întîmplat? cine a putut să te mihnéscă?» . . . . fata îi povesti hotărîrea părinților, înprotivirea ce a opus, și ne-isbutirea sa. El o ascultă în tăcere, o furtună se formă în inima sa: «Nu, tu nu mă iubești, strigă el fără să se gîndească că pôte il aude cine-va; tu nu măi iubit nici odată, singură ai cerut'o acés-ta de la părinții tei, sau cel puțin nu te-ai împrovit îndestul: ai vrut să scapi de mine; tre-buia să le spui că nu ești liberă, că mă iubești, și că n'au dreptul să-mi ridice viața.» — »Ar fi fost mai reu; tu nu cunoști pe mumă-mea, și câtă putere au călugărițele assupră'i: elle au pus'o la

cale.» — »Călugărițele? o să le omor pe toate; dar dacă mă iubești, nu trebuie să te duci, să fugim în césul acesta.» — Nici odată în câtă vreme îmi mai rămâne nădejde: tată-meu mi-a făgăduit să mă aducă înapoi.» — »A acum veđ cât te costă să trăești fără mine; acum cunosc dragostea ta; bine, dute, o să auđi de mine, poate că o să mă plingă, dar atuncea o să fie prea târziu« . . . . Fata acum plângea cu amar. »Eü nădęduiam să găsescü la tine mîngiere, ȑicea, și tu îmi îndoiești durerea . . . » Elü își cunoscü greșeala, cađü în genuchă și cerü ertare . . . . »Eleno, Eleno! unde este Elena?» strigă mumă-sa care se deșteptase și o căuta. »Mă ducü, ȑisse fata tremurîndü, și vrîndü să alerge la glassul ce o striga. Atuncü ellü se sculă, o apucă în brațe cu furie, cu desperare; buzele lorü se întilniră, într'un lungü sărutat părăură ași vorbi sufletile; frunzele se înfiorară de plăcere, și cuvêntul *pentru tot d'auna*, cuvênt al ilusiei și al amorului, fu cel din urmă care eși din gurile lor.

Pes'e câtă-va vreme dupe aceasta, mai mulți jună se aflaü adunați la cassa unuia din tr'înși, și vorbeau de noutățile ȑilei, și de împrejurările vremei de atuncü, care se păreau a pregăti o altă sórtă pentru Români; doi ómenă insemnați ereau sugetul convorbirei, și atrageau interesul și atenția generală; unul general mare și resboinicü viteaz, inspira acel interesü ce simte cineva pentru gloria nenorocită; cellü l'alt, tot d'odată vitez și înțeleptü, care smulgea, în-

șilă dupe ochi supușilor seî vălut superstiției și al neștiinției, care prin despotismul cel mai absolut civilisase o nație sălbatică și formase un imperiu puternic, inspira un entusiasm general, și ridica spiritile acelora care vedeu într'insul un izbăvitor al Creștinătății. Toți, vedeau un folos însemnat pentru țeră în alianța Prințului Brancoveanu cu Petru cel mare, dar caracterul cel nehotărit al Prințului și împotrivirea unor Boeri bătrini inspira ore care temere. »Păcat că nu e și Leurdeanu între noi disse unul; sînt sigur că el ar găssi cu cale să ne unim cu Carol XII, favoritul seü.» — «Am băgat de seamă respuse altul că de la o vreme s'a făcut într'insul o schimbare deosibită; de unde era glumeț și vesel, acum este serios și posomorit; abia îi scoți vorba din gură, și se supără de ori ce; apoi își petrece viața la viațóre; lucru ce nu'l obicinua; Dumnezeu să merte, dar crez că este amorezat; tu Cupărescule; care îi ești amic mai intim, ai putea să ne spui ceva.» — »Ba zău nu știu nimic, el are o natură afurisită, își păstrésă secretul numai pentru dînsul.» »Și prea bine face, strigară mai mulți ridëndu: când și le-ar spune ai bate toba, cum faci și pentru ale tale; când ărea amorezat de fata Corbeanului nu te consulta cu toată lumea ce trebuia să faci?» — »Bine că sunteți voi mai buni; mărturisesc că Elena ini plăcea, dară acuma s'a isprăvit tot, săraca fată vor s'o călugărească cu sila, și am auđit

că stărița care este o femeie foarte aspră o maltratésă neputindă s'o înduplece; o ține închisă într'o chilie întunecósă, și o sperie totă d'auna cu Iadul și cu draci, în cõt este aproape să'și piardă mintea; adevărat mumă-sa spune în lume că singură a cerut să meargă la Mönăstire, că se mulțumește prea mult... Dară cine o crede?» — Ușa se deschisse, și Leurdeanu intră; el spusse că s'a întors de la vinătóre.

A doua slujbă a nopții *sau priveghere* luase sfirșit și cele din urmă făclii se stinseră în biserica schitului, . . . Mulțimea călugărițelor se impraștia în toate părțile pe la chilii; lungimea veșmintelor și lungile rase ce se tiraă, pe iarbă înaltă a curților mönăstiri care părea a se mișca sub pasurile unor fantome, da acestei scene o față fioroasă și mormentală; lumini se vedură aprinse pe rind în toate odăile, dară peste puțin se stinseră toate, și tăcerea și întunericul rămase singure; un vint rece sufla despre apus, și glassul cobitor al unei cucuvae răssuna din vreme în vreme în turnul clopotniței, și se prelungea din vale în vale; atunci o luntre se deslipi de cea l'altă parte a lacului, se apropiă fără sgomot de mönăstire, și un om din doi ce erau într'insa, se îndreptă spre o chilie aședată aproape de locul mormintelor.

În minutul acela stărița făcea o revisie de nópte, ca să se încredințese dacă s'au culcat tóte maicille: apropiinduse de acel loc i se păru că

aude vorbindu, apoi vëdu eşindu un bărbat însoţit de o jună călugăriţă; vru să strige, daru ei o vădură; o mină puternică îi astupă gura, şi o tiri în silă pină la luntre.

Acı ca să nu pótă chema ajutoru, o băgară în lăuntru şi hotărira să o lasse pre cel lalt mal

Dar abia braţul ce o ţinea o lassă ca să apuce lopata, şi ea vădënduse slobodă, vru să sae pe mal, să cheme ajutoru. Luntrea pe nesimţite se depărtase puţin, eleşteul era adincü, — ea cădu în lăuntru şi nu se mai vëdu.

A doua şi era o turburare deosebită în Mönăstire: stariţa şi o călugăriţă lipseaü, şi nimini nu puteaü spune ce s'aü făcut, tóte cercetările rerasere förä ispravă; în oraşü Vornicul Leurdeanu era foarte îngrijit pentru fiul sëü, care de câte-va şille nu se ştia ce s'a mai făcut.

Peste căţi-va anı după această întemplantare o trässurë cu cai de poştie se opri puţin în dreptul Mönăstiri; în lăuntru era un bărbat cu o femeie şi o copilă ca de 6 anı. După ce se odihnira puţin: «să plecăm mai curindü, disse femeia; acest locü imı aduce aminte o întimplare nenorocită, la care aşi vrea să nu mai gândescü; apoi adăogă, netedëndü părul cel castaniü al junei copile, cel puţin întemplantarea mea e o învăţatură care o scapă de asemenea sórtă.

BISTRITA.

Dupe o ședere de o zi și o noapte plecîndu de la Monăstirea dintr'un lemn, și vizitîndu în trecăt un alt schit de maică ce se chiamă Surpatele¹⁾ sosirăm pe la amiaç la monastirea Bistrița.

Barbu Craiovescu, Banul Craiovi, și fratele seü Vornicul Pirvu, începură zidirea acestei Biserice în timpul Domniei lui Mircea cel reü la anul 1512. Dar siliți de crușimile lui, ei fugiră în Turcia, și abia o putură isprăvi, dupe întoarcerea lorü, cândü cu ostirea adunată de peste Oltü, goniră pe Tiran. Banul Barbu vrășmaș neînpăcat al tuturilor Prințilorü ce se alegea fără voia lui, goni asemenea și pe Vladü al XIII, care se orinduise domnü de înalta Poartă; dar în sfirșit fu și el ucis de un Capiciu Bassa turcü ce venise în țeră, sub cuvënt ca să'l așede pe tronü la anul 1524, luindü domn'ia Radu al XII, care se afla popritü

---

¹⁾ Surpatela se despart de monăstirea dintr'un lemnü numai printr'ua gîrlită; Acest Schit așdat p'un dealü și ocolit de un crîngü s'a clădit pe la anul 1591 de către Stefan al II surdu fratele lui Mihaiu viteazul, Prințul Blindü dar neapabil și din marele număr de domnitori, neînsemnați care slujeseü numai drept date chronologice la repedele cursal întîmplărilor omenești.

XLIII

la Constanstinopol; făcu Banu al Craioviî pe Vornicu Pirvu, fratele Barbului, și dupe dînsul Moise I-iu îi dete de soție pe sora-sa, vrîndu să aibă mai de aproape puternica familie a Pirvuleștilor, care era groaza mai multor Prinți; daru rudenia acêsta nu fu destulă ca să sprijinescă pe Moise împotriva furtuni ce cruđimea lui ridicasse asupraî, și Banul Pirvul, dinpreună cu Moise, cădură în bătălia, care acesta avu cu Vlad IV, o-rânduitul din partea Porți. Amîndoi frați Pirvulești, cum și Moise Vodă, sunt îngropați în Biserica Bistriți. Pirvulești sunt și zugrăviți în costum boeresc, anteriu și giubea, meși cu papuci, și la cap legătură turcescă.

Se vede că Egumeni dupe vremi ai acestii Monastiri, mindri de vechimea locuinți lor, n'au găsit alt mijlocu să incredințeze despre acêsta pe călători, de cătă lăsîndu Biserica și împrejmuirile ei să cadă în ruine. La cea d'ânteu vedere m'am adusă aminte de cuvintele economului de la Cozia: »La noi pica dar la Bistrița *plouă*;« Tot e trist și derăpanat în lăuntru, tot e vechiu, și ne îngrijat pe din afară. Îngrijitorul de acum avîndu un respect deosibit pentru antichități, n'a găsit cu cale să se atingă cu vreo învoire nelegiuită de sfintele chilia, dar pe de altă parte urmîndu înțelepciunei omenești, a zidit pentru sine afară din Monăstire o pereche casse îndestul de lumești dar minunate pentru odihnă. Cei-l'alți călugări, supuși

la ploae și la frigū, locuescū în chiliī neînvelite, și sufer tot ce trebuie să sufere cine-va ca să se învrednicescă a ajunge mucenicū. Nu sunt de locū la indoială că în lumea ceai-laltă vorū fi fericiți, căci într'acēsta sunt îndestul de reū.

Dupe odaia ce ne o deteră de lăcuință, ne făcurăm o închipuire jalnică de prândul ce ni se gătea, și astă dată nu furăm înșelați. Ca să ne mingiemū, hotărîrăm a visita pe pusnicul ce locuește în munte în susul monăstirei; un părinte bătrîn ne sluji de călăuză. — Ne trebui mai mult de un cēs pină să ajungem, poteca era strîmptă, înaintea și în dreapta prăpăstiū, în vale riul ce pōrtă numele monăstiri, înpotrivă stînci ripōse și gōle, și în stînga peștera în care intrarăm pe brînci ca într'o vișuine, cu toate că în lăuntru e destul de largă. Fiește care dintre noi ținea cāte o făclie, aprinsă, și înaintea tuturilor mergea bătrînul pusnicū ce ne eșise spre întēmpinare.

Dupe ce înaintarăm cāt-va, el se opri, și întîndēndū miînile ne arătă cu un fel de mindrie, întunecōsa și umeda sa locuință, și mulțimea lilieci-lorū înaripașilorū sei tovarăși, care speriați de lumină vîjia în toate părțile pe la ochii noștri.

Acestū omū fără a fi mut s'a supusū de sine la o tăcere vecinică. Este cātă va vreme de cāndū niște țilhari a intrat la dînsul. Și socotindū că pōte se află acum acolo averile Monastiri, cu feluri de casne l'au silit să vorbească; dar tōte au

fostă în zadar. Însfîrșit, perdîndă nădejdea de a afla ceva, în necasul lor, l-au aruncat în prăpastie.

Dar saă minune, dupe cum spun părinți, saă întemplantare, dupe cum ară dice un necredincios, elă rămase atîrnat de un copaci; a două și il găsiră în aceeași poziție și cu multă greutate il traseră în sus.

În lăuntru peșteri sunt două mici altare în fața prăpăstei, allă căroră pusnicul e singurul slujitor. Nu știu de ce, până să nu vedă pe acel omă ală Muntelui, imi făcém o altă idee de un pusnic. Nu imi aducă aminte bine, ca ce idee imi făceamă: destul numai că un pusnic, mi se pare o ființă care nu sémănă într'u nimic cu cei l'alți muritori, un ce nematerială, care se pierde din naîntea ochilor, saă un felă de sêlbatecă ce ese din despicătura unei stînci, și se pierde într'alta, călare pe un urs, înblîndit de dînsul.

Îmi închipuiam că trebuie săl prindemă cu vînatórea; dar cândă il vedă că își plécă capul și salutésă; cândă ilă pipăi și înțeleseiă că este de carne și de óse; era aproape săstrigă: nu, acesta nu este pusnicul! întocmai ca acea damă de provincie care mergîndă la Paris să vađă pe D-nu Balzac, pe care dupe romanțurile lui și'l închipuia un june galben ca lămia și elegant ca crinul, subțire săl tragă pin inel, și slabă să cadă de o suflare, ună ce delicat care nici mănincă, nici bea, apoi vădîndă în locul acestă ideală ună omă grassă și

grosă, rumen și rotundă, care gustă diminéța nu știu câte biftecuri, a țin în uimirea sa: « Nu, acesta nu poate să fie Balzac.

BISTRITA,

(Încehere.)

Coborîndu-ne de la peșteră, însoțiți de uetul Bistriți ce curgea în vale, luarăm o potecă ce duce la Arnota, mică biserică, spre miază-nopțe, aședată la o înălțime de două ori mai sus de cât peștera; de și Arnota se vede din curtea Monastirii; dar îndată ce începi a sui, desinica pădurii, și înălțimea vechilor stejari, îți astupă vederea. Nimic nu îți spune că te ai apropiat, decît lătratul câinilor ce te presimt, și vestesc părinților că le vine o vizită.

Ne mirarăm de iuțeala cu care suia călugărul nostru, căruia mulțimea anilor trebuia să'i fi slăbit puterile, dar care nu se arăta nici-de cum oboșit, în vreme ce noi avurăm trebuință să ne odihnim în multe rînduri; iată ce e deprinderea.—Pe muchia délului, afară de zidurile Arnoti, este un foșor de lemn, păreții căruia sunt acoperiți cu numele fiă-căruia visitor credincios care a avut răbdare să se sue acolo. Între alte nume citirăm,

pe al unei dame cunoscute, și un fel de aforisim scris de aceeași mină, împotriva bătrinelor cochete care se joc cu liniștea familiei lor, și și fac o proprietate din bărbații alora; lucru ce ne fac să credem că d-ei se afla atunci în minute de jalusie, și că avea să se plîngă de vre o necredință casnică.

Din acelū foisorū vederea se întinde în depărtare peste muți și câmpii, până aprópe de Rîmnicū. În drépta mai josū este peșterea pusniculuī, și în vale Bistrița. Mare trebuie să fi fostū anevoiința cu care se făcea aceste zidirī la ast-felū de înălțimi; dar se vede că greutatea biruită, era unul din meritele religioase ale vremilorū de atunci. Apoi aceste Monăstiri pe înălțimea munțilorū, erau ca niște cetăți care slujeau de asilū libertăți la împrejurări grele. Trei călugări alcătuescū toată populația Arnotei. — Această biserică are un venit de 100,000 lei și cu toate acestea nu știū de a cui pricină, călugări sunt siliți să cerșetórească prin sate, pentru ținerea vieței lorū, și a candelēi care arde neincetat la morméntul D-luī M. Bassarab, morméntū frumosū, care despăgubește cu mulțumire pe călătorū de osteneala ce 'și dă ca să'l visitese.

Acest monument este de marmură albă, redicat de pămént ca de patru palme și lungū ca de 4 picioare. Pe dinsul este săpat în reliefū armura Prințuluī și a țerei, tunuri și steaguri.

Am zăbovit mai multe césuri în lăuntru bi-

sericii, ședându pe piatra mormântului, și vorbindu de virtuțile unui Prințu cu inima nobilă, care știindă a birui, a preferatū totū d'auna bunurile păcii care destoinicū a dobîndi numele de concherantū, a alesū pe acela de legiuitorū și civilisatorū allū nații salle. Generosū către vrājmașii săi, și dreptū către toți, poate să dică cui-va că el n'a făcut altă greșală, de cât acea de a trăit prea mult. Bătrînețile lui 'l-aū făcut să cađă subt influința unorū ministri necinstiți și nevrednici, care 'i-aū întunecat gloria și 'i-aū amărit celle din urmă zile ale vieței.

Bătrînul Prințu este zugrăvit în Biserică în fața mormântului; elū pörtă anteriu cu flori, molutea înblănită cu rissū și coroană, statura lui este înaltă, părul albū și chipul bărbătescū. Dupe ce vėđurăm cu deamăruntul tot ce Arnota avea de vėđut ne întórserăm la Monăstire, unde sosiră în lpsa noastră și alți visitori. O copiliță ca de trei ani veselă și frumoasă, se juca pe iarbă întrebîndū de numele călatorilorū. ațlarăm că este un boerū Craioveanū cu familia sa.

Înnaintea bogatului coșciugū în care odihnescū moaștele sf. Grigorie Decapolitul, vėđui o femeie ingenuchiată, care părea a se ruga cu ferbințială; lînga dînsa era altă ténără, ce sē părea că n'are să supere pe sf. cu nici uă rugăciune, cândū femea cea d'ântéiū își întoarse capul, vėzuiū niste trāsuri, care imi aduceau aminte o perssoană ce am cunoscut altă dată.

Dar vechea mea cunoștință avea un chip în-sufletit de colorile diminéței, ochi plini de foc și de vioiciune, și un ce zîmbitor în toate mișcă-rile; acésta din protivă avea suferința și gălbenea-la pe chip, ochi stinși și fără espresie, și un ce du-reros în toată ființa. Ea se uită la noi, apoi șopti un ce tovarăși sale, apoi, dupe ce eșirăm din Bi-serică, îmi dete cunoștiință. »Suntă sigură, disse, că nu mă mai cunoști; dar nu pociu să mă mir, căci știți bine cât m'am schimbată.«

Se pôte înțelege uimirea mea, cându mă în-credințaiu că este aceeași persoană, pe care cu trei ani mai nainte o vëdusem ténără, și frumoasă; îmi adusei aminte de cuvintele proorocului: »O suflare trecu și floarea cădu, și pământul ce c purtă nu o va mai cunoaște.« Trei ani aū fostu destul ca să pue o deosebire grozavă între fata de a-tunci și între femeia de acum.

Darū multe sunt durerile omului, și adincī și amare suferințele inimei, schimbarea adusă de vre-me, este o lege a naturei, ce 'și urmează cursul fără să aibă în sine nimicū sfirșitorū, căci 'și gă-sește un felū de mîngîiere și soarta obștească, dar acea pricinuită de suferințele morale e tristă ca mórtea, și apasă sufletul cu un sentiment durerosū.

Cândū te preumbli séra pe o livede vește-dă, și vede copaci descărcați de podóba lorū, și frunzile galbene respite de vânturī, în adincimea văilorū, vederea acéstă deșteptă în sufletū idei

melancolice, fără amărăciune, o reveriă nedeslușită, și te gîndești, poate, la iarna vieții. Dar cându primăvara o vijelie ne așteaptată ruinează parterul, și zambilele veștejite acoper pământul, de ai avut vre un fiu pe care l'ai perdut încă în lăgăn, vre un frate, saū un prieten, saū orî ce ființă iubită, care te-a lăsat fără vreme, găsești o asemănare tristă între viața lorū, cu a acelloră plante, și zici că așa piere, așa se trece tot ce e bun și frumosū în lumea acēsta!

În puțina vreme cât mai zăbovirăm la Bistrița, călugări ne spuseră multe despre ticăloșia lorū și obiceiurile aristocratice ale părintelui Egumen, norocire că noi veniserăm în trăsură cu 4 cai, unū surugiū care striga de iți lua auđul, și cu 2 dorobanți ce îi eream datorî pretinestii îngrijiri a cărmuitorului aceluî județū. — Alt-felū am fi fostū în primejdie să mănem afară din monastire, dupe cum se urmează cu alți păcătoși, care vin pe josū și fără suită.

Dupe un adevărū trivialū, innaintea lui Dumnezeu suntem toți de o potrivă, și în locașul lui nu este micū saū mare; dar uni din următori Apostolilorū, uītandū adevărul acesta, și cercetandū cu scumpătate distincțiile societății, te priimescū bine, daca vei fi boerū, și încă boerū mare; mai puținū bine daca vei fi ne-guțătoriiū, iar de vei fi țeran te poftescū afară.

Apoi se plîngū că *stăpînirea* îi nedreptățește,

luându o parte din veniturile monastirești pentru trebuințele Statului; *stăpînirea* le-a lăsat îndestul ca să trăiască dupe cuviință, și încă să facă și ceva bunătăți: să ne arăte daru bunătățile care le făcū, sau care le-au făcut, chiar până să nu li se ia aceste venituri; să ne arate fetele sărace care le-au adjutat, copii săraci care 'i-au pus în școle; spitalele care le-au întemeiat; să ni le arate acestea și atunci, vom țice că trebuie nu numai să li se lasse veniturile, daru încă să li se mai adaoge. Cei d'antiiu călugari, cărora li s'au încredințat direcția Monastiriloru, s'au arătat vrednici de sarcina lorū, și au împlinit în cuget curăț dorința fundatoriiloru; daru alți mai tirziū, molipsinduse de patimile și vanitățile care muncescū soșietatea, au vrut să adune comori, și se înoate în aurū. **D**amnezeescul fiul al Marii era, săracū și smerit, iar ómeni care au făcut jurămēt de sărăcie și de smerenie, s'au întrecut la bogății, și au preumblat trufia lorū în mijlocul obști. Știū că sunt la acēstă escepție vrednice de cinste, daru ași dori să fie încă mai multe, pentru interesul unei credințe care slăbește din țic în țic, care nu s'a întinsū atitū de cât prin morala sea cea desăvirșită, prin abnegație și iubire de omenire, și al căria întemeitorū, țicea ucenicilorū sēi: »Celū d'antēu dintre voi să fie cellū din urmă.«

POLOVRACI.

Cu tóte că Monăstirea Polovraciloră, nu este din celle însemnate ale micii Valahii, dar poziția ei și frumoasa peșteră de stalactiți ce se află acolo, o facă vrednică de băgare de sémă, Ea este aședată pe o întinsă câmpie, între 2 stinci; care încep două șiruri de munți, și ale cărora cóste cenușii și volcanice, se vęd de departe; între ele în vale curge riul Oltețul, care printr'un felú de urletú sălbatecú, dovedește rudenia ce are cu Ol-tul. Biserica este pe malul din dreapta, are curți de zid și vre o 5—6 chili, care slujescú de locuință nnuí grosú arendașú. Nici un călugărú nu se află acollo affară de preotul orinduit pentru slujba biserici.

Această mică Monastire s'a fondat pe la anul 1640 de jupan *Danciu Părăeanu*, și Stan Marele Postelnicú.

Acești boeri erau din numărul acelorú ce se ridicaseră asupra lui Leon I. sub comanda Aghi Matei Basarabú. Norociți în bătălia de la satul Ungureni, ei se biruiră la Persiceni, și își găsiră scăparea în Monastirea Tismani, de unde fugiră în Transilvania. Apoi pe la anul 1633, se întoarseră

LIII

cu șeful loră care era chemat de dorința obștească, și cinstiți de dînsul cu posturi mari, luară o mare parte la biruința lui Radu XI și asupra lui Vasilie Arnăutul, Domnul Moldaviei.

Puțină vreme ne trebui ca să ne îndestulăm de vederea Bisericii; lucru cel mai însemnat ce găsirăm într'însa, fu un mormint, pe piatra căruia este săpată o girlandă, în ea o mână care ține o sabie, și de desubt cuvintele: »*Andreă Scorei*«.

După cercetările ce făcurăm în vechile hârtii ale Monastirii, aflarăm că acest *Scorei* trăia pe la anul 1690; că era fiu al unui cioban, și în copilăria sa păzea oile părintești, în poalele muntelui Vilcan, unde se află și astăzi stâna familiei sale, ocupată de ciobani din acelașă neamă. La anul 1687, cândă Șerban al II se gătea, prin alianța sa cu Iónă și Petru țarū alū Rusiei, a scutura jugul Turcilor, și aduna pe taină oștirea în munții de peste Oltă: tenărul Scorei, intră ca voluntar în slujba lui. Șerban, și ajunsese și prin destoinicia sa la rangul de căpitan. Despre acésta putem fi înșine chezași, căci am petrecut o nópte în stîna familiei lui Scorei, și am bătut acolo cel mai dulce lapte;

Cea d'ântéiū grije dupe sosirea noastră acolo, ne fu să visităm peșterea de Stalactiți, ce este într'una din stîncile de care am vorbit. Eșindū din curtea biserici, pe o porțiță spre miază noapte, apucarăm pe malul Oltețului pe sub stîncă din dreapta: acum trebui dupe o espre-

sie țărănescă, să ne luăm inima în dinți, căci po-
teca era ripoasă și așternută cu pietrișu, care la
cea mai mică mișcare se pornea în prepaștie. Aci
un pasu greșit sfișșaste o viață. Ne țineam dar
cu multă greutate de colțurile pietrelorū, și chemam
n ajutor pe sfinți călătorilorū. În sfișșit sosirăm
la intrarea peșterii; acolo aprinserăm făcliile și in-
traram. La celle d'ântéiū passuri noi ne oprirăm;—
ni se păru că ne aflăm într'una din acele cetăți
incântate, ce le a inventat imaginația zimbitoare a
poetilorū Arabi, ne vedurăm ocoliți de o mulțime
de figurī de pietre, care la lumina făcliilorū luaū
o formă de figurī omenestī.

Ici se vedea unū grup de copii, ce părea
a se îndeletnici la luciările virstiū lorū; mai încolo
alte ființe care se împărtășa de om și de hiare, făuni sau
civani, care se ascund dupe o colónă piramidală. Înain-
tezi, și aceleași figurī par' că au trecut înainte ca să
te aștepte; unele îți ridū, altele cu un aer misteriosū,
îți facū semnū de tăcere. Într'un colțū la întunericū
se vedū 2 chipuri sēlbatice ca 2 tálhari, care; cu
armele gata, așteptū pe trecătoriū. Împotrivă, con-
strastându cu această scēnă, o despărțire formează
un alcovū; o femee se arată în fundū, și privește
prin dantelele unei perdeli ce se cobóră din bolta
stíncei, în indoituri grațioase; la un locū bolta
se pleacă, în cât abia te stricori de cea-l-altă parte;
—apoi iar se ridică, apoi se întinde, și se lărge-

ște, formând o al 2-lea peșteră, și desfășurându o nouă privești.

Acı nu simți nici umezeala acea pătrunzătoare, nici aerul greu, care te apasă în peșterea pusnicului, o răcoare dulce te însoțește, pieptul resuflă mulțumit, o uimire plăcută rătăcește vederea. Varietatea boltelor gotice; albeața și luciul parchietului; nenumăratele statue care te înconjură, grozave săă blânde, posomorite săă zimbitore, dupe cum le privești de aproape săă de departe, la lumină săă întuneric; toate îți coprindă cu putere simțirile, și omul cel mai fără iluzii, se crede transportat într'o altă lume.

Ca să lăsăm un suvenir de visita noastră, ne scriserăm numele pe o coloană, care lucea de mi de stelițe, ca acelea ce licuresc dimineța, pe un mal de zăpadă. — Dară picătura muntelui, adăogind piatră peste piatră, de va șterge cu încetul acele nume; săă, de voră mai rămăind câte-va litere, până cândă un alt călătoră va trece pe acolo, elle voră fi pentru dinsul, ca acele simboluri nedeslușite, înscrise pe monumentele unui norodă necunoscut ce nu mai trăește.

TISMANA

(Înceere).

Iată cea mai veche și mai măreță din toate monastirile de peste Oltu. Începută de Radu II-lea Basarabū, la 1366, ea se sēvārși de fiul sēu Danū, și multū mai tīrziū se prefăcu de Neagoe Basarabū, în semnū de recunoștință că și a găsit acolo scăparea cândū se afla gonit de Radu cel mare, pentru găzduirea ce didea sfintului Nifon. Darū prietenul unui sfintū, religiosul și blindul Neagoe, n'avea trebuință de această nenorocire ca se înoiască bisERICA. Orī cum va fi, ellū a statū unul din Prinți cei mai bunī; dar virtuțile lui, aū perit cu dīnsul, și n'aū adus nici unū bine statornicū la nația în care aū strălucit. Atātū este de adevērat, că calitățile personale nu pot aduce nici un folosū temēnicū, cândū tōte lucrările se întemesū pe voīnță iar nu pe legī. — »Cândū Marcu Aurelie muri, zice *Șatobrianū*, Romani se readīnciră în relele nēravuri, cu o ast-fel de înfocare, în cât 'i-ar fi luatū cine va de ómenī, care și aū dobīnditū de curīndū libertatea, ei însă nu scăpaseră de câtū de virtuțile cellorū din urmă stăpīnitorī.“

Ca să zidească Tismana, Radu al II avu trebuință să reteze uă parte din munte. Aședată la uă înălțime ca de 100 picioare; apărată în fața

de uă măreață stincă, ce se plăcă d'asupra'i, ocilită de zidiri vechi care se întind pe marginea prăpăstiei, și încoronată de turnuri, această zidire privită din vale, sémănă unul din acele palaturi din veacul de mijloc, una din acele cetăți feudale, din care Baroni și Cavaleri, înfrunta puterea absolută, absoluți ei însuși în proprietățile lor.

În stinca de care pomenirăm, și care se înalță îngrozitoare, la spatele zidurilor, este o mănăcatură adâncă, un fel de peșteră, din care esse un izvor, ce trece pe sub pământ, prin curtea Monăstiri, se aruncă din înălțime ca un torent, și, împreunându-se cu riul Tismani, ce curge în vale, formează împreună o gîrlită, ce șerpuește între 2 șiruri de munți și se pierde în depărtare. -- Totu în aceiașu stincă, d'asupra peșterii la o înălțime ca de 30 picioare, este o vișuină adîncă, chilie nemuritoare a sfîntului *Nicodim*, care se afla Egu-men al Tismani. Călugări și locuitori de prin prejur, vorbesc multe despre miunele aceluî sântu; și negreșit trebuie să fi făcut, de vreme ce putea să locuiască așa de sus, pe un perete de piatră fără să aibă aripi.

Un singur călugăr, un ténăr frate s'a deprins să se sue acolo. — L'am vedut înșine agățându-se de pietre cu unghiile ca uă pisică sălbatică, intrîndu în chilie și scoțîndu cenușe din vatra sfîntului. Cei l'alți călugări mai înțelepți, și mai puțin iubitori de gloria cerescă, se mărginesc a

LVIII

cinsti pe sfântul în Biserică unde își are coșciugul; căci trupul s'a făcut nevădut într'o noapte, după ce o vedenie amenințătoare a îndatorat pe Egumen, să tae degetul sfântului, ca se remiie dreptu suveniru Bisericii.

Aci se păstrează asemenea crucea de fieru a sfântului, haïna cu care a trecut prin focu, și un patrahirü de o stofă bogată, ce se țice a fi dăruit de Mateiașu, Corvin Regele Ungariei.

În acéstă mănăstire se adună la 1820 vi-teji pandurü ai Mehedințului sub steagul lui Tu-dor Vladimirescul, om mărginit și crud, dar a că-ruia întreprindere înuaintă cu un pas libertatea po-litică, dupe cum se urmează pretutindenea, unde ómenii-sunt siliți a intra vremelnicește în indepen-dența naturală; supuinduse pre urmă la legi, ei păstrează totđ'auna pomenirea șlobozeniei lorü.

În vreme cândü ne îndeletniceam a vizita biserica și priveam tóte amăruntele, cu acelü interesü ce'l de-șteaptă unü monument istoricü, de care multă vreme ai auzitü vorbindü, văzurăm viind către noi un bătrîn, de talie scurtü, cu ochi cufundați în capü, dar vii și vorbitorü; elü ne spuse că este fiü alü Imperatului Americi; ne arată câte-va decorații de hârtie, și ne întreabă ce face Imperatul Nicolae; de a respunsü la scrisorile ce i s'au adresat de dînsul, și de are de gîndü să declare resboiü. Îi respunserăm că toate mergü bine, și Imperatul se închină cu plecăciune, și 'lú rugarăm să ne spue

de cîndu este fiu de Impărat . . »Din vremea lui Capudistria, ne răspunse: la mórtea lui mă aflam în biserică, și toată Grecia s'a sculat să mă pue pe tron, dar n'am primit.« — Acestu nebun este unul din cei mai fericiți ce am vădut vre o dată: el ține o corespondență ideală cu toți suveranii Europi, care aū se pornească curîndu un resboiū obștescū pentrn drepturile lui.

Îndemnați de buni părinți, noi plecarăm să visităm un metochū al monastiri, zidit pe munte spre miază noapte. la o înălțime deosebită; ellū este făcut de sântul Nicodim, și atâtū de micū, încât abia cincī saū șese ómeni pótū încăpea într'însul. — Părinți de acollo ne spuseră, că în susul acestei zidiri, la o depărtare ca de trei ore, pe creștetul cel mai înaltū alū muntelui, este o altă biserică făcută de acelașū sântū, care slujea în aceeași zi la câteși trelle bisericī; întreprindere cam anevoie, și pociū ȃice peste puțină, pentru un omū care nu ar fi sântū. — Cu tótă rivna ce aveam a nu trece nimicū cu vederea, dar astă dată vremea saū mai bine curajiul ne lipsi, și ne întoarserăm iarăși la Monăstire unde ne odihnimăm puțin în foișorul ce dă asupra prăpăstiei în fața drumului. Sēra începuse a da obiectelorū o culoare fantastică, dar în fața noastră, spre răsărit o lumină rosatică vestea apropierea luni; peste puținū o vădurăm licurîndū ca o stea depărtată, ca o făclie care se aprinse în deasa întunecime a copacilorū ce aco-

per muntele. Apoi un glob ruinos, se vedu legănându-se printre frunzele desfăcute de vînt, și înălțîndu-se puțin, aruncă o rază piezișe pe rămășițele unei zidiri ce se vede pe cîstă, apoi d'odată arătându-se d'asupra stejarurilor celor mai înalți, ca pe un pedestal de verdeață, lumină peșterea sfîntului, turnurile Monăstirii, potecile tainice, și stincelle din față, în vreme ce o parte a pădurii, rămasă în umbră, facea să se audă un uet fioros, asemenea cu sbieretul depărtat al hiarilor sălbatice.

Am vădut de multe ori răsărîndu și apuîndu luna, dară nici o dată acea prîveliste nu mi-a făcut atîta impresie. Tăcerea acestei cetăți unde răsuna o dată zgomotul armelor; întinderea prostiului, singurateca lună ce se înălța melancholică pe câmpiile cerului, mi se parea a înota în atmosferă, ca un fanal aruncat pe nemărginirea ocenului; tôte, umplea inima de melancolie, și deștepta idea unei vieți, petrecute în singurătate în sînul naturei.

Pe la miezul nopții plecarăm de la Tismana, fără a ne lua dioa bună de la părinți, care gustă în césul acela dulcețile somnului, și îndreptarăm calea noastră spre turnul lui Serveru.

POESIÏ.

ANUL 1840.

Să stăpînim durerea care pe om supune;
Să aşteptăm în pace al soartei ajutor;
Căci cine ştie óre, şi cine imi va spune
Că o să aducă ziua şi anul viitor?

Miine, poimîine, póte, sórele fericirei
Se va arăta vesel pe orizon senin:
Binele ades vine pe urmele mahnirei
Şi o zîmbire dulce dup' un amar suspin.

Așa ȃice tot omul ce 'n viitor trăește,
 Așa ȃicea odată copilăria mea;
 Și un an vine, trece, ș'alt an îl moștenește,
 Și ce nădejdi dă unul, acelălalt le ia.

Puțină aș vrea, iubite, din ȃilele'mi perdate,
 ȃile ce 'n vecinicie 'și iaă repede le sbor;
 Puține suvenire din ele am plăcute: •
 A fost numai 'n durere varietatea lor!

Dar pe tine, an tănăr, te văz cu mulțămire!
 Pe tine te dorește tot neamul omenesc!
 Și eă sînt mică parte din trista omenire,
 Și eă, a ta sosire cu lumea o slăvesc!

12
 Când se născu copilul ce s'aștepta să vie,
 Ca să ridice iarăși pe omul cel căcut,
 Un bătrîn îl luă 'n brațe, strigând cu bucurie:
 »Sloboade-mă stăpine, fiind că'l am văcut.«

Astfel dreptii ar dice, de ar vedea 'mplinite
 Câte intr'al tei nume ne sunt făgăduite.
 O an, predis atâta, măreț reformatör!
 Începi, prefă, restörnă și îmbunătățează,
 Arată semn acelor ce nu voesc să crează;
 Addo fără zăbavă o turmă ș'un păstör.

A lumii temelie se mișcă, se clătește,
 Vechile'i instituții se șterg, s'aă ruginit;
 Un duh ferbe în lume, și omul ce gândește,
 Aleargă către tine, căci vremea a sosit!

Ici, umbre de noroade le veți ocărnuite
 De umbra unor pravili călcate, siluite,
 De alte mai mici umbre, neînsemnați pitici,
 Orî care simtimente înalte, generöse,
 Ne par ca niște basme de povestit frumoase,
 Și tot entuziasmul isvor de idei mici.

Politica adincă stă în fanfaronadă,
 Și știința vieții în eroism cumplit;
 D'a omului mărire nimic nu dă dovadă,
 Și numai despotismul e bine întărit.

Au, nuou! Aștept minunea'ți ca o cerescă lege:
 Dacă însă păstorul ce tu ni'l ai alege,
 Va fi tot ca păstorii de care-avem destui,
 Atunci . . . lasă în starea'i bătrina tiranie,
 La darurile tale eă nu simț bucurie,
 De 'mbunătățiri rele cât vreă suntem sătui.

Ce bine va aduce o astfel de schimbare?
 Și ce mai reu' ar face o stea, un comet mare,
 Care să ardă globul ș'ai lui locuitorii!
 Ce pasă biete'i turme, în veci nenorocită,
 Să știe de ce mână va fi măcelărită;
 Și dacă are unul saă mulți apăsători?

Eă nu îți ceă în parte nimica pentru mine:
 Soarta'mă cu a mulțimii aș vrea să o unesc:
 Dacă numai asupra'mă nu poți s'aduci vr'un bine
 Eă riđ d'a mea durere, și o desprețuesc.

După suferiri multe inima se n'petrește;
 Lanțul ce 'n veci ne-apasă uităm cât e de greū;
 Răul se face fire, simțirea amorțește,
 Și trăesc în durere ca 'n elementul meū.

Dar aş vrea să văd ziua pământului vestită,
 Să respirū un aer mai liber, mai curat,
 Sa perđ idea tristă de veacuri întărită,
 Că lumea moştenire despoţilor s'a dat!

Atunci dac' a mea frunte palidă, obosită,
 Dac' a mea privire s'o 'ntorce spre morment,
 Dac' a vieţii'mi triste făclie osindită,
 S'o 'ntunece, s'ar stinge d'al patimilor vânt,

Pe aripele morţii celei mântuitoare,
 Voiū părăsi locaşul unde-am nădejduit;
 Voiū lăsa fericirea aceluia ce-o are,
 Şi a mea suvenire acelor ce-am iubit.

Pe muntele acesta, în valea sa privită
Măreții Turn, care martur l'ei noastre tristă apar

S'a cămii origină în secolii e'a repas;
Turnul din care odăta război renunță
Vedeați Române laberi pe câmpii nemărginiți,
În prezintă e' cetatei ei locuitorii

TRECUTUL

Români ați cu
Precum ați învechit, trăind în moliciuni

LA MONASTIREA DEALULUI.

Se land cu
Când la apusul soarelui

Dar pentru ce orașul ațit de strălucit

Acum între orașe de cel mai minime?

Ce v'at o sentinela, pe delul depărtat

Domnește monăstirea; și zidu'i cel înalt

Se 'ntinde împrejuru'i, pustiu și învechit,

De edera bătrână, de mușchiu' acoperit. 1)

Daca însă, locaș adinc, tăcut,

Ero'i ce mai înainte mult șgomot au făcut,

Un cap îi presidează? 2) și daca s'o 'ntimpla,

Cu vreme, România s'ardice fruntea sa,

P'a *Dimbovița* vale oștiri de s'or ivi,

Ai luptelor cumplite părtași ei vor mai fi.

1) Pe când seriam aceste versuri, re'noirea monumentelor nu începuse încă.

2) Sântul Nicon, care ne dă o idee de ce a devenit capul lui Mihail vitésul.

Eû în copilărie, iubeam să mă opresc
 Pe muri mănăstirei, și 'n vale să privesc
 Mărețul Turn, tris martur l'al nostru trist apus,
 Ș'a cărui origină în secolii s'a repus;
 Turnul din care-odată bărbați renumiți
 Vedeau Române taberi pe câmpii nemărginiți.')

În preajmă'i e cetatea! ai ei locuitori
 Ruina'i ađi cu fală arăt la călători,
 Precum atii nevreznici, trăind în molicuni,
 Se laud cu mari fapte făcute de străuni.

Dar pentru ce orașul atit de strălucit,
 Acum între orașe e cel mai umilit?
 Ce voce prea înaltă, ce lege porunci
 Căderea d'opotrivă cu înălțarea a fi?
 E o fatală soartă? sau pe acest pământ
 Lăsă (urmele sale blestemul unui Sânt?²⁾
 Dacă însă o țără, un neam, ar fi dator,
 Când au gresit Despoziții, nelegiuirea lor
 A o plăti; atuncea, orașul osindit,
 Și numele'i din lumă de mult ar fi perit.
 Căci mi'i de glasuri stinse d'al tiraniei fer,
 În strigări dureroase s'au înălțat la cer;

1) Turnul curței Domnești.

2) Sântul Nifon, care se ăice că a blestemat pe Radu IV.

Căci ploii ce în torente de vécuri s'au versat
Sângele dupe petre încă nu l'au spălat.

Or cum va fi, 'mi e scumpă cetatea ce-a domnit,
O iubesc căci e tristă și căci a suferit:
Și, precum anticarul, la patima'i supus,
Culege vechea-aramă ce numai are curs.
Așa în a mea rivnă, pe locul părintesc,
Fiū al astor ruine, țărâna lor slăvesc.
Încă 'mi aduc aminte de gróza ce simteam
Când la apusul diley scheletul lor priveam.

- »P'aici, diceau bătrîni, o boltă arătând,
»Intră o jună Dómnă, frumoasă și fugând
»De cetele tartare, când ele, acest palat
»Lipsind oștirea noastră, în trecăt au predat.¹⁾
»Peștera, ce se întinde departe sub pământ,
»Prin drumuri rătăcite în loc necunoscut
»Își are resuflarea: în sênul ei găsești
»Averî nenumerate, comorile Domnești;
»În preajmă-le ard focuri, căci ele se păzesc
»De iesme, tauri negri ca iadul locuesc;
»Și când vr'un om aprópe a merge a cutezat,
»El la lumina zilei nu s'a mai arătat.»

1) Tradiție.

Astfel dicea, și timpul un pas a mai făcut,
 Și chiar acele esme asilul și-a pierdut!
 Tot e tăcut și jalnic: însă așa cum ești
 Singură porți povara mării Românești.
 Tirgoviște cădută! poetul intristat
 Colore variate în senu'ți a aflat,
 Răsboinicul modeluri; și, dacă am asculta
 Ceea ce în favoru'ți reclamă slava ta,
 A vitejilor umbră d'am ști să o cinstim,
 Vrednici de libertate noi am putea să
 Am afla dela dinșii ce jertfe trebuiesc,
 Prin câtă energie nații se mântuiesc.

Dar pentru ce cragul stii de strălucit,
 A! facă prevedința, că'naltul simțiment,
 Ce'nchină vitejiei mărețul monument,
 Ce-alege pe'nățime al nemuririi loc,
 Să fie noă cârma, colona cea de foc,
 Colona ce odată din țera de esil
 Pe calea mântuirii ducea pe Isdrail!

Bate oia nălbă... un moșneș se desvlește
O lăutărie încoronată din el... o căsac...
Ese... vine către fermier... în preșan ei privește...
Ridul inușor se tragea mână vîrful lui elstea...

1/2
20

Ascultați... mare tîntăma face semu... de o poruncă...
Ostiri, tabe...
UMBRA LUI MIRCEA
Glasul ei se întinde crește, repede din stîncă
Tîntăma... LA COZIA.
Zidul lui... în tîntăma...

1/2
20
Haga

Oklale, care ai fost maritar vieșilor trecute,
Si puterilor legiune... la margine...
Ale turnurilor umbre peste unde stați culcate;
Către termul din protivă se întind, se prelungesc,
Ș'ale valurilor mandle generații spumegate
Zidul vechi al monăstirei în candentă l' isbesc.

Este el cum îl arată sabia lui și armura,
Cavaler de ai credinței, sau ai Tîntăma stăpîn,
Dintr'o peșteră, din ripă, nópțea esă, mă înpresoră:
Depe muche, depe stîncă, chipuri negre se cobor;
Muschiul zidului se mișcă... p'între iarbă se strecoră.
O suflare, care trece ca prin vine un fior.

Este ora nălucirii: un moment se desvelește,
 O fantomă încoronată din el ese... o zăresc...
 Ese... vine către țermuri... stă... în prējma ei privește...
 Riul înapoi se trage... munți virful își clătesc.

Ascultați...! mare fantomă face semn... dă o poruncă...
 Oștiri, taberi fără numer împrejurii înviesu...
 Glasul ei se 'ntinde, creste, repetă din stin în stincă,
 Transilvania 'l aude, Uuguri se înarmești-

Oltule, care ai fost martur vitejiilor trecute,
 Și puternici legiōne p'a ta margine-ai privit,
 Virtuți mari, fapte cumplite, îți sunt ție cunoscute,
 Cine ore pōte să fie omul care te-a 'ngrozit?

Este el cum îl arată sabia lui și armura, ')
 Cavaler de ai credinței, sau al Tibrului stăpîn,
 Traian, gloria Romei, ce se luptă cu Natura? 2)
 Uriaș e al Daciei, sau e Micea cel bătrîn?

- 1) În biserica de la Cozia Mircea este zugrăvit în costum de cruciat.
 2) Pe malul drept al Oltului se vede drumul făcut de Traian.

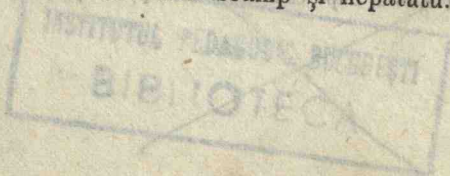

Mircea! îmi răspunde delul; Mircea! Oltul repetésă;
 Acest sunet, acest nume valurile 'l primesc,
 Unul altuia îl spune, Dunărea se 'nștiintésa,
 Şalle ei spumate unde către mare îl pornesc.

Sărutare umbră veche! primeşte 'nchinăciune
 De la fii ai României care tu o ai cinstit.
 Noi venim mirarea noastră la mormintu'îi a depune;
 Vécurile ce 'ngit némuri al teü nume l'aü hrăpit.

Rivna'îi fu neosebită, îndelung' a ta silinţă:
 Până l'adincî bătrîneţe pe Romîni înbărbătaşi;
 Însă, vai! n'a ertat sórta să 'ncununî a ta dorinţă,
 Şi al teü nume moştenire libertăţi îl laşi.

Dar cu slabele'îi mijlóce faptele'îi sunt de mirare:
 Pricina nu rezultatul, laude 'îi-a câştiga;
 Întreprinderea'îi fu dréptă, a fost nobilă şi mare;
 De aceea al teü nume va fi scump şi nepătatü.

În acel locaş de p^étră, drum ce duc^e la v^écie,
 Unde tu te g^ândeşti, p^óte, la norodul ce-ai iubit,
 C^âtă ai simţit plăcere când a lui Mihai soţie¹⁾)
 A venit să 'ţi povest^ească fap^te ce l'au strălucit!

Noi citim luptele vostre, cum privim vechea armură
 Ce un urias odată în r^ésboae a purtat;
 Greutatea ei n^e ap^ucă, trece slaba-ne măsură,
 Ne 'ndoim dac' asa ómenii întru adev^ér au stat.

Au trecut timpi acei, timpi de fap^te strălucite,
 În^să triste şi amare; legi, n^ăravuri se 'ndulcesc:
 Prin ştiinţe şi prin arte naţiile înfrăţite,
 În gⁱndire şi în pace drumul gloriei g^ădesc.

Căci răşboiul e biciu gróznic, care mórtea îi iub^eşte
 Şi ai lui singeraţi Dafini naţiile îi plătesc;
 E a cerului urgie, este foc care topeşte
 Crângurile înflorite, păduri care 'l hrănesc.

1) D^ómna Florica soţia lui Mihai^u este îngropată în acelaş morm^ént
 cu Mirc^ela, după cum arată inscripţia de pe p^étră.

Dar a nopței négră mantă peste déluri se lățește,
 La apus se adun nori, se întind ca un veșmânt;
 Peste unde și 'n tărie întunerecul domnește:
 Tot e gróză și tăcere... umbra intră în mormânt.

Lumea e în așteptare... turnurile cele 'nalte
 Ca fantome de mari secolii pe eroi lorú jelesc;
 Și ale valurilor mindre generații spumegate,
 Zidul vechiú al monastirei în cadență il isbesc.

/as

= 020180 4483 =

BIBLIOTECA
 CENTRALĂ
 UNIVERSITARĂ "CAROL I"
 BUCUREȘTI

~~BIBLIOTECA
 CENTRALĂ PEDAG.~~

~~INSTITUTUL PEDAGOGIC BUCUREȘTI
 BIBLIOTECA~~

Apoi tainicele țaze, gând peis, din o zărire
 Ce pe munte se ridică, locaș trist nelocuit
 Mîngie-a ei trîmă cu o palidă zămbire
 Ca un vis ce se strecoară într-un suflet pustiu.

Apoi, glob rîndine, noșter gând mîngiere și viață
 Se naște și înălță și înălță și înălță și înălță
 Păle stercărilor, vîrful pînă de verdeț
 Se opri; Apoi priveră peste lume aruncînd
 Lumina adînci prăpastii, monastirea învelită
 Teodala cetăție, ce de turmuri ocioasă
 Ce de tîmă colorată și priveră de departe
 Părea mult din acele Oșinice palate

RESĂRITUL LUNEI

LA TISMANA.

De cât în frumósă nópte când plăpînda'î lină rađă
 A copilei dulce frunte cu vii umbre colora,
 O priveliște c'aceea ochi'mi n'au putut se vađă.
 Lun' așa incântătoare n'am ayuț a admira.

Și întei, ca o stelută, ca făclie depărtată,
 Ce drumețul o aprinde în pustiiuri rătăcind,
 În a brađilor desime, în pădurea 'ntunecată,
 P'între frunzele clătite, am zărit'o licurind.

Apoi tainicele'i raze, dând peziș pre o zidire,
 Ce pe muche se ridică, locaș trist nelocuit,
 Mîngie-a ei ruină cu o palidă zimbire
 Ca un vis ce se strecoră într'un suflet pustiit.

Apoi, glob rubinos, nopței dând mișcare și viață,
 Se 'nălță, și din prejuru'i dese umbre depărtând,
 P'ale stejarilor virfuri piramide de verdéță.
 Se opri; Apoi privirea'i peste lume aruncând,
 Lumină adînci prăpastii, monastirea învechită,
 Feodală cetățue, ce de turnuri ocolită,
 Ce de lună colorată și privită de departe,
 Părea unul din acele Osainice palate
 Unde genuri fantome cu urgie se isbesc;
 Și pustiul fără margini, și cărarea rătăcită.
 Stîncă, peșteră adîncă, în vechime locuită
 De al muntelui sânt pusnic ce sirmani îl iubesc.

Eraū dulci acele ore de estas și de gîndire:
 Șóptele, adînci murmure ce iaū viață în pustiū,
 A mormintelor tăcere ce domnea în monastire
 Locū de sgomotū altă dată, de politici vijelii.

Nóptea, totul astei scene colosală da mărire,
 Duoë nobile instincte cu putere deștepta;
 Unū, a cerului credință, altū, a patriei iubire,
 Ce o dată 'n aste locuri pe strămoși îi însuffa.

Munți noștri aū fost adesea scump asil de libertate,
 Și din vârful lor Români, torent iute furios
 S'aruncaū: mulțimi barbăre pentru pradă adunate,
 Lei, sosind, eraū la fugă ca un cerb rănit, fricos.

Cu trufie riga ungur către țeră 'naintesă:¹⁾
 Sunt plini munți de oștire, sună zalele de fer;
 Pinteni lucesc; la lună săbiile scânteiază;
 Basarab închee pacea cum vrăjmași lui o cer.²⁾

Dar Români nu vor pacea, nu vor trista umilință
 Ce asupra-le aduce un necinstitor tractat;
 Ura lor e ne'mpăcată; în a lor crudă dorință
 Coprind munți, închid drumul ungurului spăimîntat.

1) Carol I. regele Ungariei, la anul 1330.

2) Ion Basarab.

Astfel e atunci omorul, cât ostaşul încetădă
 Obosit, şi Riga singur cu puţin scapă fugînd;
 Strălucitele-î veşminte le aruncă el de gródă,
 Plinge, şi în a sa ţeră se întorce blestemînd.

Nici odată astă lună ce innótă în tărie,
 Ca fanal purtat de valuri pe a mărilor câmpie,
 Mai mult număr de cadavre de atunci n'a luminat,
 Nici odată mîndru vultur ce 'n văsduh se cumpăneşte;
 Acel domn al atmosferei ce un véc întreg trăeşte,
 De o prad' așa bogată încă nu s'a 'ndestulat.

Se găsesc ş' acum peripe bucăţi de armuri sdrobite;
 Am vădut înşine pintenî de rugină putređiţi,
 Şi p'al *răsboiului munte* monstruósele morminte
 Unde şefi ungurimei đac cu toţi g'ămădiţi.

Dar Români, fii ai celor ce'n vechime se luptară,
 Cu sudori adăp păméntul, câştig hrana în dureri;
 Sunt plugari; şi alte nume, ómenî uuoise înălţară,
 Ómenî ue'nsemnaţi, şi mîndri de vechimea lor de erî.

Streini prinți ce nă apăsară, aū dat lor drept mîngîiere,
Averî, cinstî, care odată se 'mpărțéū drept rēsplătirî;
Monopol fac azî de drepturî; în a lor scurtă vedere
Propășirei neînvinse pun ei dese 'nprotivirî.

Nu ă așa legea naturei, nu ă așa a țeri lege;
Ca tot cē nu e la locu'i va cădea trufia lor:
Al sudorilor streine rod ei nu'l vor mai culege;
Va fi mare tot românul țeri lui folositor.

Cugetări adînc ascunse, idei drepte și înalte,
Ce în inimilē alese ura lor le apăsa,
Vor vedea lumina țilei; și în formă de mari fapte,
Subt privirea prevedinței, lumei se vor arăta.

MORMINTELE

LA DRĂGĂȘANI.

Când visitam odată locașurile sfînto
Mărește suvenire din vremi cę aũ încetat;
Eũ mę opriiũ pe valea bogatã în morminte,
Unde atîți răsboinici ai Greciei slăvite
Strigarea libertății ântei aũ înălțat.

„Dioa de mult trecuse; natura obositã...
Se odihnea: nici sgomot, nici cel mai ușor vînt;
Nimic viũ: eram singur în lumea adormitã,
Și stelele d'asupra pe lunca pãrăsitã.
Lucę ca niște candelı aprinse p'un mormint.

Din vreme 'n vreme numai de dincolo de dealuri
 Părea c'auđ un sunet, un uet depărtat,
 Ca glasul unei ape ce 'necă-ale ei maluri,
 Saŭ ca ale mulțimei întăritate valuri,
 Când din robie scapă un nēm împovărat.

Și ochi'mi s'ațintară pe semnul mântuinței
 Ce singur se înalță în locul de suspin;
 Protector al durerei, nădejde a suferinței,
 Labarum vechiŭ al luptei, simbol al biruinței,
 Prin care a 'nvins barbari, creștinul Constantin.

Și mă gândem l'acea ce umbra'i învălește,
 La Grecia modernă ce ei aŭ sprijinit;
 Căci jertfa pentru nații la cer se priimește,
 Căci sângele de martiri e plantă ce rodește
 Cŭrind, tîrziŭ, odată, dar însă nelipsit.

Precum cei d'ântei preoți ce crucea o purtară
 Din peșteri, din pustiuri, săraci, desprețuiți,
 În circ, amfitétruri, puterea înfruntară,
 Pe purpura Romană credința aședară,
 Și 'nvinseră pe idoli în capitol slăviți:

Aşa sângele acelor că aicea se jertfiră
 Născu p'ăi libertăți vestiți răsunători;
 Parnasul și Olimpul cu fală se priviră,
 Când flotele barbare zdrobite le zăriră,
 Și flacăra din ele suinduse la nori.

Sunt vrednici de vechimea din vécuri fabuloase,
 Sunt mari cum fu robia sub limpedele'i cer,
 Și lupta și isbînda a Greciei frumoase,
 Iar Boțari, Miauli, colosuri fiorose
 Se par ca semișei eroi ai lui Omer.

A! dac' a ta viață de lume admirată,
 Când nației gemende veniseși ajutor,
 De asprele ursite nu ar fi fost curmată,
 D'ăi fi vădut tu ȝioa în ceruri însemnată,
 Arol al desnădejdei, sălbatec călător.

O nuoă epopee, poemă strălucită,
 Creștină Iliadă pământu ar fi 'nchintat.
 Ca trîmbița 'nvierei de suflet presimțită,
 Puternica ta liră, de mâna'ți pipăită,
 A vécurilor stinse cenușă-ar fi mișcat.

Pământul țării noastre e ađi adăpostire
 L'a Grecilor țărină: iar agonia lor,
 Cu jale a vădu't'o a Oltului oștire,
 Și semne de frăție, dovadă de iubire
 Lă a dat ea indestulă în ȝioa de omor.

Căci nu gândiți, o umbre, de lume depărtate,
 Că locul morți vóstre e luptelor strein;
 Oștirile creștine de cruce însuflate,
 Adesea se văzură aici împreunate
 Subt Uniad Românul, subt Mateaș Corvin.

Și, cât ura robieii, a patriei iubire,
 În limbă deosebite se vor numi virtuți;
 Cât vor număra Greci între vestite ȝile
 ȝioa când Leonida căđu la Termopile,
 Și cât va purta Oltul diadema'i de munți,

Voii veți trăi; căci voă Grecia e datóre;
 Căci voi ați dat semnalul la libertatea sa;
 Și 'n vremi de suferință, în vremi de apăsare,
 Nădejde și credință virtuți mintuitoare
 A vóstră suvenire ades va deștepta.

O IMPRESIE.

DEDICATĂ OSTIREI ROMÂNE

22 Aprilie 1846.

Puțină erau la număr ostașii României,
Dar când ale lor cete pe luciul câmpiei
Semeț înaintară cu pas resonător;
Din sulițe, din coifuri, din armele albite,
Când sórele în unde, în raze aurite
Lumina își răsfrânse pe stégul tricolor;

Când caii, repeși, ageri, cu cóme răsirate,
 Cu nările aprinse, cu gurile spumate,
 Mușcând de neastîmpăr zăbala ce 'i ținea,
 Isbind subt ei pămîntul și răsufflând omorul,
 La sunete de luptă pe cîmp își luaș sborul,
 Ca vulturî ce în aer o pradă ar vedea;

Și când auziîu glasul aramei tunătore,
 Și când văduiî silitra de fulger purtătore,
 Câmpia, atmosfera de fum întunecând;
 Iar p'ntre fum, p'în ceta, egretelē albicoșe
 Mișcînduse departe, ca umbre fiorose
 Ce es din întunerec o crimă-amerințînd;

Electrică scîntee simțîiî ... și bucuria,
 Din inimă pe chipu'mî suită ca mânia,
 Pe fruntea'mî se aprîase, în ochi'mî străluci;
 Subt pasurile mele simțîiî ardînd pămîntul,
 Și vechea strălucire cu șgomotul, cu vîntul,
 Ilusii'mî bogate cu fală se ivi.

A! unde e acuma puternica mărire
 Din vremea când a țării eroică oștire
 În lupte uriașe Buzești comanda;
 Când vulturul Daciei cu fruntea 'ncoronată,
 Și duhul răsbunărei cu manta 'i sângerață
 Da semnul biruinței și calea ne arăta!

Călugăreni încă păstrează pomenirea
 Vitejilor ce 'n valea 'i aflară nemurirea,
 Al faptelor de cinste preț vecinic, meritat;
 Iar praful ce acolo de vânturi viscolose
 În aer se ridică, e pulbere de oșe
 Ce tabere dușmane în trecăt au lăsat.

Spun, că în urma luptei, în Asia bogată,
 Daca Maometani vedeu câte odată
 Un armăsar ce 'npreajmă 'i căta el sforăind;
 Coprinși d'adincă spaimă diceau cu 'nfiorare,
 Că el a vădut umbra acea îngrozitoare
 A lui Mihaï vitezul asuprăle viind,

Aşa erau odată Români, dar unirea
 Ce le hrănea corajul, ce le 'nsufla mărirea
 Cu vechea şimplitate din inimă a lipsit,
 A patriei iubire obiect de ironie,
 În veci este pe buza aceluî care ştie
 Cu numele 'i se tragă norodul amăgit.

Aşa în próste capişti care trecú de sfinte,
 Al idolilor preot cu magice cuvinte
 Mulţimei adunate oracole 'mpărţea:
 Oracole viclene de interes dictate,
 De înţeles lipsite, de patimi esplicate,
 Şi 'n care neştiinţa neîncetat credea.

Dar tot se află încă virtuţi, şi viitorul
 În ele se încrede, aştéptă ajutorul
 Ce îl aduc la naţiî bărbaţi mîntuitori:
 Însuşi Domnul naturei đisese altă dată,
 Că pentr'un drept el iarta Gomora vinovată:
 Dreptatea şi virtutea în cerurî sunt surorî.

Iar voi răsboinicî tinerî, drage bataliône,
Fiice ale acelor vestite legiône,
Care între popóre un nume ne aũ lăsat;
Voi, căror acest nume a dat el în păstrare,
Cu cinste veți răspunde l'a patriei chemare
Când vechiul nostru sânge nu póte fi schimbat.

Dacă în cântecul tău răsună
 Pe ce în toată lumea
 Când soria tău
 Când roșea în
 Și poartă în

RUGĂCIUNEA.

Al totului părinte, tu a căruî voință,
 La lumî ne'nfințate ai dăruit ființă,
 Stăpîne creator!
 Putere fără marginî, izvor de vecinicie,
 Al căruia sânt nume pământul nu îl știe,
 Nicî omul muritor!

Daca la cer s'aude glassul făpturei tale,

Fă ca în tot-d'auna pe a virtuței cale

Să merg nestrămutat.

Când sórta mă apasă, cum și când îmi zîmbește,

Când veselă m'ajută, când aspră mă gonește,

Să pociu fi neschimbat.

Mîndria 'n fericire să nu mă stăpînească,

Mîhnirea în restriște să nu mă umîlască,

Dreptatea să o știu.

Conștiința să'mi fie cerésca ta povață,

Prin ea tu mă'ndreptésă, și când greșesc mă'nvață

• Cum trebuie să fiu.

Fă să doresc de obște al omenirei bine,

Să mă cunosc pe însu'mi, și p'altul de cât tine

Să nu am Dumneđu.

La ómeni adevérul să'l spuiu fără sfială,

De cel ce rău îmi face, de cela ce me 'nș-lă

Să nu îmi răsbum eđu.

Și fă ca tot-d'auna al meu suflet să vadă

Lumina așteptată, a nemuririi rață,

Dincolo de mormînt,

Acolo unde viața cea vecinică zîmbește

Sirmanului acela ce 'n viață pătimește,

Gonit p'acest pămînt.

Știu cum că lumea noastră între globur'le multe,

Ce sunt pentru mărirea'ti cu un cuvînt făcute

Dupe un vecinic plan,

Nimica înainte'ti nu pôte să se creadă,

C'asa de puțin este, ș'atîta însemnédă

Un val în Ocean.

Cunosc cu tóte acestea și vęd cu 'ncredințare,

Că 'n fapta cea mai mică și'n lucru cel mai mare

De o potrivă ești,

Că la a ta dreptate nu este părtinire,

Că îngrijești de tóte, că fără osebire

Ș'asupra mea privești.

Cu tunetul din ceruri tu ocolești pământu,
 Inflorești cu natura și răcorești cu vîntu,
 Ești viața ce ne-ai dat.
 Ascultă dar, stăpîne, supusa rugăciune
 Ce sufletul o 'nalță, ce inima depune
 La tronu'ți ne'ncetat.

Până'n césul d'n urmă amorul tēu să'mi fie
 Comóră de nădejde, de dulce bucurie
 Isvor de fericiri;
 El singur să'mi stea față în acele minute,
 Când planuri viitoare, și amăgiri trecute
 Se șterg ca năluciri.

UCIGAȘUL FĂRĂ VOIE.

O temniță adîncă îmi e locuința:)¹⁾
 Prin dese, prin negre zăbrele de fer
 O rață perdută îmi spune ființa
 Cerescului sóre, seninului cer.

1) Suetul acestei poezii este o întmplare adevărată. Osînditul, socotese că trăește încă, și nu e mai mult de patra ani de când s'a judecat pricina la tribunaluri, unde el mărturisind fapta, căuta a se desvinovăți prin povestirea norocosului vis. Dar judecătorii temîndu-se ca nu cum-va îndurarea către acesta să însufle și altora dorința de a visa, au aplicat pravila care nu coprinde nimic despre vise. Căci pravila criminală, după cum știm, e încă nedesăvîrșită.

Și frigul mă 'ngheață; e umed pământul;
 De ziduri de lanțuri eș sunt ocolit:
 Aici suferința așteptă mormîntul,
 Căci legile lunei așa aș voi.

Adus, ca o crudă, sălbatecă hiară,
 L'a temniți pörtă nădejdea-am lăsat,
 Și simț chinuire atăt măi amară
 Cu cât a mea sörtă eș n'am meritat.

O nópte fatală! o nópte cumplită!
 Pe patu'mi de trudă dormém obosit.
 Era despre dioă: soția'mi iubită
 Șede lingă mine... un vis, vis cumplit!

Vējuui: în bătrine păduri depărtate
 Părea că mă aflu; eram călător;
 Dar calea perdusem; pe rămuri uscate
 Cânta cucuveaoa cu glas cobitor.

Copaci în preajmă'mi părea că 'nviasă:
 Din tótă tulpina un gemet eșa:
 Flămîndă, cumplită, vedeam că'mi urmésă
 O cétă turbată de lupi, ce urla.

Și eă fugém iute, fugém cu grăbire,
 Dar locul sub mine de sînge 'nchegat,
 Silințe'mi zadarnici, punca 'mprotivire;
 D'o rece sudóre eram inundat.

Sufla un vînt iute, și luna 'ngrozită
 În spațîuri vecinici trecea alergând,
 Cu stinsele'i rase, cu fața'î pălită
 Intinse pustiuri abia luminând.

Apoi de odată, în nori se ascunse,
 Și lipsa ei dete cumplitul semnal;
 În spaima nespusă ce atunci mă pătrunse,
 Văduiă trecënd mórtea pe palidu'î cal.

Schelet d'altă lume, cu forme cumplite,
 Rinjind, către mine privea neclintit:
 În mîna'î uscată, în ungi ascuțite
 ținea o femeu... din capu'î zdrobit.

Muşca câte odată, muşca cu turbare,
 Şi creeri şi óse din gură'î cădea:
 Uimit rămăsesem: la ori-ce mişcare
 Părea că ea rupe din inima mea.

Dar ceata de hiare o văd... mă soseşte.
 Ferbintea'î suflare acum o simţiu.
 Mă plec, cat şi, mîna'mî grea peatră 'ntilneşte,
 Coragiū desnădeşjdea imi dă, şi isbiū.

Un ţipet s'aude... cū saiu în picióre,
 Din somnu'mi ũe gróză atunci deşteptat.
 Sořia'mi lipsitā d'a vieři suflare
 Zăcea... capu'î tînăr era sfărîmat!

D'atunci zile multe, și nopți osîndite
Pe fruntea'mi trecură! eă nici am simțit
A lor osebire; vedenii cumplite
Și țipetu-acela în veci m'a 'nsoțit.

Resună el séra, 'l auđ dimineța,
Precm în minutul prin crimă 'nsemnat;
Și eă trăesc încă! trăesc, căci viața,
Amară pedepsă, în dar mi s'a dat.

Aici aștept vremea și ziua dorită;
Să văđ daca dreptul ceresc împărat
Privește la fapta'mi ce este cumplită.
Său numai la cuget ce este curat.

CANDELA.

Tăcerea e adîncă și nóptea 'ntunecósă;
Nori ascund vederea înaltelor tării,
Ș'a stelelor de aur mulțime luminósă
Ce smăltuiaă seninul cereștilor câmpii.

Numai religiósa a candeléi lumină
 Aprinsă de credință, și limpede și lină,
 Lucește înaintea icoanei ce slăvesc,
 Emblemă-a bunătăței, mîngiitoare rază,
 Ea par'că primește și par'că 'nfățișează,
 Rugăciunile nóstre stăpânului obștesc!

În minutele-acelea când sufletul gîndește
 Când omul se cobórá în conștiința lui,
 Ca unei inimî care cu noi compătimeste
 Frățeștei ei lumine durerea mea supuii.

Câte chinuri ascunse, câte lacrimi vărsate
 Aú avut'o de martur, și 'i am încredințat!
 Câte dorinți smerite, și neînfințate
 Am tainuit de lume, și ei am arêtat!

Dumneđeú ce de față pe cruce se arată,
 El care-a nedreptății e pildă de 'ngrozit,
 Imî spune că 'năinte'i se va vedea odată
 Cel ce ne dreptățește cu cel nedreptătit.

Atunci creștinu-acela cu fruntea în țărină,
 Dar cu otrava 'n buze, și cu ferul în mină,
 Umilit ca să 'nșale, și blind ucigător,
 Tronul Dumneșirei cum va putea să'l vadă,
 Când la un semn puternic se vor clăti cu gróză
 Cerurile aședate pe polurile lor?

Dar adinca odihnă în lume încetăsă:
 Religiosul clopot se leagănă în vînt,
 Chemînd pe credincioși ce somnu 'mpovărăsă.
 Din ale lor locașuri în locașul cel sfînt.

Intunecimea nopții care încă domnește,
 Ca un om ce cu viața se mai luptă murind,
 Se 'mprăștie cu 'ncetul, treptat se risipește
 Și 'n umbra dimineții, se perde 'ngălbenind.

Se desfășur' în ochi'mi minunile zidirei:
 Credința se deșteptă în omul retăcit;
 Și 'nalță a ei ruga cu imnul mulțumirei,
 La cel ce după nópte și ȃi ne-a dăruit.

Iar tu candelă sfântă, a căria vedere
 Imi aduce aminte atâtea năluciri!
 Imi vei fi tot-d'auna rază de mîngiere,
 Vei ști de o potrivă și fapte și gîndiri.

Voiu alerga la tine în dureri și necazuri,
 De ómeni și de sórtă când voiu fi apăsut:
 Astfel corăbierul când marea e în talazuri,
 Alérgă la limanul ce adesea l' a scăpat,

FRUMUȘETEĂ.

D-ai ***

Adesea pe câmpie
 Auz o armonie,
 Un ce melodios;
 Un glas care se pare
 Ascuns în depărtare,
 Un imn misterios.

De unde oare vine?
 Din sferele senine?
 Din zefiri ce sbor?
 Din iarba ce șoptește?
 Din planta ce trăește?
 Din flóre? din isvor?

Din nici una în parte,
 Din multe 'mpreunate,
 Din tóte e 'ntocmit;
 E glas al suferinței,
 Al luméi ș'al finței
 Suspin nemărginit.

Așa e frumusețea:
 Dulcéța, tinerețea
 Blândețea, eleganța, o 'ncing, o încunun:
 Cipu'i e crin, porfiră,
 Inima eî o liră,
 Cuvintele eî șopte, ce 'n inimă răsun.

Și flacăra privirei
 Și grația zimbirei
 În ochii ei se jăcă, pe buze'i locuesc.
 Din prĂjmiĂ'i ea gonește.
 Durerea ce muncește,
 Icănă-a fericirei, ilusiĂ o 'nsoțesc.

Un dar, ce nume n'are
 În limbă muritĂre,
 MișcĂrile'i ĂnsuffĂ, Ăn umbletu'i il veđi;
 Și tĂte, Ăn unire,
 CĂștig acea numire,
 Ce rar e meritatĂ, ce tu o meriteđi.

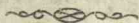
PRIETEȘUGUL ȘI AMORUL

EMILIEI.

Țici c'ăi vrea prietenește
Să iubești, să fii iubită:
Țici că e patimă cumplită:
Țici că este trecătoare
Flacăra'i cea ardetóre!
Și ce nu e trecător?
Dupe vara cea bogată
Vine iarna 'ntăritată
Bate vînt îngrozitor.

Trandafirul din grădină,
 Înflorit de diminéță,
 Țace veșted pe tulpină,
 Dupe ȝioa de viață.
 Dar căci iarna și durerea
 Sunt condiția vieții,
 Trebuie să las plăcerea,
 Bunurile tinereții?
 Căci zimbirea'ți grațioasă
 Vremea o să'ți o răpescă,
 Trebuie, cât ești frumoasă,
 Nimeni să nu te iubescă?
 Așa cum miroși o flóre,
 Care trece, care móre,
 Care mîine n'o găsești?
 Primăvara, a ei zimbire,
 De ce 'nvié-a ta simțire,
 Earna nu'ți o închipuești?
 O ascultă-mé dorită,
 Scumpă, dragă Emilie!
 O zi bună, fericită,
 E o parte din vecie.
 Veđi, plăcerile ușóre,
 Împrejurul tău unite,
 Dănțuesc fără 'ncetare
 De amorü povățuite:

Te 'mpresor cu mulțumire,
Fie-care ți se 'nchină,
Și amorul cu mîhnire
Te privește, și suspină.
Dă-le, dă-le ascultare;
Pentru tine adunate,
Subt colóre de mirare
Vor și lumea să'ți arate,
Pină n'ajungî timpul rece,
Bucurâte de natură:
Apoi când vremea va trece
Peste-a inimii căldură;
Când din hora încântată,
Ce viața ta coprinde,
Cu o față întristată
Grațiile s'ar desprinde;
Când odată 'și or lua sborul,
Tinerețe, bucurie;
De'î pofti atunci amorul,
'L om numi o nebunie:
Îți voiü fi prieten, frate,
Îți voiü fi or ce îți place,
Și de lume și de tóte
Împreună ne-am desface.

SUFERINȚA.

Îmi place a naturii sălbatecă mânia,
 Și negură, și viscol, și cer întăritat,
 Și tot ce e de grădă, ce e în armonie
 Cu focul care arde în peptu'mi sfișiat.

La umbră, 'n întunerec gândirea'mi se arată
 Ca tigru în pustiiuri, o jertfă așteptând,
 Și prada îi e gata... de fulger luminată,
 Ca valea chinuiei se vede sîngerând.

Încearcă acum s'orta să'mi crească suferirea;
 Adaoge chiar iadul șarpî, furii ce muncesc;
 Durerea mea e multă ca desnădăjduirea,
 E négră ca și ȕioa când nu te întilnesc.

SUFERINȚA

Căci astfel e acuma viața'mi osindită,
 O lungă agonie în care tu domnești;
 La glasu'ti, la privirea'ti simț inima'mi isbită,
 Luptînduse-'n convulsii cum nu'ti închipuești.

Și ochi mei în lacrimi înotă în tăcere,
 Și pismuesc adesea pe cei ce nu mai sunt;
 Zadarnică dorință când sufletul nu piere!
 Nu o să'mi turburi ore și pacea din mormint?

N'o să se întorcă umbra'mi, cumplită, fiorosă
 Pe pasurile tale or unde locuești?
 E lume, e vecie atâta de frumósă,
 În cât să uit pămîntul ce tu împodobești?

Să mor dar la picióre'ți; să mor dar de plăcere.
În césul cel din urmă s'auđ că m'ai iubit,
Să strîng draga ta mină, să simț a ta durere
Věrsându-se asupră'mi ca balsam fericit.

Și sufletu'mi atuncea pe buzele'ți să sbóre
Să ia un lung, un dulce, un vecinic sărutat;
Din brațele'ți, din sinu'ți să trecă el în sóre,
Să ducă la vecie plăcerea ce-a gustat.

NU, A TA MOARTE....

Nu, a ta mórte nu'mi folosește;
 Nu, astă jertfă eú n'am dorit;
 Dă'mi numaí pacea care 'mi lipsește,
 Pacea adâncă ce 'mi ai răpit.

Iam suferințe aspre, turbate,
 De adânci chinurî vecinic isvor,
 Țile amare, nopti turburate,
 Pline de tine, d'al meu amor.

În zadar ochi'ți arăt iubirea
 Ce ești departe d'a o simți;
 În zadar chipu'ți p'ortă mâhnirea,
 Umbra durere'i, ce m'amăgi.

Subt astă mască v'ed bucurie,
 V'ed mulțumirea'ți să pătimesc,
 Și or că ai dice, vre'i ca 'n vecie
 C'és de odihnă să nu găsesc.

Cunosc prea bine a mea greșală,
 Dar cunoștința nu m'a 'ndreptat,
 Căci a mea sórtă, tristă, fatală,
 Zimbirei tale pradă m'a dat.

Astfel în crânguri o păsărică
 Audă aprópe un ciripit,
 Sbórá îndată, și fără frică
 Lângă colibă ea s'a oprit.

Privește, ascultă, dar fără veste
 Tăinica cursă ce i s'a 'ntins,
 Se 'nchide zăvorobă ea se găsește;
 Un glas s'aude zicând: »tă am prins.«

Și vinătorul ce imită
 Pe frazuliță un glas strein,
 De vicleșugu'i se îngâmfază,
 De bucurie el este plin.

O! câte lupte, câte suspine,
 Tăcuta nópte n'a ascultat;
 Câte pustiiuri de gróză pline
 A mea durere n'a visitat!

M'a vădut șoimul pe 'nalta stincă,
 A cării virfuri s'ascund în nori,
 Și al lui țipet în valea-adincă
 S'a 'ntins departe plin de fior.

Dar nici pustiul, nici depărtarea,
 Gîndiri cumplite n'aû biruit:
 Molifți, brazi, ce port răcórea.
 Eî suferința'mî n'aû răcorit.

Te iubesc astăzi ca mai 'nainte,
 Ca în minutul cel încântat,
 Când eû de peptu'tî tînăr, ferbinte,
 Tremurând, fruntea'mî am rezimat.

Minutu-acela 'n veci mă muncește,
 Ca o sentință e 'n mintea mea;
 De ating fruntea'mî, simț că svicnește,
 Focul din sinu'tî arde în ea.

Ferul cel roșu care îl apasă
 Mîna cruđimei p'un osîndit,
 Mai adîncî urme nici el nu lasă
 De cât amorul astfel simțit.

A mea durere trecut nu are;
Ea nici va crește, nici va scădea:
Și fericita, dulce uitate
Ce crezi că cercă inima mea.

E c'acea tristă, vie tăcere,
Care domnește dupe rășboi,
P'un câmp de gróză și de durere,
De morți, de chinuri, și de nevoi:

Unde un tată pe un fiu plânge;
Unde nădejdea tótă-a 'ncetat;
Unde se 'nalță un fum de sânge,
Ca blestem jalnic și necurmát!

Mai mult d'atâta nu poți a face:
Asta e sórta ce 'mă ai gătit;
Singurul bine, singura'mă pace,
Dupe amorul cě am suferit.

Amor care adorne si lezi si datur
Ce gloria detrage, ce n'are nimic
Antonie jerteste a lumii impuritate
Si alta un moartea

CÂND DAR O SĂ GUȘȚI PACEA.

Când dar o să guști pacea, o inimă mahnită!
Când dar o să-ncetese amarul tei suspin?
Viața ta e luptă, grozavă, ne'mblîndită,
Îubirea vecinic chin.

Din cupa desfătărei amărăciunea naște;
Din ochi frumoși durerea își ia al ei isvor;
O singură privire viața vestejaste
Cu lanțuri de amor!

Amor care adorme și legi și datorie,
Ce gloria o stinge, ce n'are nimic sfint:
Antonie'i jertfește a lumi 'mpărăție,
Și află un mormînt.

Nu sunt patimi mai nobile, mai mari, mai lăudate,
Mai vrednici să s' aprindă în inimi bărbătești?
Nădejdi, viață, cinste, simțirile 'nfocate,
Femeii le jertfești!

Cređi tu că pentru tine răsare, s'aũ sfințește
Acel uriaș falnic, al ȓilii domnitor?
La patrie, la lume, la tot ce pătimeste,
Nimic nu ești dator?

Eũ lanțurile mele le sguduĩ cu mânia,
Ca robul ce se luptă c'un jug neomenos,
Ca leul ce isbesce a temniței tãrie,
Și geme furios.

Dar rana e adîncă și patima cumplită,
Și lacrăma de sânge, obrajii mei arđend,
Resfrînge frumusețea, icóna osîndită,
Ce o blestem plîngênd!

O vêđ đioa și nóptea, séra și diminêța;
Ca un rănit de mórte simț în pept un fer greű;
Voiű să'l trag: ferul ese, dar însă cu viața,
Și cu sufletul meű!

ÂNCĂ O ȚI.

Âncă o țî cu tine, o țî de fericire
În dulcele estasuri ce simț când te privesc:
Âncă un cés.... un zîmbet... Adîncea mea iubire
Isvórele nădejdei măi mult nu o hrănesc,

Și sórele măi palid din țî în țî îmi pare,
Și córdele vieței în peptu'mi obosit
Se rup! nici tinerețea, nici scumpa'ți sărutare,
Nu pot ele să schimbe ce sórta a voit.

Întorc acum asupra'ți privirea'mi durerósă,
 Ca cel din urmă-adio, la tot ce am pierdut:
 Din cęta vecinicieii, stea blındă, luminósă,
 Te vęd lucind departe, departe în trecut:

Și tot ce 'n natură, obiecte și ființe,
 Panorama de umbre, se 'ntunec se strecor;
 Ilusia mă lasă: . . . . și artă și silințe
 Sunt stavile zadarnici l'al sufletului sbor?

Așu vrea numai blınd inger, ca numele'mi să fie
 Scump, drag inimei tale, ades să'l repetezi,
 Precum un dulce sunet, precum o melodie
 În inimă'ți remasă din anii ce regretezi.

Căci toată-a mea viață îți fu ea închinată;
 Căci alt de cât iubirea'ți ea nu avu mai sfint;
 Căci tu ești încă astăzi dorința'mi neschimbată,
 Și visu'mi cel din urmă aicea pe pământ.

Eū ŝtiū cā la povara'mī ŝi tu ai luat parte,
 Eū ŝtiū cā 'n suferi'a'mī ŝi tu ai suferit,
 C'aceaŝi ne-a fost calea: a unuia în mórte
 S'a săvirŝit; ce stricā? n'am vrut a fi iubit?

N'a fost acēsta ținta; sfirŝitul pentru care
 Gāndirea'mī fārā preget în munci am frāmintat?
 Nu dobāndesc resplata doritā cu 'nfocare?
 Nu e acesta rodul ce eū am semānat?

Apoi dac' al tēū suflet 'l am bānuit vr'o datā,
 Daca nemulțumirea'mī adesea te-a māhnit,
 E vremea de ertare: vecia ne'mpācatā
 Mē chiamā... cerul iartā acelor ce-aū iubit.

De ce să pling viața? în trista'ī prelungire
 Ar fi vēđut ea pōte amoru'ți apuind;
 Minciuna, calomnia, daū taīnicā isbire,
 Lumina, adevārul în inimī înegrind.

Dar când ia însuși mórtea a nóstră apărare,
Când négra sa pecete pe grópă s'a 'nsemnat,
Ca martur de credință, chezaș de neuitare,
Păstrésă suvenirul aceluï depărtat.

Valea răsunătóre, a riului murmură,
Veșteda tómnai frunză ce flutură în vînt,
Palida luneï rază, puternica natură,
Îți vor șopti adesea cuvinte din mormînt.

UN CEAS E DE CÂND ANUL TRECUT.

Un ceas e de când anul trecut . . . 'mi aduc aminte
Cu ce nădejdi zîmbinde, ce dulce a 'nceput:
Ce vie salutare din inimă fierbinte
L'a priimit! ce séră! de anū atunci trecut.

Dicem: »s'a dus ș'acesta e'o parte din viață;
»Dar dioa lui din urmă cu drag o pomenesc;
»Frumos apus vestește founósă diminêță,
»Și anul ce începe tot astfel îl doresc.«

Așa 'l doream! în lungă, în órbă 'ncredințare
 Eū nu vedeam că sórta zimbește cu amar;
 Că vremei și durerei gătește resbunare,
 La vechile lor drepturi uitate în zadar.

Schimbat nimic nu pare; alesele ființe,
 Prieteni d'altă dată, strâng astăzi mína mea:
 De voia întâmplărei mai multe din dorințe
 Cu grabă împlinite putuiū a le vedea.

Apoi, unde e rēul? de ce și cum... cuvintul
 Om nu póte să'l știe afară de cât eū;
 Ascuns e în adîncuri, tăcut e ca mormîntul,
 Iar martur suferinți'mi e numai Dumneđeū.

A! dacă 'n astă lume ceva putea fi 'n stare
 S'aline, să adórmă un chin sfâșiator,
 O știū, ar fi frăția'ți acea mângîitoare
 Acel simțiment tînăr ce eū îți sunt dator.

E scump prieteşugul ce 'nsufală o femeie
 Deprinsă a'l cunóşte, născută a'l simţi;
 Şi dulcele săă suflet, electrică scântee,
 Mângie or ce suflet la care s'o ivi.

Ades, când sunt în luptă cu gândurile mele,
 Muncit d'al suferinţei demon neimblânzit,
 Îmă pari un silf ce vine pe raza unei stele,
 Din sfere luminóse, din aer bălsămit.

Apoi, negură deasă lumina 'ntunecéză
 Fantome d'altă lume şoptesc, mă incunjor;
 În fie care şoptă o muncă înviază,
 În ochi'mă se confundă trecut şi viitor.

Căci ştiu eă viitorul . . . el nu póte să fie
 De cât ca anu-acesta, ca anul cel trecut;
 Bogat de chinuire, deşert de bucurie,
 Pustiú, fără nădejde, sălbatec şi tacut.

Ștejarul de pe munte ce trăsnetu 'l isbește,
 Stă încă în picóre, semeț și neclintit;
 Dar inima 'i e arsă, și or cât mai trăește
 De nici o primăvară nu pôte fi 'nverdit.

BUQUETUL.

Dorită odată era a lui sórtă,
 Pe când altă mină de el îngrijea;
 Dar astăzi se stinge, zimbirea'î e mórtă
 Și perde colora ce ochi 'ncânta.
 Sfârșitu'î cel jalnic îl vëd cu 'ntristare,
 Căci eū pe viața'î puneam un preț mare.

O singură frunză acum mai plutește;
 Ea plânge atâtea tovarăși de flori:
 Sreină, uitată, de ce mai trăește,
 De ce dragă frunză tu nu poți să mori?
 Când pierdi o ființă obiect de iubire,
 O lungă viața e nenorocire.

Când florile-acelea în mână'mi cădură,
 Favor ce 'ncredință eă n'am meritat,
 Trei tinere nimfe pe rînd mi'l cerură,
 Și mult se rugară... iar eă... nu 'l am dat.
 Imi pare că încă le văd, câte trele,
 Jaluse, privindu'l în mâinele mele.

Să vedeți acuma d'a fost cu putință
 Acea prețioasă dorință s'ascult:
 Că lor li se cade, a mea conștiință
 Indată 'mi-o spuse, eă nu gîndiiu mult.
 Ca Paris cu póma acea fabuloasă
 Hotăriiu buchetul la cea mai frumoasă.

Dar atunci nevoe, atunci greutate,
 Să fac osebire în zadar am vrut:
 Așa din trei fluturi cu greu ochiul pôte
 S'aleagă p'acela ce e mai plăcut:
 Așa trei garófe p'aceăși tulpină,
 Frumóse și 'nalte domnesc în grădină.

Vedënd eü acésta il luaiü cu mine;
 Cu multă 'ngrijire a casă 'l am dus,
 Și limpede apă și tot ce e bine
 'Î-am dat, și silința cu dînsul mî-am pus,
 Făcënd orî ce pôte un om sa gîndéscă.
 Orî câte o mumă ar ști să găsescă.

Zadarnicí dorințe, nimic n'ajutară!
 Din ora acea speranța-am perdut:
 Viața la mine îi părea amară,
 Știind cine'l dete, cine 'l a cerut.
 Și palidü și veșted trecu fără veste,
 Și astă-đi cenușă în mîna mea este.

O singură frunză acum măi plutește;
 Ea plânge atâtea tovarăși de flori:
 Sreină, uitată, de ce măi trăește,
 De ce dragă frunză tu nu poți să mori?
 Când pierđi o ființă obiect de iubire,
 O lungă viața e nenorocire.

Când florile-acelea în mână'mi cădură,
 Favor ce 'ncredință eă n'am meritat,
 Trei tinere nimfe pe rînd mi'l cerură,
 Și mult se rugară... iar eă... nu 'l am dat.
 Imi pare că încă le văđ, câte trele,
 Jaluse, privindu'l în mînele mele.

Să vedeți acumă d'a fost cu puțință
 Acea prețiosă dorință s'ascult:
 Că lor li se cade, a mea conștiință
 Indată 'mă-o spuse, eă nu gîndiü mult.
 Ca Paris cu póma acea fabulosă
 Hotăriü buchetul la cea măi frumósă.

Dar atunci nevoe, atunci greutate,
 Să fac osebire în zadar am vrut:
 Așa din trei fluturi cu greu ochiul pôte
 S'aleagă p'acela ce e mai plăcut:
 Așa trei garófe p'aceași tulpină,
 Frumóse și 'nalte domnesc în grădină.

Vedënd eü acésta il luaiü cu mine;
 Cu multă 'ngrijire a casă 'l am dus,
 Și limpede apă și tot ce e bine
 'Î-am dat, și silința cu dînsul mî-am pus,
 Făcënd orî ce pôte un om sa gândéscă.
 Orî câte o mumă ar ști să găséscă.

Zadarnicí dorințe, nimic n'ajutară!
 Din ora acea speranța-am perdut:
 Viața la mine îi părea amară,
 Știind cine'l dete, cine 'l a cerut.
 Și palidü și veșted trecu fără veste,
 Și astă-đi cenușă în mina mea este.

Așa dar sfișitu'î veni din dorință;
Buchet ca acela eū nu mai găssesc!
Cenușa lui scumpă o țiū cu credință,
Ce-a fost și ce este adesea gîndesc,
Eū sufer de mórtea'î, d'a lui pătimire,
Și-a flórei trecute păstrez suvenire.

REVERIEA.

De sgomot departe, în vesela vale,
A cării verdéță ades am călcat,
În liniștea nopței, privirile tale
Se 'nalț, se ațintă pe cer luminat,

De unde oar' vine a ta reverie?
Ce visuri plăcute în preajmă'ți se joc?
Admiri tu natura, a ei armonie?
Citești viitorul în literi de foc?

Sau cauți departe o stea favorită,
Ce crezi că asupra'ti privește zîbind?
Dar nu, e instinctul d'o viață dorită
Ce n'o află omul aicea trăind.

Căci sufletul nostru, ca raza de sóre,
Ce'si are 'nceputul mai sus de pămînt,
De și luminésă a sa închisóre,
Își află în ceruri isvorul cel sfînt.

D'acolo adîncea acea aspirare
Spre bunuri ascunse ce noi devinăm,
D'acolo deșertul, dorinți, întristare
Ce chiar în plăcere ades le aflăm.

Un clopot ce séra s'aude la turme,
Ce stă, reîncepe, abia resunând,
Ca glas care mórtea e aprópe să'l curme
Când viața 'ncetésă treptat înghețând;

Un greer ce cântă, o iarbă, răsura,
 Stufósa pădure, perdute cărări,
 Adınca murmură ce 'nvie natura
 Ca geniuri taínici ascunse p'în flóri;

Tot mișcă, încântă a noastră gândire;
 Tot are un fermec, tot este mister;
 Nădejdale nóstre, suspin, suferire,
 Dorinți fără nume, se 'ndrept către cer.

Acolo în stele ca 'n lumí de lumină,
 Sunt suflete, ingeri, ce cânt și ador;
 Ființi grațioase ce blínd se înclină
 Cătíndu'si în lume tovarăși lor.

Și când, stăpânită d'a vieței máhnire,
 Te plimbí tu pe câmpul tăceri 'nchinat,
 De simți o suflare, d'auđi o șoptire,
 E glasú unui ânger de tine 'ncântat.

De ce ânsă gândirea'mi se 'ntorce cu durere
Spre ڃilele acelea? timpî ce v'ați depărtat,
Când pe urmele vóstre tot intră în tăcere,
Când ștergeți plăceri, chinuri ce omul a cercat;

Când inima satulă de ură, de iubire,
N'o mișcă nici un bine, n'o trage nici un dor,
De ce singure numai a vóstre suvenire
Trăesc ele în sinu'mi ca un nestius amor?

Sunteți voi acel sunet, a stâncelor viață,
Echo, care trăește în loc nelocuit?
Sau sunteți *aurora* care știa să scóță
Din statua lui *Memnon* suspin nemărginit?

MEDITAȚIE.

Vara 'și apucă sborul, spre țărături depărtate,
 Al tómnței dulce sóre, se plécă la apus,
 Și galbenele frunze, pe délurî semănate,
 Simțirî deosebite în suflet 'mî aũ adus.

O! cum vremea cu mórtea cosesc fără 'nctare!
 Cum schimbătoarea lume fugănd o re'noesc!
 Cătă nemărginită pun ele depărtare,
 Între ceî din morminte, și aceî ee dolesc!

Unde atăți prietini, plăcuți de tinerețe?
 Unde-acele ființe cu care am crescut?
 Abia ajunși în vîrsta frumoasei diminețe,
 Ca ea făr' a se 'ntorce, ca dinsa aŭ trecut!

Ce netedă câmpie! Cum ochiul se uimește! ¹⁾
 Ce deșert se arată, orî în cotro privești!
 Întinsa depărtare se pare că unește,
 Cu ale lumii mărgini, hotarele cerești.

Cât sânge aste locuri setose îngițiră!
 Câte óse răsboiul aici a semănat!
 Câți veterani răsboinici mórtea purtând, muriră
 Pentru isbânđi de care ei nu s'aŭ bucurat!

---

1) Câmpia Brăilei.

Îmi pare că'i văd încă, resturnați în țărână,
 Pe 'ncrețita lor frunte, stîrșitul arătând,
 Dar mai clătindu'și capul, și c'o murindă mână,
 Ferul care le scapă cu furie strângând.

Ei nu gîndesc la mórte, nu gîndesc la viață,
 Ei nu gîndesc la fapte, ce 'n viață aũ urmat,
 Ci când sufletul sbórá, când sângele îngiață,
 Tótă durerea le-este, că nu 'și aũ resbunat!

. . . . .
 . . . . .

Puțin mai innainte un monument s'arată ;
 Să'l privim . . . Dar ce semne d' onóre pe el sînt?
 Negreșit cei din trînsul slăviți aũ fost o dată :
 Ađi slava stă d'asupra, și omul în pămînt!

Iată, fără 'ndoială, o mare mîngăere,
 O voi, care un titlu ș'un nume pismuiți!
 Când tot ce e 'nalt cade, și când mărîrea pere,
 Mărîrea, înălțarea, la ce le mai doriți?

Din vremile trecute, în veacuri viitoare,
 Un nume să resune, cu slavă 'mpodobit,
 Să treacă peste vârste, și peste anii să sbóre,
 Acela ce îl pórta cu ce s'a folosit?

Când marea 'ntăritată, e' rabia'ți sdrobește,
 Când loc de mântuire nu este, nici liman,
 Când cu grozave furii asupra ta pornește
 Spumósele lui valuri bătrénul Ocean:

Spune'mi, îți pas' atuncea, să știi de mai plutește
 Catartul fără pânze ce nu'ți e d'ajutor.
 Să veđi dacă pe unde se ține, se clătește,
 Și dac'ai fost odată, în barcă sau vapor?

Viața e o luptă, o dramă variată
 Și actu'i cel din urmă în veci e sângerat:
 Moartea 'l încoronéză, moartea neîmpăcată
 Care în a sa cale pe nimin' n'a uitat.

A, întorcând privirea spre vécurile trecute,
 Și ne'ncetat pământul vedându'l pustiu,
 Vedând tot aste rele, tot zile neplăcute,
 De sórta omeniei, din suflet m'am mahnit!

Câte feluri de chinuri asupra'i se adună!
 Ânsă veđi cum speranța o 'nșală ne'ncetat?
 Cu o dulce zimbire vine, țiind de mână
 Icóna fericirii. Dai s'o prinđi . . . A scăpat.

Astfel un vis ți arată o iubită ființă;
 Astfel cu bucurie voești s'o 'mbrățișezi,
 Dar astfel umbra 'nșală zadarnica ți silință;
 Acum din mâini îți scapă, acum iarăși o veđi.

Daca in cartea sórtei omu-ar ști să citéscă,
 Să'și afe fieș-care grozavul viitor,
 Cin' ar mai vrea, stăpine, aicea să trăească,
 Când lumea e de chinuri nedeșărtat isvor?

Vremea d'acum, trecutul, a'l ști avem putere,
Numai ce-a să se 'ntămplă noi nu putem vedea;
Dar când ora sosește, când nălucirea pere,
Se trage deodată și vecinica perdea.

CIMITIRIUL.

Peșteră 'ntunecată, asil al pocăinței,
Unde omenești fumuri ca fumul peră,
Unde Eroii credinței,
Aū murit pentru lume ca să trăiască 'n cerū!

Tu care ai fost martur, l'atătea rugăminte
Ce se șoptia în umbra și în răcôrea ta
Când inima ferbinte,
Viața de vecie în lacrimi o căta,

Daca bolțile tale, ce nu pot fi pătrunse
 De omenești suspinuri, d'al patimilor vînt,
 Duc sufletul, prin locuri și prin cărări ascunse,
 Departe de pămînt,

Iartă cumplita spăimă, ce în sinu'mî aprinse
 Furiósa privire a fostilor părinți,
 Și altarul de piatră pe care staū întinse,
 Mădulare de sfinți.

Fieroasa răceală ce 'nsuff' a ta vedere,
 Vecinical întunerec aicea domnitor,
 Și grozava tăcere,
 Arăt umbrele morții ce p'între óse sbor!

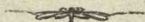
Îmî pare că mă aflu în locuinț' adîncă,
 A unei gróznei iesme, ce sângiuri o hrănesc;
 Și care de o stîncă,
 Pe călător sfăramă cu'n sbieret sătănesc,

Saū în pădurea aceea, în care mai 'nainte,
 Druizii cei sălbatici jertfiau pe osândiți,
 Când, setoși de omoruri, treceau de puteri sfinte,
 Stejari 'mbătrăniți!

Aici cu toate-acestea, religia vorbește,
 Celor ce vor s'asculte cuvântul lui *Hristos*:
 Groaza cu'ncetul pere, și omul întâlnește,
 Povețe de folos.

Viclénul își desbracă aici ipocrisia;
 Acel căit se 'mpacă cu ceru 'ntăritat;
 Aici fapta cea bună viséză vecinicia.
 Ș'așteptă ne'ncetat.

Și omul care crede, și omul ce așteptă,
 D'o sfintă mângâere în veci e însoțit;
 Pacea va fi cu dînsul; el va lua resplată
 Căci a nădejduit.

BARCA.

Păşeşte lin o barcă pe unda adormită!
 Respecteză-al naturei răpaos trecător;
 Inima mea de sgomot cu totul oboşită,
 Ca la un scump tovarăş se'ncrede l'al teŭ sbor.

Pörtă-mă 'n sus, în laturî, or unde vreî şi 'ŭi place,
 Unde te 'mpinge vîntul, saŭ unde tu doreşti;
 Tóte 'mî sunt d'opotrivă, dacă mă duci în pace,
 Dacă cu mulţumire vederea'mî rătăceşti.

Voi cunoșteți, o unde, cu câtă bucurie,
 De ce sfârșit pornită, cu ce cuget curat,
 Barca mea tot deuna p'a voastră 'mpărăție,
 Ca 'ntr'ale ei coprinsuri jucând s'a preumblat.

Îngițiți pe tâlhari a căror îndrăsnelă,
 Cu trupuri sângerate, cu morți vă otrăvesc,
 Ce întocmesc comploturi, și fără de sfială,
 Aprópe de perzare, ucideri chibzuesc.

Însă melancolia, amorul și plăcerea,
 Priimițile vesel ca pe ai voștri fii;
 Eū vė cunosc mărirea, eū vė slăvesc puterea,
 Când alerg p'ale vóstre mult umede câmpii.

Din rătăcita'mi barcă, ce-o las la întâmplare,
 Ochi mei către ceruri uimit îi ațintez;
 Seninul lor însuflă sfială și mirare;
 Eū mă rog în tăcere, vărs lacrimi și mă ncrez.

Cerul o să ne-ajute, dicea a mea iubită,
 El până acum tace! Să n'o fi ascultat?
 Și póte frumusețea a o vedea mânănită,
 Aducându'i drept jertfă suspin neîncetat?

Dacă într'aste césuri de vie desfătare,
 S'ar afla lângă mine. . . miaut dumnețit
 Vięta nu stă în țile, și eă cu 'ncredințare,
 Câtă 'mă rămăne-aș dao, 'mă aș țice: Am trăit.

Mergi, mergi ușoră barcă, în dreptu celei stele,
 Căria ȳ am dat nume. . . un nume ce slăvesc,
 Nume ce'n înfocarea inchipuirei mele,
 Pe strălucita'i frunte, il vęđ și il citesc.

Acolo te oprește, acolo privețeză,
 Cât raza eă asupră'ți ș'asupră'mă va zimbi;
 Când va peri cu nóptea, atuncē te depărtéză,
 Și iar cu nóptea vino la dinsa a privi.

Până când fericirea, atâta așteptată,
 Îmi va resplăti vécuri trecute cu amar;
 Dacă ș'astă speranță, ca altele 'nșelată,
 N'o trece ca speranță, și n'o fi în zadar!

MIEZUL NOPTEI.

Aici p'aste ruine cu mândre suvenire
 Privesc cum orizonul se umple de făcliă,
 Cum luna în tăcere s'arată să inspire
 Gândiri religiose l'ai lui Apolon fi.

Când tot dórme 'n natură, când tot e liniştire,
 Când numai e mişcare în lumea celor vii,
 Deşteptă privegază a mea tristă gândire,
 Precum o piramidă se 'nalţă în pustii.

Aî mei ochi se preumblă pe deluri, pe câmpie,
 Al meu suflet se 'nalță pe aripî d'un foc sfint,
 În sboru'i se rădică la pórtă de vecie
 Căci nici o legătură nu are pre pămînt.

Speranța mea din lume de mórte se precurmă;
 Trecu ea precum trece un fulger p'între nor;
 S'a șters precum se șterge a vulturului urmă
 Când spintecă văzduhul în falnecul seú sbor.

De când perduiú părinți'mi trei erni în tregi trecură
 Trei erni, căci după erni viața'mi socotesc,
 Căci d'ilele'mi ca iarna de viscolóse 'mi fură,
 Copaciu din mezul erni ce vinturi îl clătesc

Frumósa primăvară acuma se grăbește
 La caru'i să înhame pe zefiri ușori;
 Pășăște, și pe urmăi verdéța se ivește
 Și cerul se desbracă de viforoșii nori.

Zefirul printre frunze misterios suspină,
 E limpede orizonul și cerul luminos;
 A râurilor șoptă. . . . Dar unda lor e lină,
 Iar suffletu'mi e 'n valuri, n'am sóre seninos.

Căci închinat durerei, amara mea viață
 D'atunci e pentru mine nisip neroditor,
 Ce vara îl usucă, ce iarna îl înghiață,
 Pe care florii nu află sârmanul călător.

Lăsat strein în lume, lipsit de orii ce bine,
 Vădând că nu'mi rămâne plăcere pe pământ,
 Vădând dăilele mele de suferințe pline,
 Puii mâna pe a mea frunte și caut un mormânt.

Puțină vreme încă și glasu'mi se va stinge,
 Și inima d'a bate în pieptu'mi va 'nceta!
 Atunci fără 'ndoială eă sórta voiü învinge,
 Și a vieții taină în mórte voiü afla.

ELISA.

Spune'mi scumpă Elizo, ce este fericirea?
 Pe ce țermuri resare, ce loc îi e plăcut?
 E veche ca pământul, împodobesce firea
 De mult, saū de odată cu tine s'a născut?

Am cătat'o 'n *pustiuri* am cătat'o 'n lume,
 Am cătat'o pe deluri, pe munți și pe câmpii;
 Am cătat'o 'n deșertul eho a unui nume,
 Pe valurile mării, în titluri, bogății.

Zadanică silință! Fericirea s'ascunde;
 Fără folos pe urmă'i vedem că ostenesc;
 O chiemam cu 'nfocare, dar nu vrea a'mi răspunde:
 Te întâlnești iubită, și 'n ochi'ți o găsești!

Vedeți aceste locuri, aceste stînci rîpîșite?
 Vedeți pămîntu-acesta de tot nelocuit?
 Ei bine, aici tîtă mie îmi par frumoșe!
 Mai multă de cît ori unde aici sunt fericiți.

Eliza e viața ce tîtă 'nsuffleștește;
 Zimbirea'i e cerescă, privirea ei Amor;
 A sa dulce sufflare, ast aer bălsămește,
 Și grațiile 'ntr'insa ved o tînă sor.

Daca ar fi pămîntul în vechea simplitate,
 Când cea d'antîii femee în Raiu s'a pomenit,
 Frumôsă, 'mpodobită cu darurile tîtă,
 Și nobila'i icônă în unde 'și a privit:

Negreșit că Elisa de sine încântată,
 Vădându-și în fântână atâta frumuseți,
 Tovarășelor sale: » Veniți le-ar zice 'ndată,
 » În cristalul acesta minune să vedeți.

» Voi sînteți prea plăcute, și dulcea-vă privire,
 » Inima mea o trage, 'mă e drag să vă ascult;
 » Dar văd colo în apă, un lucru peste fire,
 » Un chip care vă 'ntrece, și'mă place și mai mult!„

Până nu o vădusem, pân' a nu o cunóște,
 Eram de nopți, de zile, de tóte desgustat.
 Timpul ce-acuma sbórá, párea că se târaște,
 Anii ca o povară grozavă de purtat!

Véntu 'm párea suflare zadarnică și rece;
 Cerul ca o câmpie de care sunt sătul;
 Eho număi un sunet ce fără folos trece;
 Aurora o rază privită îndestul.

Dicem: O ȃi ca alta, Ńi tot acelaŃi Sore!
 În lume vedeam chinurĳ, pe ceruri vedeam norĳ.
 Le privescŃ cu Eliza; totul schimbat ĩmĳ pare,
 Cerul este cu stele, cȃmpiile cu florĳ.

Aurora o Nimfȃ de sore prea iubitȃ,
 Se destȃptȃ, Ń' ĩn aer alunecȃ zimbind.
 De cele d'ȃntȃi ore, d'ȃi sȃi fĳi ocolitȃ,
 La sore cȃ-o urmȃsȃ cu dragoste privind.

ȃfirul o finȃȃ de bine fȃcȃtoare,
 Care cȃtre cer duce suspinurĳ omeneŃtĳ;
 Eho o ȃeitare la chinurĳ simȃtore,
 Ce repetȃzȃ glasul aceliĳ ce slȃveŃtĳ.

Cȃnd tȃcerea Elizĳi, ĩmĳ spunȃ a ei iubire,
 Cȃnd mȃna ei mȃ stringe, cȃnd ochiĳi ĩmĳ vorbesc;
 Cȃnd lȃngȃ ea uĳt lumea Ńi numai am simȃtire,
 De cȃt pentru minutul ĩn care o privesc,

Țic: »Viața este scurtă, și fericirea trece:

»Spun că plăcerea stinge făclia lui Amor:

»Dacă iubirea noastră e s'aibă sfârșit rece,

»De ce 'n minutul acesta, de ce acum nu mor?«

• Noptea în care poartă în brațe
 Totul se mișcă ușor, dar tot
 Vântul mișcă în aerul său
 Iana nu e arină, nici tar se ascunde
 Abia câte o dată înmormântă
 Și norii înmormântă se pun ca o perdea.

• AȘTEPTAREA.

Poate că stăpânita de amănunțit
 Pășare arătată în umbra unui nor
 Chiar în acele zile care sînt
 Putea să-mi dădă din acel în lume
 Cu ce drept omul singur se simțitor?

» Acesta este ora... său cel puțin sosesc,
 Dar ea unde să fie? De ce nu se ivesce?
 Minuturi fericite sunt ore de perdut?
 Fôrte puține omul în viața lui are!
 Se auzi un sunet... Să ascult... mi se pare...
 Nu e nimic; o frunză în vale a cădut.

»Nóptea în aste locuri n'are de loc tăcere;
 Totul se mișcă, umblă, dar tóte sunt părere;
 Vântul, umbra mă 'nșelă, când cređ a o vedea.
 Luna aci s'arată, aci iar se ascunde:
 Abia câte o dată întunerecul pătrunde,
 Și norii înainte'i se pun ca o perdea.

»Póte că și ea are o taĭnică 'ntălnire,
 Póte că stăpănită d'asemenea simțire,
 Pășesce 'nvăluită în umbra unui nor.
 Chiar în acele sfere care aű ceresc nume,
 Póte-amorul domnesce ca aerul în lume:
 Cu ce drept omul singur să fie simțitor?

»Nu sciű, dar la atâte rele nesuferite,
 Ce asupră'mi, adese se par a fi unite,
 Singur amorul este isvorul fericit,
 Ce fără încetare m'adapă cu uitare,
 Ca undele vestite fontănei de mirare,
 Prin care morții uită, că 'n lume aű trăit.

Dile neprețuite ale copilăriei,
 Tovarăși ai vieții, și fii ai bucuriei!
 De mi ar fi ertat astăzi a 'ncepe să trăesc;
 Câte 'mă a dat amorul, minuturi, ore bune,
 La un loc adunate, cu voi să se 'mpreune,
 Și din tóte o scurtă viață să 'ntocmesc!

M'ași duce unde sbóră atâtea rondurele,
 Când viscolul începe, când vin vremile rele;
 Pe pasurile verdeții ca ele m'aș ivi.
 Din loc în loc aș trece în climate streine,
 Unde sunt alte stele, și ceruri mai senine,
 Dar iarăși m'aș întorce când firea ar zimbi.

» Sătul de mari nimicuri ce nu dau fericirea,
 Cătând în viață pacea, și 'n pace mulțumirea,
 Ca riul fără nume, aș trece nestiut.
 Or cât de mic e templu, dar tot îl locuește,
 Acela ce pământul și cerul stăpînește:
 Numai pentru a lui slavă și omul s'a născut!

»Nădejduesc într' însul; el pôte să'mi arate,
 Un drum fără primejdii, cărări neșemănate
 De asupriri nedrepte, de curse viclenesci.
 . . . . .
 Din frunza 'ntunecată a pădurii vecine,
 Se întinde o umbră... cineva parcă vine . . . .
 Părerere 'nciălătore ș'acum mă amăgesci?

»Dar nu, vęd o ființă... spre mine 'naintesă..
 Să m'arăt... de vederea'mi ea nu se spăimētēsă
 Un strein pe aice sfială ar avea.
 Ea pășește, ia seama... Ț auđ că șoptește,
 Negreșit e femeie... Ce ȃice? Mē numește!
 Peptul, inima 'mi bate: Acēsta este ea.

INIMA MEA E TRISTĂ.

Inima'mi e 'ntristată,
 Și 'n lacrimi înecată,
 La fericiri trecute gândește în zadar!
 Plăcere, mulțumire,
 Viață, fericire,
 Le-am gustat. A lor lipsă acum o simț amar.

Acele dulci suspinuri,
 Cum se schimbă 'n chinuri,
 Și bucuria noastră, în otrăvit venin!
 Cât rău dup'atât bine!
 Așa furtuna vine,
 Când sórele zimbesce, când cerul e senin.

Adio! N'am cuvinte,
 Să'ți arăt tot ce simte,
 În astfel de minaturi, mahnit sufletul meu.
 E o durere mare,
 Și suferinți, pe care
 A le simți pociu numai; ale descri 'mă e greu.

A! cât de mult amară,
 Viața o să'mă pară!
 Minuturile secolii o să le socotesc.
 A or cărei și rădă,
 Nuoți lacrimi o să vază,
 Când pe streine țermuri strein o să trăesc!

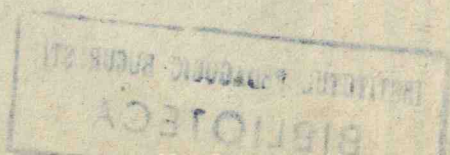
Spune'mi însă iubită,
 Când inima'ți lipsită,
 D'un credincios prieten, cu el nu va mai fi.
 Veți putea uita toate
 Plăcerile gustate?
 Simțirea se va stinge, și nu'l veți mai dori?

Astă lege obstescă,
 Se cade se 'ngrozescă
 Amorul care vremea atâta 'l a 'ntărit?
 În ce loc, pe ce cale,
 Călcând pasur'le tale,
 Veți avea drept a țice: Aici nu m'a iubit?

Durerea cea mai mare
 Nu poate să omóre:
 P'a mea care-a 'ntrecut'o? Dar tot nu pociu să mor
 A! de 'i mai ținea minte,
 Atâtea jurăminte,
 Îmi veți păstra, pôte, o urmă de amor!

Când séra tu vei merge,
 Pe cêmpuri, a culege
 Flori tineri ca și tine, s'acoperi fruntea ta,
 Daca din întêmplare,
 Vei nemeri o flóre,
 Ce pórtă un scump nume, ce'i dic: Nu mă uita

Atunci, atunci gândesce
 De mine câ'ți vorbesce.
 Asta 'mă este speranța, și d'asta măi trăesc,
 Eū tot cređ că e 'nfire,
 Acea compățimire,
 Ce inimile légă cu lanțul suffletesc.

TE MAI VĂDUÎ ODATĂ.

Te mai văduî odată ființă de iubire,
 O angel ce slăvesc!
 Și césurile repedî, și scumpa ta zimbire,
 Cu suflet, cu viața sunt gata să plătesc.

În valurile acelea de lume încântată,
 În care ne-am găsit,
 În vesele cadrile, în sala luminată,
 Stam singur și mähuit.

Plăcerea, frumusețea, podóbe felurite,
Tot era în zadar ;
Ele nu pot să 'nvie simțirile amorțite
D'al patimeî amar.

Bucuria ce 'npréjmă'mi trecea cu repejune,
Trist, rece mă găsia,
Și mă gândém la timpul care în veci n'apune
În suvenirea mea.

Atunci intrași ! D'odată, de pe a mea vedere
Se rădică un nor :
Te presimțiiu ; imi spuse a ta apropiere
Uu aer de amor.

Zambila primăverii așa ea ne împarte
Desfătător miros,
Așa dulcele'i sufflet se simte de departe,
În aer răcoros.

Și inimile noastre, și ochii se 'ntâlniră;
 Simțiiu ce pătimești;
 Un zimbet trist 'mi o spuse; cu tine îmi zimbiră,
 Puterile cerești!

Vădui peptul tău ténăr, bătând de turburare,
 Subt vâlul ce sălta;
 Te priviiu în tăcere; cunoscui a mea stare,
 Văduși puterea ta.

Dar cum se stricorară delirul, fericirea!
 Ce iute aū trecut!
 Jalusă d'al meu bine, făcu nenorocirea
 Uu semn, și te-am perdut!

Multe rele d'atuncea am suferit, iubită!
 Multe am pătimit!
 Sórta mea credincósă la ura'y ne'mblânzită,
 Din sboru'y s'a oprit.

Viitorul în ochi'mi își perde nălucirea,
 Tóte mă obosesc ;
 Tu îmi erai speranța, tu îmi inspirai gândirea,
 Tu făceași să trăesc.

Roua buselor tale sufletul răcorește,
 Dă viață și plăceri :
 Subt umedele'ți gene, e un foc ce topește
 Tot felul de dureri.

Dar depărtat de tine, ce pot să'mi folosescă,
 Lumea ș'ale ei bunuri, și or ce aș avea ?
 Pustiul unui suflet știu ele să 'nplinescă ?
 Pot s'aducă trecutul, pot face-a te vedea ?

Pot să întórcă timpul ș' acele ore sfinte
 Care sunt al tēu dar,
 Ca să mai vĕrs odată o lacrimă ferbinte
 P'al inimi'ți oltar ?

DE CE SUSPINĂ.

Și cum pociu a'ți răspunde?
 De ce mai întreat?
 Eū știū c'am suspinat,
 Dar taīna mea e tristă și va a se ascunde.

Să ȑic, că ești frumósă
 Ca visul de amor,
 Că pasul tēū ușor
 Abia se însemnésă
 Pe iarba 'mlădiósă;

Că chiar privighetórea
 Te crede trandafir,
 Că dulcele zefir
 Sărută cu plăcere o frunte grațiosă ;

Că florile grădinii
 Cu pismă te privesc,
 Și 'n chipu'ți se unesc,
 Cu grație cerescă, garófele și crinii ;

Să ȃic c'acestea tóte
 Mă fac să pătinesc,
 Să'ți spuiú că te slăvesc,
 Că ochi'ți imi însuflă suspinuri înfocate,

C'adinca mea iubire.
 Dar nu voiú să'ți descriú
 Amorul meu cel viu ;
 Las inima să'ți spue a mea nenorocire.

M Â N G H Î E R E A

UNEI JUNE FEMEÎ.

De ce urești viața, tu fiica armoniei?
De ce dintr'al tău suflet speranța ai gonit?
Care dureri ascunse, vrăjmașe bucuriei,
A vârstei nălucire și visuri ți-au răpit?

Tu n'ai deșertat cupa ce încă este plină:
Tu nu știi de ți păstrésă otravă sau nectar;
Dar plângi! Zefirul astfel fără cuvânt suspină;
Totă lacrima 'n ochi ți e un mărgăritar.

Eă nu voiă să adaog a ta melancolie,
S'ăți sugrăvesc icóna durerei omenești,
Să desfășur în ochi'ți a mea copilărie,
Ca osândă de mórte în care să citești;

Să'ți arăt împregiuru'mi un larg cerc de morminte,
În care dorm frați, rude, părinți ce m'aă iubit;
Să veđi ce e durerea, să veđi d'avém cuvinte,
Când chiar de provedință ne vrënd m'am indoit.

Să vezi apoi în lume cumplita răutate
Otrăvindu'mi anī, zile, chiar umbre de plăceri:
Să vezi... Ah! atunci numai, atunci ai vedea póte,
Câte un singur suflet coprinde 'n el dureri!

Lumea mă crede vesel, dar astă veselie,
Nu spune-a mea gândire, nu m'arată cum sunt!
E haină de podóbă, mască de bucurie,
Și mâhnirea 'mi e numai al inimei vespânt

Dacă nu după zile, ci după suferințe
 Ni s'ar socoti vârsta, știi mare Dumneșeu,
 Pentru care ani, secoli, și lume și ființe
 Nu sunt nimic — știi singur câți ani aș avea eu!

A mea credință ânsă, nu este încă mórta;
 Mânghietor tovarăș ea nu m'a părăsit:
 În umbră îmi deschide a veciniciei pórta,
 Și negura mâhnire ades 'mă a răsipit,

Dar tu, cării speranța s'arată aurită,
 Tu cării viitorul păstrésă năluciri;
 Când ténëra ta vèrstă zimbește inflorită,
 Când nu ai nici o córdă a inimii isbită
 De viscolile lumii și de nenonociri,
 Mânghiete copilă, și simte mulțumirea
 Care o 'nsufflă daruri ce firea ți lea dat.
 Eū când te-ascult, uit tóte, uit chiar nenorocirea,
 Mă aflu 'n altă lume uimit și încântat.

Subt degetele tale, în sunete-argintóse
 Clavirul când resună, când dulce preludeși,
 Deștepți în al meu suflet acorduri fioróse,
 A patimilor stinse cenușă învieși.

Talentul, frumusețea, adesea pătimeste;
 De sórta cea comună și tu póte să ții;
 Dar veți drépta natură cum te despăgubește:
 Glasu'ți este esența cereștă melodii.

Desevârșitul bine nu'l póte-avea pământul;
 Ce mări fěră taladuri, ce inimă fără chin?
 Omul este o taină care-o știe morméntul,
 Feemea e un ânger, vieața'ı un suspin.

MULȚUMIREA.

D... ÎN VÊRSTA DE UN AN.

Așa! Îmi trimiți daruri iubită copilă;
 Abia ești de o palmă și vrei să te slăvesc!
 De ochii tăi albastri, de mica ta guriță,
 În limba armoniei îți place să vorbesc?

Eă nu știu ce aș face d'ai fi mai măricică,
 Eă nu știu ce aș dice, nici cum te-aș fi căntat
 Dar știu cu 'ncredințare, c'aș cere fără frică,
 Drept plata ostenelei, un dulce sărutat.

Acum ânsă, adio dorinți amăgitoare!
 Cu astfel de monedă eu n'o să fiu plătit:
 Când tu pe scena lumei vei fi veselă flóre,
 De anî, dureri, de patimi mă vei găsi slăbit:

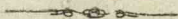
Par'că te vëd, frumósă, de fluturi ocolită,
 Sburdalnicei lor trupe cu crație ținbind;
 Cunună modestie pe frunté'ți împletită,
 A inimilor tineri slăvire priimind

Știu bine c'al meu suflet e sânt, nu'mbătrînește,
 Că aş putea ș'atuncea să'ți spui că te iubesc;
 Dar tristă rolă jócă un sânt care trăește
 În niște vechi ruine ce-abia se sprijinesc.

A! cel puțin, copilă, atunci aduți aminte,
 Că 'n légănu'ți adesea te-am bine cuvântat;
 Ascultă cu răbdare trezitele'mi cuvinte,
 Zimbește'mi câte-odată, ș'oiu fi îndestulat.

Ear daca vre un june, în dreapta'i jalusie,
Se va mira d'atâtea nemeritat favor,
Đii! ăsta mă cunoște din mica mea pruncie,
La tot ce simț, ce'mi place s'arată simțitor.

A fost în casa noastră, la or ce întâmplare,
Mă mângâiea adesea, îl știu de când trăesc;
Cu tată-meu odată el deșerta pahare,
De mult au fost prietini și încă se iubesc.

S-a stins în mine focul tot
 Sănt o scame neobovărite
 Măi mure îndotat un scut
 Dacă în luptă te este înarmat
 Să ai înaintea ta de război
 De înarmare tu faci păcat

11

Ea dorm în . A N I N A .
 Când deschid ochii când în
 Nu este dorința ei sau dă
 Nu mi-a mai răsunat în
 Te las să ai un ochi când vi

După atâta cochetărie,
 Și necredință și viclenie,
 În sfârșit, Nino, simț că trăesc.
 Inima'mi astăzi e izbăvită
 D'acea selavie nesuferită;
 Mai mult asupra'mi nu m'amăgesc.

S'a stins în mine flacăra totă :
 Subt o mânie neadevărată
 Mai mult amorul nu e ascuns.
 Daca în lipsă 'ți ești pomenită,
 Saū înainte'mi de ești slăvită
 De turburare nu sunt pătruns.

Eū dorm în pace fără de tine ;
 Când deschid ochii, când ziua vine,
 Nu ești dorința'mi cea mai d'ântei.
 Nu'mi mai însufii nici o gândire ;
 Fără plăcere, fără mâhnire
 Te las, te 'ntimpin, mă duc când vii.

Nici ale mele lacrimi trecute,
 Nici suvenirii dulci și plăcute,
 Nu pot a face să te doresc.
 Cât'mi-ești de scumpă poți vedea bine :
 Fără de pismă, acum de tine
 Chiar cu rivalu'mi pociu să vorbesc.

Fii cât de mândră, fii ne'npăcată,
A ta mândrie e ne'nsemnată
Ca și blândețea ce ai avea.
Nu'mi dic nimica vorbele tale,
Și nici chiar ochi'ți nu mai aū cale
Ca să pătrundă 'n inima mea.

La al tēu zimbet, l'a ta mânie,
A mea mâhnire saū bucurie
Nu pot nici crește, nici a slăbi.
Crîngurî stufōse, peșteri tăcute
Fără de tine îmi sunt plăcute
Și iar cu tine pot a nu'mi fi.

Tu'mi pari frumōsă c'a ș'altă dată.
Dar mai mult nu ești Nina ce-o dată
Desevêrșită eū o vedeam.
Drépta gândire ce târđiū vine.
Ađi mă învață și vêd în tine
Greșeli ce grații atunci numiam.

Când zdrobiu lanțul robiei mele,
 Dómné! ce lupte, ce chinuri grele!
 În mâna morței credém a fi.
 Dar în nevoe, când omul are
 Corajú statornic, pentru scăpare
 Ce răú nu póte a suferi?

Așa din cursa primejdiósă,
 O pásărică simplă, fricósă,
 Prilej să scape când a găsit:
 Pierdéndu'si pene, ia măsurì bune
 Și 'nvětăturá de 'nțelepciune
 Să se ferescă de ce-a pățit

Tu cređi că póte tot te slăvește
 Acela care încă vorbește
 De niște chinuri ce a cercat;
 Dar ânsă astel scăpând din mare
 Corábierul, fără 'nctare
 Spune 'n ce valuri el s'a aflat.

Acel răsboinic ce biruește,
 După isbândă ne povesteste
 Prin ce primejdiî el a trecut ;
 Și robul liberă, după robie
 La toți arată cu bucurie
 Lanțul în care anii a zăcut.

Îți arăt starea'mi fără sfială ;
 Vorbele mele n'aū indoială,
 Că sunt zadarnici să nu gândești ;
 Și orî ce ai dice făr' osebire,
 De loc nu'mi pasă, n'am mulțumire
 Să știu de mine ce fel vorbești.

Nici frumusețea'ti prea lăudată
 Nici viclenia'ti n'or găsi 'n dată
 Amorez astfel cum mă fălesc.
 Te pierd, dar sôrta'mi rea nu îmi pare,
 Căci eū o altă înșelătore
 Mai cu lesnire pociū să gălesc.

CÂNELE SOLDATULUI.

Rănit în răsbóe, soldatul căduse,
 Și 'n puține zile chinuit muri,
 Departe d'o mnmă care îl crescuse.
 Și care 'l iubi!

Sърman, fără rude, pe țermuri streine,
 N'avea nici prietini, nici un ajutor ;
 Nu era ființă care să suspine,
 Pentr'un trecător!

Singurul tovaroș de nenorocire,
 Singura'i avere, un câne iubit,
 Ședea lângă dinsul, și 'n mare mâhnire
 Părea adâncit.

Acum tot e gata pentru îngropare,
 Acum ridic trupul pe mâini de soldați,
 Onori hotărîte acelor care
 Mor pentru 'mpărați.

În fruntea paradi cânele pornește
 Din ochii lui pică lacrimi pe pământ,
 Ca un iubit frate, el îl însoțește
 Până la mormînt.

Aci se oprește, aci se așază,
 Nimic nu îl face a se depărta:
 Așteptă să 'l strige, crede c'o să'l vadă
 Când s'o deștepta!

Câte-odată cércă pétra s'o ridice,
 Câte-odată latrá dup' un călător;
 Coprins de durere: Vino, par' c'ar ȕice,
 Să'mi dai ajutor.

Apoi când streinul de milă voiește
 A'l trage d'o parte, și hrană a'î da,
 El își plécă capul în pământ privește,
 Și nimic nu va!

De două orî nóptea, cu umbrele sale
 Emisferul nostru, 'l a învăluit,
 Și sármanul căne din locul de jale,
 A fost nelipsit!

Dar în diminéța acea viitóre,
 Pe când se deștéptă omul muncitor,
 Zăcea lângă grópă mort de întristare,
 Cânele Azor!

FERICIREA.

O vedeți colo, colo în vale,
 Unde natura vesel zîmbește,
 Unde păstorul, Țilele sale
 În paza turmei le mărginește?
 Inima simplă, nevinovată,
 Orî ce dorință lesne 'mplinită.
 La câmp simțirea e adevărată:
 La câmp viața e fericită:
 La câmp, nădejdea Țice : veniți,
 În fericirea de vreți să fiți.

O vedeți colo, în palat mare,
 Înconjurată de bogăție,
 Vedeți ce cinste, ce drepturi are
 Vedeți pe fruntea'i ce bucurie?
 Relele'i fapte se schimb în bune,
 Orî ce dorință 'și are 'mplinirea,

Numai mărirea tóte supune,
 Numa 'n palaturî e fericirea.
 Mărirî, speranța ȃice, goniți,
 În fericire de vreți să fiți.

O vedeți colo, colo 'n rěsbóe,
 De stégul slavei, falnic umbrită?
 Ochiî sunt grózneci, plin de văpae,
 De morți de sângiurî, stă ocolită;
 Apără dreptul, legea, credința,
 Și recompensa'i e nemurire.
 A! ce plăcută e biruința!
 Ce fericire e la oștire!
 Speranța ȃice: rěsboinici fiți,
 De fericire dacă doriți.

O vedeți colo, colo pe mare,
 Cum își încrede sórta la vînturî,
 Cum se preumblă fără 'ncetare,
 Și ce departe e de pămînturî?
 Busola drumul la pol 'i arată,
 Află lumî nouă, crește simțirea,
 Măsór' adîncul, lățimea tótă:
 Numai pe mare e fericirea.

Nădejdea ȃdice : pe mări trăiți,
În fericire de vreți să fiți.

O vedeți colo, 'n țara Grecéscă,
Asil al slavei ș'al libertății,
Fantomă mândră, urieșască,
Unde-a scris Solon cartea dreptății?
Frumoasă climă, ceruri senine,
Care însuflă 'n veci bucurie!
În aste locuri cât e de bine!
Ce fericire e în Grecia!
Nădejdea-acolo, zice, trăiți,
În fericire de vreți să fiți.

O vedeți colo, colo depărte,
În norul cela ce se zărește?
A! zice omul, care la moarte
Albit de ț�ile, măxnite soșete:
Ca voi odată aveam greșală,
Dar al meŃ sânge astzi e rece,
Astădi speranța nu mai mă 'nselă
Veți vedea singuri norul cum trece!
Pin'a tuncî însă, mergeți gonitți,
Norul acela unde-o zăriți.

ADIO

LA TÎRGOVIȘTE.

Culcat p'aste ruine, sub-care adîncită
 E gloria străbună și umbra de eroi,
 În liniște, tăcere, vîdă lumea adormită
 Ce uită 'n timpul nopți, necazuri și nevoi.

Dar cine se aude și ce este ast sunet?
 Ce ómenî, saú ce armii, și ce repede pas?
 Pămîntul îl clătesce răsboinicescul tunet
 Sgomot de taberi, șopte, trece, vișie-un glas...

Dar unde sunt acestea? saũ dus! aũ fost părere
 Căci armele, viteji, și tóte aũ tăcut.
 Așa or ce mărire nemicnicită piere!
 A nóstră, a Palmirii ș'a Romei a trecut.

Și pe țărână-acea de cară-o diniórá
 Se spăimântaũ tirani de frică tremurând
 Al noptii tilhar vine, passări cobe sbórá
 Pe monumente trece păstorul șuerând.

Mă scol, mă mut d'aicea; ducũ pasurile mele
 Ce pipăescũ cărarea în fundul unui crângũ.
 Și lassũ astc morminte cu suvenire grele,
 Pe care nu am lacrămi destule ca se pâng.

Aicea am speranță se affu mulțumire;
 Eũ voiũ se auđũ unda și cerul se 'l privescũ
 Să vedũ a Aurori mult vesselă zimbire
 Rasele dimineții ce norii aurescũ;

Aci stejari cu fală se 'nalță, se îndreptéază
 Urcând a le lor ramuri spre azurrelle câmpii
 Aci plopi cu frunza o valle 'ncoronéză;
 Acolo se védü dealuri, ș'aici sêlbaticî vii.

Din cósta-acestor stince, din vârful astui munte,
 De unde își apucă vulturul al sêu zborü
 A nopții stea răvarsă lumină p'a mea frunte
 Și raza'i se reflectă pe limpede isvorü:

Aci zefirul vessel prin frunze 'ncet suspină;
 Aicea orizonul e dulce, luminos;
 Aici aceste riuri... Dar unda lor e lină,
 Iar sufletu'mi e 'n valluri, n'am sóre seninos.

Din sênul maici melle, născut în grijî necasuri,
 Restriștea mi-a fost légănü, cu lacrămî m'am hrănit
 Ca ale mării repeđi și groaznece talazuri,
 De vântul rellei soarte spre stânci am fost gonit.

Acuma pretutindenî întorcû a mea vedere,
Dar ochi'mî mulțumire de loc nu întâlnescû.
Căci nimenea nu simte cumplita mea durere;
Și ómenii pe mine trecend mă ocolescû.

Așa! așa! iúbite, s'a dussû scumpul meü bine;
Vădend eü nu'mî rămîne plăcere pe pământ;
Vădend că pentru mine s'aü dussû ñillele line,
Puiü mâna p'a mea frunte și caut un morment.

Din ñillele trecute, din vechea fericire,
Din vârsta mea de aurü, din sântul lor amorü,
Idei aü rămasü numai, precum o nălucire
Rămâne diminéfa din vissurî care sborü;

Așa, fêră 'ndoială, amara mea viață
D'acum e pentru mine nesip neroditorü
Ce vara îl usucă și iarna îl înghiață
Și nici o flóre n'afă sêrmanul călëtorü.

Dar însă suvenirul ființelor iubite,
 Va fi la al meu suflet etern înfățișată
 Ca frunzelle aduse de vijeliă pornite
 La vechea loră tolpină ce-o dată le a purtat.

De vissurile vóstre speranțe-amăgitoare
 Acum peste măsuri mă vędü indestulată;
 Fugiți zadarniciș dille, ce grijă omoritoare
 Pe tânăra mea vără curând ași adunată.

Când tómnă se arată al ernii rece sóre,
 Copaci plini de jale, perdü frunza, se usuc:
 Așa nenorocirea uscând a vârsti 'mă flóre
 Dică lunei un adio: iaă lira și mă ducü.

ADIO

lui

LORD BYRON LA SOCIA SA.

Și în sfârșit adio! Și dacă reții sörte
Îi place a fi vecinic. . . adio éráși dic!
Zadarnica 'ți e ura, cá 'n peptu'mi fără mörte!
Dragostea mea viađă; nici secoli nu o stric.
De ce nu pociú în ochi'ți inima'mi a desface,
Pe care-adesu capu'ți il rezemaí cu pace,
Când somnul cu dulcétă pe gene'ți odihnía!
Și asfel să'ți arate ascunsa ei gândire!
Căci póte vei cunoște c'ăi fost în amăgire,
Ș'a ta desprețuire nedréptă vei vedea.

Lovirea ce'mi dai mie de ómeni se slăvește
 Când rana'mi sîngerésă, plăceri ei aff'atunci!
 Dar veđi că astă Inme amar te necinstește,
 Întemeindu'ti slava pe ale mele munci.
 Cu tóte că 'n credință greșala 'mi este mare,
 Cu tóte că în faptă după a me purtare,
 Destule am eú singur asupra'mi a 'mputa;
 Dar cruđii, nu putură un alt braț să găsescă,
 Atát să mă sfișie ș'adînc să mă rănescă,
 De cât brațul ce-odată cu drag mă 'mbrățișa?

Să nu te înșeli atâta: amorul cu'ncet pere,
 Dar iarășî nu mai crede că inimile pot
 Prin orî ce depărtare, prin orî care tăcere,
 Prin orî ce silnicie schimbate-a fi de tot.
 A ta încă păstrésă amorul către mine,
 A mea e sângerândă, dar ânsă pentru tine
 Bate, s'asvirle, arde, și arde ne'ncetat.
 O cugetare grósnic pe amênduoi pătrunde:
 Voiú fi pe alte țermuri, și cine știe unde?
 Vecînic în despărțire, de tine depărtat!

Sunt jalnici aste vorbe ca gemétul de mórte,
 Ca petra morméntală pe noi ne-a'nfiorat;

Tristele diminețe când voiți trăi departe
 Ne vor afla cu jale p'un văduv pustiiu pat?
 Când vei vrea să te mângâi cu fiica ta iubită,
 Și când va fi vr'odată urechea ta isbită,
 De glasul ei tînăr, de vorbele-i d'ântei,
 Veți învăța-o ôre să dică: al meu tată?
 Macar că n'o să pôta să'l vadă vre o dată,
 Să'i dea îmbrățișare în lumea celor vii.

Când mânele-i prea frageți te-or strînge cu dulceta
 Când mica ei guriță va cere pe a ta,
 Gîndește la acela ce nu va mai fi față,
 Ce 'n veci de fericirea'ti el cerul va ruga,
 L'acela ce amoru'ti putea să'l fericescă:
 Și dacă acest martur d'o dragoste cerescă
 V'avea într'al său aer ceva d'al tată-său,
 A ta inim'atuncea va bate pentru mine;
 Fior rece va trece prin a le tale vine;
 Răpide se va strînge, va bate pulsul tău.

Cumplita'mi rătăcire 'ți e cunoscută pôte:
 Dar nimine să știe smintirea mea, nu cređ.
 Pe urmă'ti în tot locul a mele nădejdi tôte
 Se vestejăsc, și érași pe urmă'ti învieđ.

A inimi'mi simțire cu totul șovăeșce;
 Trufia'mi ce la nimeni ea nu se umiliște,
 La tine se închină, la tine s'a suppus,
 Dar! . . . părăsit de tine și sufletul mă lasă,
 Viața 'mi-e povară, o simțu cum mă apasă
 Și ori ce fericire o vęd că'mi a appus.

Destul, în zadar este ori care rugăciune,
 Ș'a mea nu se ascultă; să nu vorbim mai mult,
 Căci sunt cugetări triste ce 'n silă ne suppone,
 Ce făr de voie scapă, de lege nu ascult.
 Odată ânc' adio! Lipsit acum de tôte
 De câte'mi eraū scumpe, simțirea'mi nu mai pôte;
 Inima 'mi ostenește de a mai sufferi,
 Sunt jalnic, singuratic, coprins de întristare,
 Și desnădējduirea'mi se face tot mai mare,
 Și sila'i mă înecă, căci nu pociū a muri.

Lord Byron.

ÎNTRISTARE.

Duceți-mă acolo pe țărmuri fericite,
 Diceam, unde Neapol p'al mării sên prea lin
 Răsfringe délurî, stele de norî neînvelite.
 Și unde cresc oranzii subt cerul cel senin.
 Ce 'ntirđiem ? Să mergem ; din unda cea albită
 Să vęd eșind Vesuvul în flacări care sbor ;
 Să vęd eü Aurora pe délurî strălucită.
 Și voiü, țiiind de mână ușor p'a mea iubită,
 Din aste nălțimi vesel visând să mă cobor.
 Urmédă'mî în ocolul acestor golfurî line;
 Să 'ntórcem pașii noștriî pe țărmulü cunoscut,
 L'a lui Virgil cenușă, l'a Cintiei grădine,
 L'al Venerii vechi templu țărîn' acum făcut,

Acolo subt oranze, subt via înflorită
 A căria mlădițe cu mirți se mărită
 Și fruntea'și o'mpletește c'o boltă de lungi flori,
 L'al apii dulce sgomot, l'a vintului murmură,
 Noi singuri cu amorul, cu vesela natură,
 Gustând viață dulce, placuți vom avea sorii
 A galbenelor țile făclia se topește,
 Se stringe cu încetul de a restrîștii vînt,
 Ori dacă câte-odată puțin mai fâlfieste,
 Schîntecele'i aprinse de suveniru'ți sunt.
 Eū nu știu dacă cerul în marea'i îndurare
 Voeste al meu sufflet în ast loc a eși;
 Viața'mi e aprópe de recele'i hotare,
 Ș'abia pe un an póte că încă va pași.
 Dar dac'a veni mórtea în primăvara vieții,
 De trebue în locul la bine închinat
 Să scap din a mea mână o cup'a tinereții
 Pe care cu flori sórta părea c'a 'ncoronat;
 Eū nu rog Dumneđei de cât să merg-odată
 Pe țermuri ce păstrésă iubitu'ți suvenir,
 Să ȓic un lung adio la clima cea curată,
 Și unde-am gustat viața să perđ al vieții fir.

Lamartine.

FLUTURFLE.

UNIRBA PRINCIPATELOR.

DEDICATA STUFIBILOR DEPT. SI LIMBILOR.

Cu primăvar'-a naște cu roza ei să móră,
In unde de lumină cu zefiri a'nota,
Pe flori a se da 'n légăn c'o aripa ușóră,
De aer de miróse, senin a se'mbăta,
De praf a sale aripă de june să clătescă,
Să sbóre ca sufflarea la bolta cea ceréscă, —
A fluturelui asfel e sórta de iubit.
El este ca dorința ce 'n veci nu se așaďă,
Nemulțumit de tóte, din tóte vrând să vaďă,
Se duce s'ăfle 'n ceruri plăcerea ce a dorit.

Lamartine.

II

De ast rama in trinta care sunt cinci
 Ca la totu ce i-apasa nu pot sa fie lectur
 Ca lor restat cuprize au favor in despart
 E in Romai cel etern, acestu popu au fost rai
 Inainte a celor tupte in vechna deparata

UNIREA PRINCIPATELOR.

III

DEDICATĂ FIITORILOR DEPUTAȚI AI ROMÂNIEI.

Am nra noi vechea est a trecutii glorio
 In frunte si in inalta batolati fara necarie
 Caci slabi prin moierne, nraii prin opasie
 Ce coruina ce inesa, tu instinctul genos
 Caci in gure si in inima e a indra veiniu
 Caci de nra interne, tu a pronat abnau

I.

Pe antice monumente, am vădută ades sculptate,
 Acvila ce pörtă crucea, Zimbru țerri 'nvecinate,
 Subt o mână, o corónă, într'unite figurînd;
 Și în vechea capitală, o mărétă monăstire, 1)
 Dupě lupte sângeröse, monument de înfrățire,
 D'al Moldovei *Domn* clădită, stă trecutul atestând.

---

1) Biserica Steli din Tirgoviște.

II.

Ce spun aste suvenire? ele-arăt că altă dată,
 Înainte-a celor iupte, în vechimea depărtată,
 Fii ai Romei cei eterne, acești popoli aũ fost frați;
 C'ale lor restriști cumplite aũ isvor în despărțire,
 Că la rēul ce 'i-apasă nu pot s'afle lecuire,
 De cât numai în unirea către care sunt chemați.

III.

Căci de urele interne, mult a profitat streinul ;
 Căci în suflete și 'n inimă el a infiltrat veninul,
 Ce corumpe, ce înecă tot instinctul generos ;
 Căci slăbiți prin moliciune, umiliți prin apăsare,
 În furtune și în intrigi balotați fără 'necetare,
 Am uitat noi vechea cale și trecutul glorios.

IV.

Astăzi nu ni se cer lupte, sacrificiuri de sânge,
 Virtuți mari de altă dată ; astăzi ținta vom ajunge,
 Prin credință în unire, prin unire în dorinți.
 Mari puteri acum iaũ parte la destinul ce ne-ascēptă,
 Orizonul ce 'nsenină, calea noastră este drēptă,
 Și asuprane se 'ntinde mâna bunei prevedinți.

V.

Români! Dulce e unirea! Ascultați... glasu'î răsună...
 De la fii României cere patrie comună . . .
 Stea o merge înainte, simbolu-î sacru pe pământ;
 Cum în Vitleem odată, stea din cer mântuitoare
 Conducea pe'ncoronați cavaleri, din depărtare,
 De la marginile lumii, către légănul cel sfânt.

VI.

Când citim în vechea carte a istoriei străbune,
 Virtuți mari, ilustre fapte, ale nației Române
 Care inimă ștă rece? care suflet nemișcat?
 Cine n'are dor să vadă țera sa în fericire,
 Cu legi bune, cu legi drepte, în tărie și 'n unire?
 Cultivând artele păcei, pe al său pământ bogat?

VII.

În tăcutele morminte, Bogdan, Mircea se 'ntelniră,
 Și 'ntr'o lungă 'nbrațișare pe Români îi înfrățiră;
 Imprejuru-le stau dese umbre de măreți eroi . . .
 Ele astăzi sbor în aer, inimile 'nflăcăresă . . .
 Deputați! asupra voastră ei privirea 'și ațintesă;
 Fala sa rușinea țerrei se așteaptă de la voi.

VIII.

Fii voștri vor ascunde a lor frunte în țărină,
 Dacă voi acum veți perde marea cauză Română,
 Prin meschine interese ce 'n mici inimi locuiesc:
 Timpul trece, omul piere, dar a patriei iubire
 E averea cea mai rară, cea mai scumpă moștenire,
 Ce de la părinți de merit nobili fii o primesc.

VI

VI

VII

VI

MĂRII SALLE DOMNULUI

III
ALEXANDRU IOAN I.

Anul 1859.

Pentru ziua intrării salle în Bucuresci.

I

Timp dorit, și de speranțe,
Fiu al țerei, Salutare!
România investită
In vesminte de serbare,
Îți dorește, îți uréză
De mari fapte viață plină,
Și se-nclină stelei tale
Ce străluce de lumină.

II.

Când de glasul omenirei
 Inspirată și condusă,
 Pleiada Européna
 De puternici regi compusă,
 Reda nației gemânde
 Anticii drepturi și tărie,
 Sórta-ți se-nscria în ceruri
 Cu lumina cea mai vie.

III.

Fă dar numele-ți să trecă
 Intre numele divine,
 Celor ce au fost ai lunei
 Nobili făcători de bine,
 Secolul să te admire,
 Și cu noi să se fălască
 Franța nația cea mare,
 Nația cavaleréscă.

IV.

Căci e aspră datorie
 Ce o nație impune,

Căci e grea, mult grea coróna
 Ce pe capul tǎu se pune.
 Țerra ta te salutǎ, prințe,
 Cu plăcere și iubire,
 Și ți încrede viitoru-î
 Zîmbitor de fericire.

— O PROFESIUNE DE CREDINȚĂ —

Domniilor și domitelor, care poartă în fruntea
 și după ea toate celelalte, să se înclină
 Căci au spus că creștinii sunt
 Bine învățați și că au învățat bine
 Dăruindu-le
 De la Dumnezeu
 Dacă poartă o frunte mare, că au învățat bine
 Și după ce au învățat
 Pentru a se învăța din nou și să poartă
 Fără să se înclină.

O PROFESIUNE DE CREDINȚĂ.

Domnilor alegători, mă rog să fiu ascultat,
 Și după ce m'ăți citi mă rog să fiu deputat.
 Căci am cuvinte să crez că la Divanul Ad-hoc,
 Bine lumii o să fac, și rol nobil o se joc,
 După cum puteți vedea
 Din mărturisirea mea.
 Încă până a nu mă naște, eū am fost patriot mare,
 Și după ce m'am născut
 Pentru ale nōstre drepturi m'am luptat fără 'ncetare
 Până într'acest minut.

Cunoscând că într'o țerră, fericirea generală,
 Se compune totdeauna din acea particulară,
 Ca un iconom politic, prin mici slujbe, mici lefșore
 Am înbogățit eu statul, cumpărându'mi moșioare
 Iar guvernul ce văduse vrednicia și talentul,
 Îmi da ranguri pe tot anul, siluind regulamentul,
 Pe când mulți păcătoși alți, lipsiți de capacitate,
 Servind țerri din pruncie staă cu buzele umflate.
 Apoi când streine armii țerra noastră ocupară,
 De la cine înlesnire întru toate el-e aflară.
 Cine pentru dece care a făcut ades cincî sute,
 Numai ca să nu se 'ntâmple s'auđ vorbe neplăcute?
 Când era 'n lipsă țerra, subt a mea isprăvnicie,
 Am ținut'o eu cu grâne precum fie cine știe.
 Apoi daca neplătite au rămas prin multe sate,
 Daca eu la socotélă le-am trecut ceva 'ncărcate,
 Am făcuto 'n conștiință, de iubirea omenirei,
 Numai spre a mă deprinde cu regula înmulțirei.
 Las d'o parte ale mele osteneli și cheltuială,
 Căci imi place a le crede nepuse la 'ndoială,
 Căci acesta mai cu sémă fu rezonul cel mai mare,
 Pentru care ađi Europa, fôrte recunoscătore,
 După lupte sângerose încheind tractat de pace
 Hotări pe România fericită a o face.
 Pe aceste dar temeieri frați Români eu vă cer votul,
 Și la cauza cea sacră ađi mă devotes cu totul.

Apoi' daca dup' acestea mai aveți cumva dorință
 Să v'arit printr'o programă care e a mea credință,
 La *Divan* ce voiū susține, vă pocū da incredințare
 Că unirea o crez sântă, c'o voiū cere cu 'nfocare;
 Căci măminduse pământul, lefile pôte vor crește;
 Însă Prinț Strein nu'mi place căci nu știe românește;
 Și când slujbe îi vom cere el de loc n'o să privescă
 De suntem boeri saū ținem de vr'o casă boerescă;
 Ci d'avem talent, virtute, merite saū probitate;
 Calități din altă lume fórte grele și ciudate;
 Pentru cea mai mică vină ce o va numi hoție
 Ne vom vedea prin gazete, pôte și la pușcărie.
 Protejați ca și protectori, toți vom fierbe într'o olă;
 Ș'a streinului Domnire Țării îi va fi fatală;
 Și religia vom pierde și vom uita românește
 Ca în Grecia modernă unde ađi vorbesc nemțește.
 Pe când unul dintr'ai noștri, domn de viță românească,
 Tot mai lesne o să erte slăbiciunea omenescă.
 Nu'l voiū însă ereditar, căci a țerii veche lege
 Pe domn chiar și din opincă ne dă voe a'l alege;
 Și așa cu chipu-acesta de loc nu e de mirare
 Daca chiar și noă rîndul ne o veni din întemplare.
 Autonomia 'mi place o voiū cum e scrisă 'n carte,
 O cer pentru țera 'ntrégă dar și pentru mine-'n parte;
 Adică în or ce casuri să urmez eū cum imi place
 Fără a putea guvernul observație a'mi face.

Cât pentru Guvern și forma'i cea constituțională,
 Vrând să mă declar d'acuma simț o mare îndoială:
 Căci vorbind drept, nu știu bine ast cuvânt ce va se dică
 Și în loc de bine țerii să 'mî fac mai rău mi e frică.
 Dacă, cum mi a spus un dascăl cu destulă *pricopselă*
 Un guvern în constituții e supus la socotelă;
 Dacă adunări sau camere, pot vorbi făr' a se teme,
 Astea n'or să ne aducă decât pierdere de vreme,
 De cât lupte fără margini și desbateri încurcate,
 Care plac junimei năstre cei cu capete stricate.
 Trebile cu veche-a formă nu cerc nici o 'mpiedicare,
 Ș'un ofis redijat bine c'o lege 'n prescurtare.
 Dup' aceste dar cuvinte, frați români ce mă înțelegeți
 Puteți fără de șială la Divan să mă alegeți,
 Căci să nu fiți la 'ndoială, vă voiî face trébă bună,
 Și 'mî veți mulțumi odată dacă 'm veți cădea pe mână;
 Iar până să vie vremea să vedeți astă minune
 Sunt supusul d-văstră și mă 'nchin cu plecăciune.

12 August 1857.

CÂNTECUL SOLDATULUI.

I.

Pe câmpul României
Tronpata când răsună
La glasul datoriei
Ostirea se adună.

Și stégul o unbresce
Și arama-le lucește
Și inimile 'n pepturi
Bat repede voios.

De nici un fel de vreme
Soldatul nu se teme,
Devisa 'i-e credința
Și suflet curajos.

II.

Când bolta din tărie
De nori se încunună,
Pe munți și pe câmpie
Când fulgeră și tună.

Soldatu 'naintesă,
Și marșul seî urmésă
De misia sa mândru
Nu cată înapoi.

El legea împlinește,
Și Țerra-și ocrotește,
E tot déuna gata
În pace și 'n răsboi.

În astă lume mare
 Ori unde sórta 'l duce
 Viața schimbătóre
 Plăceri cu ea aduce.

III.

Apoi când totul trece
 Când bate césul rece
 De frați sěi de arme
 Măreț e 'nmormântat;

El vesel viețuește
 Și móre bărbătește
 Căci astfel este traiul
 Și mórtea de soldat.

1853 Septembrie 18.

COMETEÎ

ANONSATE PENTRU 13 IUNIE.

Cometă cu lungi code, însă cu scurtă minte,
 De ce vrei să arzi globul ce noi îl locuim?
 El drept, mult nu plătesce, dar tot avem cuvinte,
 Viața-i păcătosă câtva să prelungim.

De ne vei arde-acuma, să scii că or să nască
 În locu-ne, ființe mai rele de cât noi,
 Ce 'n grab or să 'ntărite mânia ta steléscă,
 Prin fapte mai cumplite, prin crime și răsboi.

Ce! ai uitat tu oare potopul d'altă dată,
 La care cum s'aude destul ai conlucrat,
 Atunci când tata Nöe în luntrea'i deşălată,
 Plutea pe universul subt unde înecat?

Ei bine! omenirea ce mosceni pământul,
 Ființe, lighiöne, ce 'n urmă s'aü ivit,
 Întrec ele p'acelăa ce ş'aü găsit mormântul
 În marea adâncime și monstri aü nutrit?

Câmpiile de astăzi, sunt ele mai mânöse
 Ce cât cele antice? măgarî mai desceptî?
 Brósca mai musicantă în bălțile stuföse?
 Tigri mai cu blândețe, și oameni mai dreptî?

Nu, nu! bagă de sémă să nu faci o greşală,
 De care mai în urmă amar să te căesci;
 Ba încă să dai, póte, o aspră socotélă,
 Prea bunului părinte al rasei omenesci.

Căci noi avem de lucru în Țerra Românească ;
Legi vechi și ruginite, avem să le 'noim,
Regulamentul multe are să pătiméscă,
De ne-or lăsa în pace așa precum dorim.

De esci tu essecutor înaltelor decrete,
Mai dăne un mic termen de dece mii de ani,
Să ne 'ndreptăm purtarea, să ne spălăm de pete,
Să nu cădem în iadurî pe giare de Satani.

Atuncea, daca globul, n'o merita viață,
Poți să 'l prăjesci în voe'ți, eū nu mă 'nprotivesc,
Dar ađi, topesce numai a inimilor ghéță,
Și arde astrologi ce lumea îngrozesc.

12 Februarie 1857.

RESPUNSUL COMETEI.

Iubit muritor.

Astăzi am priimit
Prin poscia cerescă,
Biletul tău pornit
Din Țera Românescă.

Odată cunoscém
Subt nume de Roman,
Un prea puternic neam,
Al lumei crud tiran ;

Neam ce-'l credém perit
 Căci nu l'am mai zărit;
 Și până 'ntr'alt minut,
 (Mă jur pe al meu nume,)
 Eū nici aș fi cređut
 Că essistați pe lume;
 Dar de vreme ee scriți
 Voi trebuie să fiți.
 Numai nu înțeleg cine v'a putut spune
 Că avém pentru globū intenții așa bune.
 E netăgăduit,
 C'a lui desființare
 De timp nepomenit
 Mi era în cugetare,
 În cerc tot viçios
 Vēdēnd că se 'nvârtesce,
 Și omul păcātos
 În rele mult sporesce;
 Vēdēnd că jos la voi mulți ómeni mari și buni
 Lumei folositori, aū trecut de nebuni;
 Aū fost persecutați
 În vreme cē-aū trăit,
 Și fórte lăudați
 După ce aū murit.
 Eū prea rău am urmat,
 Când am lăsat odată

Pe Noe d'a scăpat
 Cu luntrea-i deşălată,
 Căci scii ce a făcut
 Cât liber s'a văduţ?
 El a sădit o vie
 Ş'a căduţ pe beţie!
 Iar cu fetele lui
 Ce a mai făcut nu spui.
 Iar de atunci încoci din el câţi s'a prăsit,
 Acei ce au fost tari pe cei slabi au robii;
 Sorele-au spăimântat prin lupte şi omor,
 Pentru globul pământ ce nu era al lor.
 Căci socotesc că scii, nevoe n'am să'ţi spui,
 Că nu-e al vostru el, ci voi sunteţi ai lui.
 Apoi v'aţi apucat
 Cerul d'aţi spionat,
 Prin sticle cercetând
 Ce avem noi de gând,
 Ce fel ne preumblăm,
 Până şi ce mâncăm.
 Ba încă aţi scornit
 Feluri de secături,
 Şi pe voi v'aţi numit
Alese creaturi

Acestea, drept să spuii eu nu le suferém,
 Și răsbunarea mea în taină pregătém.
 Dar fiind că imi scrii că sunteți ocupați
 Próstelor vóstre legi spoială să le dați;
 Fiind că ai cerut sorocul mărginit
 De zece mií de ani; fiind c'a mizlocit
 Ș'o graćiósă stea dintr'ale curții mele,
 Pentru câți va poeți ce cască gura la stele,
 Mě înduplec în sfirșit, astěmpăr al meú foc;
 Imi puñcai la grajdii, și códele la toc.
 Numai luați mėsuri, gândiți, și căutați
 De indulgența mea acum să profitați.
 Căci dacă spre pământ vr'odată m'oi porni,
 Vě pociú încredința că bine nu o'ți fi.

(Scris în Palatul nostru de vară).

14 Maiú 1857.

A unui vechiu prieten amabilă soție
 În inșala streină în care locuiești
 Când vești vorbi rapreună d'a țerei poezie
 Vă rog câte odată la mine să gândiți

D-NEI A. B.

D-NEI P. S. G.

Și veselă și jună te-am cunoscut odată;
 Cu același defecte acum iar te găsec;
 Pe soțiul ce te-așteptă în țără depărtată,
 De și strein de țără'i, cu tot îl fericesc.

Căci spiritul ce 'ncântă și grația dorită,
 Viața'i viscolósă ades, a îndulcit;
 Pe calea însemnată d'a omului ursită,
 Nemulțumiri, plăcere cu el ai împărțit.

A unui vechi prieten amabilă soție,
 În insula streină în care lăcuiți,
 Când veți vorbi 'mpreună d'a țerei poesie
 Vă rog, câte odată la mine să gândiți.

Și veselă și iună te-am cunoscut odată;
 Cu același defecte acum iar te găsec;
 Pe soacul ce te-așeză în țara deparțată,
 De ai strein de țară, cu tot îl fericesc.

Căci spiritul ce 'ncântă și grația dăruie
 Viața viscolădă adă, a îndăruie;
 Pe calea înșepurii d'a omului mână,
 Zămbănuie, plăcere cu el ai împăruie.

D-NEI A. B . . . . .

Angeli portu al teu nume,
 Ca ei blandă, dulce esci
 Tot ce e plăcut in lume
 In persóna ta unesci,

Elegantă și junețe,
 Grație și frumusețe
 Te 'ncunjorū te încununū,
 Florile cu vii colóre
 Trimețū ție salutare
 Zefiri numele'ți spunū.

Când dai nume ficii mele
 Atunci una dintre stelle
 De lumină strălucind
 Luă missie cerescă
 In viață s'o 'nsoțescă
 De la ea rēul gonind.

Și când astă copiliță
 Va fi 'n vērștă să vorbescă,
 Voiū deprinde a ei guriță
 Cu amorū să te numescă
 Și să aibă pentru tine
 Tot acea simțire vie
 Câtă inima'mi conține
 Pentru lancu amicie

Eleganță și junete
 Grație și frumusețe
 Te încununează te încununează
 Florile cu vii coloare
 Trimești ție salutare
 Zăririi născute și spanuă

Prin teji nobilii punii consortie
 Il iubesc ca pe un frate,
 Caci amicii punii amii
 Si la standului unire
 Ve mresu-si fericie
 Traii placut si ndelungat

D-NEI M. C.

In albumul dumitale
 Doamna mea dorind a scri,
 Nu putuii gassi culore
 Nicii omagiurii a descri
 Frumusetea 'ncantatore
 Grafiile zimbitore,
 Acelu spiritu cultivat
 Ce adesea 'n convorbire
 M'a petruns de multumire
 Si 'n *Edemü* m'a transportat.

P'al tĂu nobil bunĂ consĂrte
 Il iubesc ca pe un frate,
 CĂci amicĂ bun l'am aflat:
 Și la amĂndoi unire
 VĂ uresĂ și fericire
 TraiĂ plĂcut, și 'ndelungat.

Amarii fericirii in vezi se nu li simti
 A inimii odihna, nimic ea n'o invesele
 Si numai pentru floare se ai gandiri doriti
 Ai fie ti vata dulce si zilele senine

D-LA S. LA.

Îmi place micșunéoa, zambilla dulce floare,
 Simbolurî de ilusiî ce nu viețuesc mult.
 Îmi place trandafirul, dar mai frumosû 'mî pare,
 Privirea ce le-alesse și mâna ce lea smuls.

Căci spiritul ce 'ncântă, și grația dorită
 Și darurî ce unite prea rar se întîlnesc,
 De florî neperitóre ghirlandă fericită
 Sunt scumpele podóbe ce nu te părăsesc.

A! fie 'ți viața dulce și zilele senine
 Și numai pentru flóre se ai gândiri, dorinți;
 A inimiți odihnă, nimic să n'o 'nvenine.
 Amarul fericirei în veci se nu îl simți.

D-LA S. LA.

Îmi place micșunecoz, xambilla dulce floare
 Simbolul de iluzii ce nu viețuiesc în viață
 Îmi place trandafirul, dar mai frumosu' mi pare
 Privirea ce le-alesse și mâna ce le-a smuls.

Căci spūritul ce născută și grația dorită
 Și dăruie ce născută și grația dorită
 De fieri neperitōre gârlănda lăscită
 Sunt scumpetele poeziei ce nu te părăsesc.

Să fice însă domna, că ești și mult frumoasă,
 Nobila n sentimente în spirit grațios,
 Dar vai nu sunt perfecte ființe omenești;
 Căci se mai fice încă (și fice în înțeles)
 Căci lângă fice acestea ai și un defect mare,
 Că sclava datoriei rânai nu om ficește.

10 Iunie 1957
 FRUMOSA NATURA
 UNEI NECUNOSCUTE MOLDOVENCE

CARE MĂ CERUT VERSURI.

De vreme ce îți place a țeri poezie
 Prin calități alese creș că te osibești;
 Creș că ai eleganță și 'n suflet armonie,
 Misterioasă limbă a silfilor cerești.

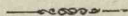

Să ȕice însă dómna, că ești și mult frumósă,
 Nobilă 'n sentimente în spirit grațiosă,
 Dar vai! nu sunt perfecte ființe omenesci;
 Căci se mai ȕice încă (și fórté rěu imi pare)
 Căci lingă tóte acestea ai și un defect mare,
 Că sclavă datoriei numai un om iubește.

10 Iunie 1857

UNELI NKOGZOSCUITE MOLDOVENCE

CARE MI-A CERUT VERSURI

Misteriosă lămpă a științelor creștine.
 Căci ea ai eleganță și în suflet armonie.
 Prin călătări alene când ai te călădești;
 De vreme ce îți place a țeri poezie.

Sunt dulci ale prunciei dorite săvârșite
 Și vișniță fărâșită, lăsată îngerești
 Dar nu e nimic dulce ca dulcea te zămbire
 Dar nici un vis un'nt' place de nu' pricinăsești

Când soarta ne' mîndrăie în' abajă cu hureto
 Când lumea s'or ce hureto' așa vrea s' le nita
 Nîmic nu' mîndrăie în' abajă cu hureto
 Nîmic nu' mîndrăie de căi fărâșite în
 A mea inimă, suflet pe pasurile' sbor
 Și vîntul îți șoptește misteruri de amor

Frumoasă e natura, frumoasă dimineața
 Plăcut este al undei murmur melodios:
 Și roa și zefirul, și flórea și verdéța
 Dar lumea nimic n'are ca tine de frumós,
 A mea inimă, suflet pe pasurile'ți sbor,
 Și vîntul îți șoptește misteruri de amor.

Sînt dulci ale prunciei dorite sîvenire
 Şi visuri fericite, ilusii ângereşti
 Dar nu e nimic dulce ca dulcea ta zimbire,
 Dar nici un vis nu 'mî place de nu'l pricinueşti.

Cînd soarta ne 'mblînđită m'adapă cu durere
 Cînd lumea ş'or ce bunurî aşi vrea a le uita
 Nimic nu ceiu vieţii, mărire, nici putere,
 Nimic nu mă mîngîie de cît iubirea ta.
 A mea inimă, suflet pe pasurile'ţi sbor,
 Şi vîntul îţi şopteşte misteruri de amor.

Frîndea e natuă, frîndea dîndea
 Plîcut este al undei murmur mîndios
 Şi foa şi xerul şi florea şi verdea
 Dar lumea nimic n'are ca tîie de frînda
 A mea inimă, suflet pe pasurile'ţi sbor,
 Şi vîntul îţi şopteşte misteruri de amor.

Darul ce mi l-ai dat
 Incerb e ca putinta
 Un suflet ce in are
 Nici partial, nici dorinta
 Ca sa-l duc la muna
 Ca sa-l duc la muna
 Ca sa-l duc la muna
 Ca sa-l duc la muna

In ore de mâhnire
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede
 Ce mi se vede

Sau este ca volcanele ce arde in taceri
 Ce n'au taci si in pustiuni saraci
 Cand stau in copraci si muna si durere
 Ca or si ce trasesc ca or si ce-a trasi

In ore de mâhnire

Să 'ntimplă câte-odată,
 S'alin a ta privire
 Și fruntea'ți cea curată
 Pe care umbra tristă în veci n'o învelește,
 Pe care liniștirea și pacea lăcuește.

Atuncea în mirare,

Întreb e cu putință

Un suflet ce nu are

Nici patimi, nici dorință,

Sau care adânc scie simțirea a'și ascunde

Ca negrele'i impresii să nu le poți pătrunde.

Viața'i ca vissul,

Ce vessel se renasce ?

Gândirea'i chiparisul

Ce nu se vesteșesce,

Ce iarna când în preajmă'i e viscol, întristare,

El verde, primăverei trimite sărutare.

Sau este ca volcanul ce arde în tăcere,

Ce 'n față și în preajmă'i s'arată liniscit,

Când sânul lui coprinde și muncă și durere

Ca or și ce trăesce, ca or și ce-a trăit.

Or cum va fi, copilă, senină 'ți-e privirea

Blandețea, bunătatea, de soră te-aū luat

Ca elle în tot locul însufli mulțumirea,

La nascerea'ți natura zîbind te-a îmbrățișat.

Daruri ce vin din suflet sunt negreșit dorite,
Sunt vrednici de iubire or unde le întâlnești;
Eu le ador, dar ele îmi par mai prețuite
Când le găsec unite
Cu daruri mai zadarnici cu grații mai trupesci
Inima mea de fire așa este făcută,
Și trista omenire așa este născută.

Voi fițele Aurorei, dulci tinere *pansele*,
Flori care o cunoșteți, flori care o iubiți,
Frumoșe ca icóna din vissurile mele,
Nu puteți câte-odată de mine să 'i vorbiți?

II

În sămăntina
 Tempul la miază de noapte
 Tempul marelui înălțat de unde
 Se va naște în eol
 Vestea răsunătoare
 Ca să stăie în lume
 Ca să ale rădăcinii
 Pot fi nefericiți
I M N

DESTINAT A SE CÂNȚA LA INAUGURAȚIA TEATRULUI.

Artista poezie care
 Scutea inspirare
 Acum deschide
 Acum înaintea
 Prin
 Placere
 I.

Veniți Români se consacram
 O zi însemnatore,
 Și artelor ce cultivăm
 S'aducem salutare.

II.

În sfârșit iată'l rădicat,
 Templul la muze dedicat,
 Templul măreț împodobit, de unde 'n viitor
 Se va 'nălța in sbor
 Vestea răsunătoare,
 Ca să arate 'n lume
 Că ș'ale noastre nume
 Pot fi neperitoare.

III.

Artiști, poeți care simțiți
 Scântea inspirărei,
 Acum deschisă voi priviți
 Arena 'naintărei.

IV.

Nobile nații se fălesc
 Cu scrieri laudate,
 Prin simțimente ce trăesc
 Și prin idei bogate.

V. XI

Veniți, vă întreceți, triumfați,
 Cum triumfa odată
 Escil Sofoclu aplaudați
 În Grecia încântată.

VI. X

Talentele își vor găsi
 Aicea răsplătire.
 Idei mărețe vor rodi
 În inimă cu simțire.

VII.

Aici se va încorona
 Virtutea laudată,
 Și vișlul se va nfrunta
 Prin fapta-î imitată.

VIII.

Plăceri și plânsuri,
 Dureri și răsuri,
 Ce fac viața p'acest pământ,
 Tóte împreună
 Scena le-adună,
 Folositoare tóte ne sunt.

IX. V

Veniți dar în ast templu,
 În solemnelă seară,
 Să onorăm bărbați
 Acei ce îl fondară.

X. VI

Un cuget, o gândire,
 Pe toți să ne 'nfrățescă,
 Și în dréptă mulțumire
 Să dicem în unire:
 Trăiască țerra noastră
 Și arta Românescă.

1853 Ianuarie 1

VIII

REBUNAREA SORECELOR

EPISTOLE și SATIRE.

RĚSBUNAREA ȘORECELOR

SAU

MORTEA LUI SION.

Pe dĚlul Mitropoliei,

În archiva Romăniei,

Unde statul grămădește

Tot ce nu'î mai trebuiește,

Unde s'affă aruncate

Secături nenumărate,

Hârtie, condici osindite,

Judecăți nenorocite;

Are cuiburi din vechime
 Numerosă șoricime,
 Seminție rodătoare,
 Și de literi roditore,
 Șeful ei, un ghiscan mare,
 In dosare locuește,
 Nume de Rozon el'are
 Și pe polițe domnește:
 El e strănăpot de frate
 Lui Raton, care odată,
 Traia de sgomot departe,
 Intr'o cameră privată.
 Intr'o di — nu, era séră —
 Dup'a lui Rođon poruncă
 Șoreci toți s'adunară
 Și într'o tăcere adîncă
 Aste vorbe ascultară:

«De când subt aceste bolte ne aflăm adăpostiți,
 «Fraților! voi știți prea bine, câtă am fostă de fericiți
 «Șeful de ađi al Archivei, om de pace iubitor,
 «Ne-a fost chiar ca un părinte, un zelos ocrotitor.
 «Nimeni din voi nu se plînge că din cuib a fost gonit,
 «Saă că într'aceste ziduri vr'o pisică a 'ntâlnit,
 «Saă că n'a putut să ródă de frica vr'unui dușman
 «Pergamentele antice, condicile de divan;

«Sórta ne era prosperă, șeful trecea zimbitor,
 «Generațiile nóstre aveaū falnicū viitor.
 «Dar ađi, vai! totul ce schimbă, ađi suntem amerințați
 «Să ne perdem locuința, și să fim disgrățiați,
 «Căci un moldovén obrasnic, *Sion*, care a cântat
 «Paradisul, (de și iadul el cu drept l'a meritat)
 «A scris nu de multă vreme, într'un stil neomenos,
 «Că a șefuluī *Archivei puna noī am fi ros*.
 «Apoi suferivom óre că acel cuteđător,
 «Vrednic a purta mai bine nume de defăimător,
 «Să vie precum venise, chiar într'al nostru pămént
 «Să ne strice fericirea. Nu cât eū în viață sunt
 «Nu va fi: acum e timpul să ne răsbumăm și noī,
 «S'arătăm că 'n șóreci curge nobil sínge de eroi
 «Și că păginul acela, ce ura a meritat,
 «Nume de moldovén vrednic cu nedrept a câștigat:
 «Mergeți dar și n'astă nópte picerele vă gătiți,
 «Și când s'o ivi de ăioă cu toți pe drum să fiți.
 «Ca prin marș repede, grabnic, la Moldova s'al călcăm,
 «Cine sūnt șóreci noștri și Rođon să'i arătăm.
 «De veți găsi 'nprotivire, să nu vė descurăjați,
 «Și la or ce întâmplăre, tot deauna s'alergați,
 «Unde'ți zări că se mișcă virful de la códa mea,
 «Ce'pe a gloriei cale pururea o veți vedea.»
 — Dise și auđitori așa mult aū aplaudat,
 Cât dulapurile tóte în Archivă saū mișcat.

A doua di șoricimea cu mare grabă porni,
 Făcu la *Focșani* gustare, și séra în Iași sosia.

II

Nóptea domnea înatura,
 Și zefiri răcoroși
 Sufla cu aceeași măsură
 La drepti saú necredincioși;
 De a dilei ostenelă
Sion dormea oboșit:
 Dormia! fără îndoială
 În somnul lui fericit:
 Visele, tañecî ființe,
 Din loc în loc îl purta
 Și tóte ale lui dorințe
 Implinite'i arăta.
 C'o grațiosă munténcă i se părea că vorbea.
 Și inima ei și mâna c'o bună destre cerea.
 Când de odată el dete un țipét îngrođitor:
 Țircovnici cu lungi plete alerg întru ajutor;
 Departamentul credinței la care fu-mădular,
 Cu toți darabani vine... ânsă târđiú, și 'n zadar;
 Pe patul lui de odihnă *Sion* țăcea sângerat,
 Ca un cașcaval de Parma pe jumătate mâncat:

Urechile lui și nasul chiar dacă le a fi avut,
 Atuncea să se găsească de loc nu s'a mai putut.
 Numai l'a doua 'nviere eū cređ că se vor găsi,
 Când șóreci le-or aduce, dacă or mai trebui.
 Cu tóte acestea lupta, d'o fi cum am auđit,
 Mortului face onóre căci mult s'a împrotivit :
 Și s'aū găsit împrejuru'i, de mâna lui sugrumați,
 Un mare număr de șóreci tot din cei mai însemnați.
 Ba încă spun — (Dar acésta eū nu v'o asiguređ,
 Căci fapta e de mirare, și nu imi vine s'o cređ.)
 Spun că și chiar comandirul, faimosul acel Rozon,
 Lăsă o lăbă în mână eroicului *Sion*.
 Ce s'a întâmplat în urmă, eū nici am mai cercetat,
 Căci de perderea acésta fórte mult m'am întristat.
Sion amic imi fusese, talent și inimă avea,
 Și cređ c'ar fi trăit încă dacă atunci nu murea ;
 Literaturéi Române el ar fi fost de folos,
 Dacă din nenorocire șórecii nu l'ar fi ros.

De gâscă rădăcină pe roți clare, desăcăturate
Gaci țelul tău sălbatic, căntăreați din țară
Măcar să-mi dai un semn că încă mai ești
Dărește românilor să recunoscă înșoară

De nu omăltă mureș și eșină, desăcăturate
Născuți erai să ne cu tine în țară
Vrăjmași ai libertății ce-n lume n-ai
Căruțuți care duc pe țară și pe țară

A D I O.

Tiran, pocit faimos proconsol, model de tiranie,
Ocură tu, Cumplită fie calea pe care ai plecat,
O nație, Cu apa consacrată prin somnul de vecie,
Și te pur, Vom curăți pământul ce tu ai intinat.

Al Doar, Schelet fantasmagoric, ființă infernală,
De, Gerósa, tristați climă, ea încă n'a produs
Te vor, Jiganie mai crudă, o iașmă mai fatală,
Al căru, De când sórele séra să plécă la apus.

Datoreste românul a sa recunoștință
 Monarhului ce țerra cu tine înțeștra,
 Căci delul tēu sălbatic fanateca'ți silință,
 De grația robiei pe robī chiar desgusta.

Căci mulți care 'nprejuruți cerșau a ta rinjire,
 Vrajmași ai libertăți ce binele nu'l vor,
 Născuți erau să fie cu tine în unire
 De nu umileaī crede, și chiar basețea lor.

Tiran omio-patic, cum nu desū se găsește
 Otrava prin otravă în noi ai vindicat.
 O nație întrégă prin mine 'ți mulțumește
 Și te proclam din partei al țerri Ipocrat.

A! Daca vom ajunge la ținta mult visată,
 De voiu trăi atuncea (și 'mī place să o credū),
 Tu vei avea, fii sigur, o statuă bogată
 Al cării bust cu lanțurī eū am să'l decoređū.

În jocul lor copii o vor scuipa în față;
 Și când vre-unui gide vom da numele tău,
 Acel om se va crede nevrednic de viață,
 Pierdut din omenire, bătut de Dumnezeu.

Așa când toamna rodul s'a copt în vii, grădină,
 Țeranul ce se teme teme de hoți zburători,
 Pe ramură înaltă espune la lumină
 Scheletul coșofenei, cadaverul unei ciorii.

Spectacolul goneste jivine răpitore
 De lacoma lor cătă ogorul e ferit.
 Țeranu-atunci profită d'a feției lui sudore,
 E veselă natura și omul mulțumit.

Adio! lung adio! și fără revedere,
 Departe mult departe te du din țerra mea.
 Pustiinul Siberii te așteptă cu plăcere
 Pământul să te 'nghiță și dracul să te ia.

CONFESIUNEA UNUI RENEGAT.

Ascultă-mă, sfântu' preotū; ascultă-mă părinte;
Ajută unū nevrednicū, lipsitū de ajutorū;
Consolă unū tristū sufletū ce sōrta își presimte,
Cândū sună cēsulū grōsnicū, veciei vestitorū

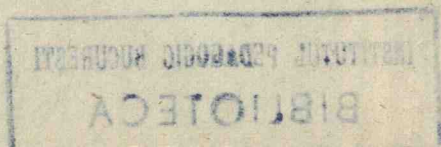
Viața'mi de necinste și crimile'mi trecute,
Ca furii ne'mpăcate asupra'mi năvălescū;
Vîndēri, satanesci planuri, de lume nesciute,
În inima'mi punū Iadulū, ca iesme îmi scrisnescū.

Noptile'mi suntă grozave, tăcerea imi șoptește,
 Mă înconjură prăpastii la fiă-care pasu ;
 Părulă meu c'al lui *Caină* pe frunte'mi se sbirleşce;
 Gura mi se'nclestesă, și nu pociu scote glasă.

Mă rătăcescu pe câmpuri, dar iarba inviēsă,
 Dar arborul pădurei, ia formă, m'e vrăjmașiu ;
 Vulturul mă privesce, și ochiu'i scanteiasă,
 Ș'a sfășia e gata ună leșiu de ucigașiu.

Veđi cėsornicū-acesta care la peptu'mi bate ?
 E vechia recompensă unui păcatū cumplitū ?
 Căte cu a mea faptă amă drepturi căstigate ?
 Vēnđarea fu plăcută, dar eū desprețuitū.

Amă canoscutū bărbați lucrāndū l'alū țerei bine.
 Cu'nalte simțimente la ei m'am arētat ;
 Tārēndu-mē la dānșii, s'au incređutū in mine
 Ieri le-amū juratū credință, și astă-đi i-amū trādatū

Urândü orî-ce virtute ce n'o puteam ajunge,
 Pe orî-ce omü de meritü in veci amü defăimatü;
 Proteü cu fețe multe, strigoii setosü de sânge,
 La umbră, la'ntunerecü, pe mulți amü sugrumatü.

Subtü aerü de blândețe, urmam a mea turbare,
 Și giara'mi veninată in inimă infigeamü.
 Avëndü nepedepsirea de prețü l'a mea vëndare,
 Minciuni nerușinate cü liberü tipăreamü.

Angelü de întunerecü pentru-ale lorü păcate.
 Eșindü din adüncirea noptosului Tartarü,
 Amü auditü cu spaimă cuvëntulü de dreptate,
 M'amü prefăcutü că'mi place, și am zimbitü amarü.

Amü disü, étă speranță, privilegü de bucurie!
 Și bogății și titluri acum să dobândescü;
 E timpulü să se'nalțe smerita mea trufie,
 Am imitat virtutea, dar o s'o prigonescü.

Pociu să sugrumîp'astî oameni, și săl e iaș veshmîntulū,
 Căci eū suntū cellū mai tare, avîndū tainele lorū,
 Multe fiare ca mine le suffere pămîntulū;
 Și cerul cu zăbavă trimite ajutorū.

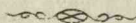
De ură nici nu'mi pasă, cîndū e fără putere,
 Desprețul e o vorbă deșertă de'nțeleșū;
 Mai suntū póte și alții cu mine d'o părere,
 Și cîndū facū alū meū bine, drum sigur mî-am allesū.

Étă puține taică, din multele'mi pécate,
 Étă crime ce astă-đi nu pociū să le mai lucesū,
 Într'alū lul Hristosū nume drăcesce aū fostū lucrate;
 Rideam de semnulū crucei, dar lîngă mórte cređū.

Asta e adevêrulū ce pocăința'l nasce;
 De frica judecătii în sînu'ti ilū depuiū,
 Amăgitorulū șérpe abia se mai târasce;
 La glasul veciniciei cu gróză mă supuiū.

Dar ce-am çissu? Nu voiü a ta credință;
 Urăscü a vóstră lege ș'alü vostru ajutorü.
 Este o slăbiciune orï care pocăință;
 Gîde am fostü in viéță, și gîde voiü să morü.

VLADA CAMPENEASCĂ.

Am, amia, tãtãrã

Eu, eu, eu, eu, eu

Eu, eu, eu, eu, eu

Vãrã, mãturã, mãturã

Dar, dar, eu, eu, eu

Am, am, eu, eu, eu

Eu, eu, eu, eu, eu

Eu, eu, eu, eu, eu

Eu, eu, eu, eu, eu

Eu, eu, eu, eu, eu

VIAȚA CÂMPENEASCĂ.

D. V. G. C.

Așa, simpla viațuire
 Eă știă să o prețuesc
 Și de acea fericire
 Voiă bucuos să'ți vorbesc.
 Dar florile și verdéța,
 Apusul și diminéța,
 Și fluérul câmpenesc,
 Cu patimă, cu chinuri grele,
 Cu starea inimei mele,
 Nică cum nu se potrivesc.

Departe d'acele locuri,
 Ce p'ote m'ar fi 'nsuflat,
 De țărăneștile jocuri
 Ce-adesea m'au încântat;
 Coprins de nemulțumire,
 De grijă și de măhnire,
 De sórta mea ocolit,
 În rele ce mă'npresórá.
 Ce gânduri, idei omórá,
 Spiritul 'și .perde puterea;
 E greu să descrii plăcerea,
 Când sufletul e măhnit.

Ânsă a mea mulțumire
 Pentru a ta găzduire
 Eú tot nu o pociú uita,
 Și cât va sta prin putință
 Voiú pune a mea silință,
 Adevėrú a imita,
 Măcar în vorbele mele,
 Sė pociú să găsească vapsele,
 Să știú să 'ntrebuințez
 Colorele osebite,
 Tonurile felurite,
 Care stilu 'nsuflėtez;

S'arăt atâta simțire,
Cîtă simțiam mulțumire,
Când dulcea serei rēcóre
În prėjmă'mi se întindea,
Și patimi sfășuitoře,
Ca aburi din lac, din mare
Deșertul mi le-absorbïa.
Coprinsul, unde o dată
Împreună am viețuit,
Și plăcerea adevărată
Dilele 'mî-a îndulcit,
Este un câmp lat, ce are
De vechi și firești hotare,
Un mal către resărit,
Iar către apus o apă,
Ce saduri, grădini adapă,
Ce udă țermul setos,
Și 'n ramuri multe 'mpărțită.
Curge mândră, liniștită.
Pe patu'i cel năsipos.
Casa p' o muche clădită.
Singură câmpul domnind,
De umbră neocolită,
O veđi în aer albind.

Să ȋic că a ei zidire,
 E lucru cu osebite,
 Că e d'o arhitectură
 Cap-d'operă in natură;
 De loc nu'mi ar părea greū;
 Ânsă acéstă minciună,
 De și îndestul de bună,
 Apasă cugetul meū.
 Așa dar, iaū îndrăsnelă
 Și spuiū că adevărat,
 N'are nimic de mirat,
 Dar are, fără 'ndoială,
 Tot ce e neapărat.
 Spre patru părți ale lumēi,
 Patru ferestre privesc,
 Și dacā pe tonul glumei,
 Liber îmi e să vorbesc,
 Al lor număr, mieșorime,
 Cu a casei înălțime,
 Atât nu se învoesc,
 Încât ochiul ce le vede,
 Cu lesnire pôte crede,
 Că se plătia altă dată,
 Vr'o dajdie însemnată
 Subt nume de ferestrit;

Măcar că nu mi se pare.
Nici undeva am citit,
Că la vre o întâmplare
Nobiliș să fi plătit.
Ast-fel de năravuri próste,
Dacă vre o dată aũ fost,
N'aũ putut fi ale nóstre
Ci-ale norodului prost.
Numai el singur plătește.
Fiind mai obicĩnuit;
Iar de ce, nici se vorbește;
Pecatul ar fi cumplit.
Pricina e delicată,
Și prea puțin câștigăm,
La mulțimea ne'nsemnată,
Adevăruri s'aruncăm;
Dar în vorbă neplăcută
Ca să nu ne încurcăm,
Și ca nu, din întâmplare,
S'aduc la mulți supărare,
Descrierea începută,
Mai bine să o urmăm.
Aprópe de casă 'ndată,
Spre miadă nópte s'arată.

O biserică smerită,
Un templu Dumnezeesc,
Unde muncitorul vine,
Prinósele să'și inchine;
Unde ruga umilită,
Ca tămiea cea sfințită
Este la cer priimită
De părintele obșteșc.
Tot către acéstă parte,
Un sat puțin însemnat,
În două rânduri se'mparte,
Pe linie așeđat.

În vale se vęd desișuri,
Saduri, livedi, alunișuri,
Pe urmă ochiul zărește,
Un dél ce se prelungeste
Verde și împetrițat.
Cóstele'i sunt invălite,
De vii, de sēmănături,
De țarine felurite,
De crânguri și de păduri
Munții mai în depărtare
Se vęd ca tulbure nor;
Vara le e la piclóre
Și iarna pe fruntea lor.

Eată, dup' a mea părere,
Locul atâta dorit,
Unde ȕile de plăcere,
ȕile scumpe am trăit.
Frumósă singurătate.
Bunurile-adevérate
În sînul tîu le-am simȕit,
Pace, linişte, viaȕă,
Tóte-acolo mî 'nsofea,
Şi din or ce dimineȕă,
Mulȕumirea se năştea.
Dacă vre o cugetare,
C'o umbră de întristare
Fruntea mea acoperea;
Uşóra'î întipărire,
Ca cercul acel suptire,
Ce-aȕiȕă din întempleră,
P'o undă nemişcătóre,
Un vînt cu lină sufflare,
Trecea, se pierdea de sine,
Ş'al firei glas simȕitor,
Şi ideile senine
Luau iarăşi cursul lor.
Adesea orî pe câmpie
Departe mî rătăceam

Adesea cu bucurie
 În dulci gândiri mă pierdeam,
 Simboluri de tinerețe,
 Fluturi cu vesele fețe,
 Privirea mea o trăgea:
 Pe iarbă, în depărtare,
 Fluturile părea flóre;
 Dar când umbletu'mi simția
 Insecta-amăgitoare
 Se 'nălța, găsea scăpare
 Aripele'si scuturând,
 Și eă c'o dulce mirare
 Vedem florile sburând,
 Nori deși, negri, câte-odată
 Cerul îl întuneca,
 Și plóia 'n ei adunată
 Pe câmpia 'nsetoșată
 În torente se vărsa;
 Apoi razele'i robite
 Sórele 'ncet desfăcând,
 Și 'n munți, valuri aurite
 Norii umezi prefăcând,
 C'o privire 'nflăcărată
 Lumea el o coprindea,
 Și o mréjă purpurată
 Peste déluri întindea.

Când acea stea ardețore,
Aprópe d'al ei sfințit,
Părea a da sărutare,
Pământului ce a 'ncăldit,
Și mai întorcând o rață
Ca zîmbet prietenesc,
Sta un minut să o vadă
Ochii care o doresc;
Ochii acei pentru care
Este cel din urmă sóre
Ce ei póte mai privesc;
Supus la acea uimire,
L'acea adâncă simțire,
Care subt ceruri senine
Séra aduce cu sine,
Liber de grijă, de dorințe,
În cugetu'mi mulțumit,
Slăvind o 'naltă putere,
Eú ascultam în tăcere
Al multor mií de ființe
Concertul nemărginit.
Și când lun' argintuită,
Albind iarba de pe vale,
Eșia lină, ocolită
De stelele curții sale;

Pe delurile rîpóse,
 Stam, mă opream să privesc
 Cerurile sémánate
 De globuri nenumérate,
 Care, făcliî luminóse,
 În umbra nopţei lucesc.

P'în aluniş sufla vîntul,
 Frunđa uşor cletina,
 Nucii bătrâni ca pămîntul,
 D'a lungul se desina;
 Unda cea armoniósă
 A unui ascuns isvor,
 Ca o şoptă amorósă
 S'audea în préjma lor.
 Curmînd adîncea tăcere,
 A câmpului liniştit,
 Un glas cânta cu plăcere
 Un cântec obicinuit.
 Ast glas, acéstă câmpie,
 Nópcea care mă 'nvălea,
 Gîndiri de melancolie
 În inimă'mi învia.
 Şi florile tinereţei,
 Visuri, nădejdi, amăgiri,
 Acea girland' a vieţei.

Țesută de năluciri,
Care, câte una una
Treptat s'aũ desființat
Ca frunzele ce furtuna
De verđi le-a smuls, le-a uscat,
Mi s'arăta înainte;
Cu gândul mă întorceam
La locurile dorite,
În valea ce atât iubeam.
Vedeam livada, grădina,
Poteca ce des călcam,
Părul înalt și tulpina
Unde copil mă jucam.
Astfel în țeri depărtate,
Unde strein te numești,
D'auđi pe neașteptate
Limba care o dorești,
Limba acea părintescă,
În care tu te gândeai,
Ce 'n virsta copilărescă
Cu maică-ta o vorbeai,
Or cât de urită fie,
Aspră, grea la auđit;
Simți atunci o bucurie
Un ce neobicnuit,
O simțire vie-adîncă

În sufletu'ți rătăcit,
Și cređi că te afli încă,
În țerra ce-ai părăsit.

A! dacă o prevedință
Asupra mea ar privi,
Dacă smerita'mi dorință
Sórta o ar împlini;
Departe d'ai tiraniei
Tovarășii nelegiuți,
De cursele vicleniei,
De ómeni neomeniți,
De tot ce se crede mare
În fapte ce necinstesc,
De zimbete protectóre
Care le nesocotesc;
Uitând acea țeitate
Care 'n sgomotosu'i sbor
Staturilor înălțate,
Le suflă căderea lor;
La câmp locaș de plăcere,
Eú mulțumit aș trăi,
Liniștit și în tăcere,
Đioa mea aș împlini.
La binele ce îmi place,
Și neamului meu doresc,

Pe voi câți puteți a'l face.
Aș cerca să vă pornesc:
Aș pune mica mea parte,
Silița-vă laudând,
Isprava nu prea departe,
Bună dréptă arătând,
V'aș arăta resplătirea,
Ș'un ânger ajutător,
Ș' onórea și mulțumirea
Ce inimile aprinde;
Iar celuia ce se vinde,
Un trăsnet resbunător.

Acesta este la voi, se știu multe lucruri
 Care s'ar da bunice ca sunt secretari în țară
 Cu toate acestea sunt domnia mea o ascută
 Respectul meu nu ești un mă oprește mai mult
 Și poate bine s'ar să fie din partea mea este
 Nu ești totuși în țară dacă în țară locuiești
 La ce fel de lucru ești tu să nu
 Și dacă în țară trăiești dintr-un lucru
 Sânt sigur că s'ar să fie în țară
 Și chiar de nu ești în țară ești în țară
 Trebuie să știi că în țară ești pe pământ
 Unge pășună s'ar ești în țară la un loc sunt
 Unge vedem țării în țară mai mult
 Și sădele luminând de țară pe ești în țară
 Paștele țării în țară de țară ești în țară

EPISTOLĂ

CĂTRE

VOLTAIRE.

Din ziua când am citit scrisoarea către Oras,
 Dorém, de s'ar fi putut, totă sfiala să las,
 Să'ți scriu pe un ton măreț, cât mai măreț s'ar putea,
 Și să'ți pornesc un bilet lucrat în fabrica mea.
 Dar aușisem că voi, poeți, scriitorii vestiți,
 Indată ce ați murit vă faceți cam necioplîți,
 Cam groși, necivilizați; și drept să spuiu mă temém,
 Să nu'mi întorc un răspuns mai aspru de cât dorém:
 Răspuns ca acel ce dicită că 'n anul trecut ți-a dat,
 Din partea lui *Boalo* un secretarū ne'nvățat,

Aicea, ca și la voi, se află mulți nătărăi,
 Care s'ar da bucuroși că sunt secretari ai tăi.
 Cu toate aceste acum, dorința mea o ascult;
 Respectul numelui tău nu mă oprește mai mult,
 Și pae'ți bine sevă rău, liber din partea mea ești.
 Nu cercetez dacă 'n raiu, dacă în iad locuești,
 La ce fel de muncă, pedepsi, păcatele'ți te-au suppus
 Și dacă în lungi frigări dracii acolo te-au pus.
 Sunt sigur că sântii toți asupra'ți au reclamat,
 Și chiar de nu'i fi prăjit, ești negreșit afumat.
 Trebile acolo 'n iad, nu merg c'aici pe pământ,
 Unde păgâni sevă creștini cu toții la un loc sunt,
 Unde vedem fericiți pe cei mai mari păcătoși,
 Și sôrele luminând pe răi ca pe credincioși;
 Faptele-acolo ne pun la locul drept meritat.

Dar spune'mi, te rog, Volter, tu ce folos ai aflat,
 De și al legei vrăjmaș, să critici să osindești,
 Acele 'nalte cântări, acele gândiri cerești,
 Care, al naturei stăpân el însuși le-a însuflat.
 Spre slava numelui sevă, poetului împărat?
 De nu ca om, ca creștin, dar ânsă ca autor,
 Vrednic erai socotesc, să simți înălțimea lor,
 Și geniul tău frumos, până acolo să'l sui.
 Cerul, tăria, vestind faptele mâinilor lui;

Din pavilonu'î de nori, acel prea înalt tunând!
 Cu fulgerele'î de foc vrăjmași lui răsturnând;
 Pământul din temelii clătit, desrădăcinat;
 Sufierea-acelei minii ce mările-a 'ntăritat;
 Aste mărețe trăsuri, tu cum le desprețuești?
 Idei, icône, figuri, tóte în ele găsești;
 Rasin pe care'l iubeaî, din ele s'a adăpat;
 Ruso pe care'l uraî adesea le a imitat:
 Tóte aceste le știi, dar furia'ți te a orbit.

Tu ca odată Satan, pe om din raiu 'l ai gonit,
 Speranța, ast fruct ceresc, în inimă o ai călcat,
 Și care despăgubiri în loculū ei ne-ai lăsat?
 Ucideri și desfrânări, étă ce'ți suntemi datorî!
 Viața-ai făcut'o grea sârmanilor muritorî,
 Ear pe șclerați 'i ai scos din jugul lor neplăcut.
 Vor în zadar a'ți găsi un cuget ce n'ai avut;
 A dice că te-ai luptat abuzul să răsboești;
 Nu, temelia-ai surpat în dogmele creștinești:

A! daca talentul tēu mai bine 'ntrebuințat,
 Cu sórtă'î a se lupta pe om 'l ar fi înarmat!
 Dacă pe drepti întărind, pe rēi ai fi îngrozit,
 Îngerii numele tēu cu drag 'l ar fi pomenit.

Ani ai trăit îndestui, rolă măreță-ai jucat.
 Ai lumii stăpânitorî adesea te-ai vizitat;
 Acum acestea pe noi nimic nu ne folosesc;
 Iar geniul teü sublim e singur ce pismuesc.

La tôte-ai fost norocît : nu cređ c'atât isbuteaî,
 D'ai fi avut să formezi limba în care scriaî;
 Dar secolul te-a ajutâ; în vremea când te-ai născut,
 Stilul era curățit și drumul era făcut.

Alt fel e 'n țerră la noi: noi trebuie să formăm,
 Să dăm un aer, un ton limbii în care lucrăm;
 Pe nebătute cărări loc de trecut să găsim,
 Și nelucrate câmpii de ghimpî să le curățim.

Aș vrea să poți să 'nvedî, o ți numai să trăești,
 Parnasul nostru să'l veđi, apoi să ne mai vorbești
 Unul iscoditor trist, de termenî încornorați,
 Lipsiți de duh creator numește pe toți cei-l-alti,
 Se plânge că nu 'nțeleg acei care îl ascult,
 În vreme ce însuși el nu se 'nțelege mai mult.
 Altul strigând furios, că suntem ném latinesc,
 Ar vrea să nu mai avem nici un cuvînt creștinesc,

Și lumei să arătăm că nu am degenerat ;
 Altul ce scrie pe șleaă ca preotul de la sat.
 Dice că e deslușit, se crede simplu ; iar eă
 Mă trag d'o parte, privescă și scriă cum dă Dumneđeă.
 Cu toate-acestea luăm titluri de mari autori ,
 Dăm sfaturi și osindim, ne facem legiuitori ,
 Ne credem pe cât putem ai lui Apolon nepoți ,
 Rîdem de unii căți-va, și publicul de noi toți ,
 Amestecul întimplat în limbile omenești ,
 Când s'a zidit acel turn, în vremile pagânești ,
 N'a fost atât de pestriț, n'a putut fi mai ciudat ,
 De cât acel ce aici urméză neîncetat.
 Uniți am face ceva, am fi de v're un folos :
 Avem un dialect bun, ușor, și îmlădios ;
 În el fieșce cuvânt nu e ca la voi legat,
 Cu un articolă semețu, cu un pronume ciudat ;
 Pronume-articole lungi care sufletul ți'l scot,
 Și sémănă când pâșesc suita unui Despot.
 Dar ce mai mult să vorbesc? Câte am avut de đis,
 Câte de tine gîndesc, mă veđi că liber le-am scris:
 Cât pentru noi lucruri mari nu e să nădejdueshi
 Numai acel Dumneđeă subț mîna cărui vorbești,
 Duhul unirei de sus spre noi de il va porni,
 Părerile ce se bat, el numai le va 'nvoi.
 Alt fel, de cât să gîndesc că noi ne-am alătura,
 Mai lesne-aș putea să cred, că tu te veđi boteza.

EPISTOLĂ

DOMNULUI ALECSANDRU DONICI

FABULIST MOLDOVÉN.

Cum măsură ți se măsură : este un proverb știut,
 Aste versuri, de lungimea celor ce tu 'mă ai făcut:
 Sânt pornite să ți aducă ale mele mulțumiri,
 Sânt răspus la ale tale vrednici d'onóre gândiri.

Nu știu bine dacă cerul, precum ȕici, m'a îndestrăt.
 Cu'n talent, ce mi se pare puțin, slab, neînsemnat,
 Dar iubesc talentu-acesta care tu îl prețuești;
 Tot ce e mai sânt, mai nobil, în duh, inimă omenești,

Prin el ni se înfățișază, și al binelui amor,
 Se aprinde la făclia unui geniū creator.
 Pe acei ce mi'i dai pildă eū adesea 'i am citit;
 La o slavă meritată cu mândrie m'am smerit;
 Să'i urmerđū este alt lucru; gloria pōte o dolesc,
 Dar a lui Torquato sōrtă nici de cum n'o pismuesc,
 Am temeńice cuvinte: mē cunosc, mē simț prea mic,
 Și nevrednic să iaū urma unui mare mucenic.

Cređ cu tine că talentul ne e din cer dăruit,
 Că e foc care se stinge dacă nu va fi nutrit,
 Și de am o ți măi lină, un cēs bun de întâlnesc,
 Cu plăcere a 'l aprinde, a 'i da hrană mē silesc.
 Dar pe om ș'a lui natură destul nu ai cercetat.
 De voești să fiū ca rīul care curge ne'ncetat.
 Acel rīu trece p'o vale, pe câmpie, p'ntre flori;
 Iar prin relile vieții e mai greu să te strecoři:
 Prozaice umilințe nu pociū a le înfrunta.

Tu veđi vremile de astazi. Te 'ntreb dacă muza ta,
 Poftită la tribunalurī, ar merge să dea cuvint,
 Să spue în bună proza de ce umblă după vint:
 De'ți ar dice judecata; „Fiind c'am aflat că scrii,
 „Fiind că vorbești cu nori, și puī slove pe hârti,
 „Ad'o versurile tale, avem poftă să citim,
 „Și de n'ai atins pe nimeni noi osinda'ți mărginim.“

Daca, ȃic, plăceri d'acestea, de l'ai tēi ai fi cercat,
 La atatea dobitoce suflet ore ai fi dat?
 Ai fi ȃis cu indrăsnelă d'un vulpoiū judecător
 Că il veȃi câte odată *cu puf alb pe botișor*;
 Că în cumpăna dreptăȃii cașul el 'l a cumpănit,
 Până ce prigonitorii cu nimic s'au pomenit?

La voi sunt mai domoli ómeni, ei nu s'ating de nimic;
 Aicea daū de nevoe, or ce mă încerc sē ȃic.
 De voiū să cānt eroismul bunilor noștri strēmoși,
 Auȃ o sută de glasuri; „Ce? noi suntem ticăloși?
 „Numai cei vechi iȃi plac ȃie? Prilejul s'a 'nfăȃoșat,
 „Și noi doveȃi de virtute, curaj nū am arătat?“
 De laud vr'un om de merit, vr'un amplóiat cinstit,
 „A! imi ȃic de pe delături, pe noi acum te-ai pornit?
 „Lăudānd faptele bune, arăȃi, și invederat,
 „Că nu sântem de aceia! Pe noi tu ne-ai satirat!“
 Căci dumnélor șȃiū prea bine, ca ómeni care citesc,
 Că în lauda virtutei acei rēi se osindesc.

De ar fi o mulȃumire să te veȃi în tipar dat,
 Și pe uliȃi câte-odată, cu degetul arătat,
 S'auȃi: asta e cutare! apoiū eū te-aș ferici,
 Pentru scrierile tale ce iubesc a le citi,
 A le cărora sujeturi, stil ușor și lămurit,
 Aū a fabulei plăcute merit netăgăduit.

Suțu, dice într'o carte, că în Grecia, de vrei,
 Poți să scrii or ce îți place, fără vorbe și idei;
 Mulți din autorii noștri aū acest talent dorit,
 Cu locul cu 'mpregiurarea, cu vremile potrivit.
 Văd, că o duc fôrte bine, și eū o să'i imitez ;
 O să'i întrec de se pôte, nimic n'o să mă lucrez ;
 Numai din vreme în vreme, îi să afi că trăesc,
 Și muzele din Moldova că știū să le prețuesc.

EPISTOLA

D. I. B.

AUTORUL PRIMAVEREI AMORULUI.

Tu care ai fost din pruncie al Muzelor favorit,
Și ca strămoșescă-avere. geniul 'l ai moștenit,
Cântător al primăverii, ce ai darul a plăcea,
A fi 'nalt cu deslușire, simplu fără a cădea ;
Care lucruri mici de sine, știi să le mărești frumos.
Și să nu ȳci nici odată, cuvânt ce ar fi de prisos,
Dacă mai ghândești și astăzi cum atuncea socoteai,
Când destinat de natură să fiu poet mă credeai,
Făr' a'ți vorbi de folosul bunelor tale poveți,
La a mea nedeslușire, alerg, încă să mă 'nveți.

Când ne'nțelésa natură, din sânu'î cel roditor,
 Cu talentul poesiei naște pe un muritor,
 (Fără să mergem departe, atât a'și dori să'nă spuî)
 Hotărăște de odată și felul scrierii lui?
 Mulți îmi dic cum că acésta nu e de tăgăduit,
 Și că tot omul s'aplecă la ce este mai pornit;
 Că acela ce 'n tragedii face patimă a vorbi,
 Nu pôte și 'n elegie chinurile a descri.
 Dacă iar în cea din urmă știî frumos să zugrăvești
 Plăcerea, melancoliă, amor, chinuri sufletești;
 Ai odei ceî înfocate ton înalt nu poți să'l ții,
 Nicî să alergi p'ale slavei pline de sânge câmpii.
 Felurile's osebite, și voesc osebit dar!
 Cine 'n mai multe se cercă, ostenéla'î e 'n zadar.

Eû dar cedin cruda'mî vîrstă, de când ochii am deschis,
 Când a 'nceput pentru mine, al vieței amat vis,
 Am iubit de o potrivă tot ce 'mî a părut frumos,
 Tot ce sufletul înalță și e minții de folos;
 Poet cum pociû a mă crede, când al lirei Dumneđeu,
 Âncă nu vrea să'mî arate care este felul meu?
 Tot ce'mî place mă aprinde, și 'n minutul ce citesc,
 A putea lucra întocmai, d'o cam dată socotesc.
 Apoi vine cugetarea, P'al meu spirit întreb: Știi,
 Dacă tu în felul acesta ești născut saû nu să scrii?

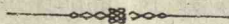

Câte planuri astă aspră idee, 'mă a stânjinit!
 Și din ce cărări plăcute, cu putere m'a oprit!
 Eu asemăn a mea stare cu a unui călător,
 Care neștiindu'și calea, fără povățuitor,
 Se oprește p'o câmpie, cu totul întristat,
 Drumuri vede, dar nu știe care e adevărat.
 Plécă, se întorce 'ndată, se pornește iar pe loc,
 Perde vreme prețioasă și alérgă 'ntr'un noroc.
 Astfel sânt și eū; ca dînsul tot-déuna rătăcit,
 Ca să nu'l perđ, lăsând drumul, póte când l' am nemerit.
 Apoi nu ajunge-atáta, ci și chiar când mă pornesc,
 A lucra cu hotărîre, pe un plan ce îmi croesc,
 Nu pociū pázi cuviința, nici c'un umblet mēsurat,
 La sfirșit s'ajung d'a dreptul, fără să mă mai abat.
 Dacă drescriū o pădure, suma de copaci îi las,
 Și la un stejar mai mare, trec cu un repede pas.
 Dacă sânt într'o grădină, pe la flori de rând nu merg,
 Ci la trandafir îndată, și apoi la crin alerg.
 Depártarea cea mai mare, și ocolol cel mai lung,
 Un cēs nu mă zăbovește, fac trei pasuri și ajung.
 Mărunțișurile 'mă scapă, și ideile ce'mă vin,
 Dacă 'ncep cu o zimbire se sfirșesc cu un suspin.
 Aplicarea îmi lipsește, și n'am darul însemnat,
 A strica și a preface, câte sânt de îndreptat.
 Fără astă slăbiciune ceva tot aș isbuti;
 Ostenéla și răbdarea pot or ce a dobândi

Însă eă ca să mă apăr, las un lucru început,
 Și 'ntr'un sfert stric câte-odată, ce 'ntr'o lună am făcut.
 De pământ trântesc condeiul, meseria o urăscă.
 Și să nu'l mai iaă în vieă, eă mă jur și hotărăsc
 Dar precum Boalo ăice, un astimpăr ne'năeles
 Ne'ncetat se 'mprotrivește hotărării ce-am ales.
 Dé urechi parcă mă trage, din somn nóptea mă deștept
 Și cu multă plecăciune rima mândră o aștept,
 Patima inimei mele, chiar și streine nevoi,
 A le pune pe hărtie, sint silit, fără să voiă.
 Apoi când în elegie, destul nu pociă să vorbesc,
 Și s'arăt fără sfială, toate câte socotesc,
 Vre un dobitoc îndată vine înaintea mea,
 Și'mi rădică cu lesnire, sarcină or cât de grea,
 Lupii, urșii imi fac slujbă, lei chiar mi se supun,
 Adevăruri d'un preț mare, când le poruncesc ei spun
 Socotesc că putem ăice fără să ne îndoim,
 Că e prea bun pentru fabuli, secolul în care trăim;
 Măcar că se află oameni care nu pricep de loc,
 Cum a putut să vorbească un sălbatec dobitoc,
 Și care vin să te 'ntrebe, dacă e adevărat,
 Că în vremea veche căiniă aă vorbit așa curat?
 Însă, cum știi foarte bine, adevărul desvălit,
 Fără mască, între oameni lesne nu e priimit:
 Și subt feluri de podoabe nu îl tăinuștii,
 Ne'năleapta lui ivire poate scump să o plătești.

Tu dar care-ai dis odată, cum că națiile 'ncepă,
 Prin poezie, fința ș'a lor stare de'și pricepă,
 Slăbiciunea musei mele, vino a o îndrepta;
 Căci de scriu astăzi în versuri, asta este vina ta.
 Tu, amorul poeziei, mie mi'l ai insuflat,
 Și exemple îndestule de ce e frumos ai dat.

Așa, când viitorimea, al nostru judecător,
 Care, fără de sfială, aspru, nepărtinitor,
 L'al său tribunal supune, pe rășboinicii vestiți.
 Pe despoți și pe ministri, scriitorii străluciți,
 Ba voi să cerceteze pe acei care ântei,
 Stătură începătorii româneștei poezii —
 În rândul celor de frunte, numele tău va găsi,
 Și a'ntemeierii cinste, de la ea vei dobândi.
 Sunt mult mai vrednici de slavă, acei care au făcut
 În științe sau în arte, fericitul început,
 De cât cei ce după dînșii, și de dînșii îndreptați,
 Au ajuns desăvirșire de esemplu'i ajutați.

EPISTOLA

A. B. II.

Diceai că în viață cea mai plăcută stare,
 E a omului liber de or ce 'nsârcinare,
 Care grijile lumii departe le aruncă,
 Și 'n pace, în tăcere, în liniște adăncă,
 Lungit frumos pe spate cu un ciubuc în gură,
 Avându'și întru tóte plăcerea de măsură,
 La fumul ce se 'naltă, se uită, se gândește,
 Și slava drept nimica, drept fum o socotește:

Tu dar Apostol vrednic al acestei doctrine,
 Care ne izbăvește de grijile streine,
 Spune'mi prin ce mijlóce natura'mi pociu preface
 Și dillele ca alții să le petrec în pace?

Cum să mă scap de muze, de vechea tiranie,
 De ale lor capriții, d'a lor cochetărie,
 Care în totdeauna mă-aș fost supărătoare,
 Și pricină felurite de lungă întristare?
 În ce muzele noastre pot să ne folosescă?
 Nicî chiar de un datornic nu știu să ne plătescă!

În zadar mai dăunăși, am vrut, prin poezie,
 Să scap d'o bagatelă, d'o mică datorie;
 Ș'am arătat acelui care cerea parale,
 Că viața e scurtă și vrednică de jale;
 Că aurul, argintul, metaluri păcătose,
 La omul ce-o să móră nu sînt trebuincioase,
 Că averé n'o ducem în lumea viitoare;
 'I am făgăduit încă o elegie mare,
 Care pe larg să'i spue, curat să'i dovedescă,
 Cum trebuie averea să o desprețuescă,
 Și versuri din gramadă 'i am dat ca să'și alégă
 Dar tót'a mea silință,
 A fost peste puțință,
 Puteré armoniei să'l fac s'o înțelégă.

M'ași mângâia d'acésta, când ași vedea că póte,
 Prin scrieri s'ar preface năravuri desfrânate;
 Atunci, lăsând odihna, pentru al mulțimei bine,
 Ași dice și ași face cât spânđură de mine,

Acum însă ce ese d'oiu' alerga p' in casă,
 De m'oiu' lovi d'un scaun, de sobă și de masă,
 Ca să arăt în versuri, în rinduri măsurate,
 Că cinsté și virtuté sunt lucruri lăudate,
 Că numai fapta bună este izvor de bine,
 Iar cea rea își aduce pedeapsa ei cu sine?
 Aste sunt prea frumoșe și bune pe hârtie,
 Cine însă le ascultă saū va ca să le știe?
 De când lumea e lume, ce carte omenească,
 Putu de fapte rele pe oameni să oprească,
 Tiranilor să 'nsuffle a patriei iubire.
 Pe cei fără de suflet să'i facă cu simțire,
 Pe hoți să'i îndemneze cu cinste să trăiască,
 Și căți judec' poporul să nu'l năpăstuiască?
 Cânte lupii și urși în pilde cât le place,
 Omu'și caută treaba și tot ce a 'nvățat face.
 Povețele sunt vorbe, dar fapta e departe;
 Și prea puțini urmează morala dintr'o carte.

De ași avea 'ncai darul să scriu de poruncelă,
 Și când cercă pământul vr'o mică sguđuială,
 Să fac câte o duzină de ode sugrumate,
 Să laud rêu saū bine, ași fi mulțumit poate,
 În vreme ce acuma vorbind cum mi se pare,
 Îmi fac vrăjmași. Sunt oameni ce nu iau în dreptare,

Ear mai vèrtos aceia ce vor să ne muncescă,
Cântându-ne cu Iadul cântarea cea drăcescă.

Tu știi că am pățit'o, când am cercat a spune,
Că versuri schilogite nu cređu să fie bune,
Și că de o cam dată noi nu știm latinește.
Ura neîmpăcată, ce 'n furia'i scrișnește,
A ȃis: (ce urit vede a omului orbire!)
Că lupii, urșii, lei' vorbesc de stăpînire;
Că lupul e cutare, ce judecă, despóie,
Și ia după om pielea ca lupul de pe oae,
Că lebăda e omul ce dă povățuire,
Acelor care umblă pe calea de peire;
Că boul e cutare ajuns în treaptă mare,
Dator de or' ce bine la oarba întemplare,
Și 'n sfișit, că măgarul ce sbiară și răcnește,
E un ajutor jalnic ce prost ne sfătuește.
Eată ce înțelesuri și ce cugete rele,
Vrăjmașii fără lege dau scrierilor mele.
Apoi pas de lucréză în aste vremi de jale,
Când vor să 'ncurce statul în pricin' litterare.
In zadar și censura de mine 'ncredințată,
Și alți căți-va prieten' cu bună judecată,
Mă apără în lume, le spun că aű greșală,
Căci ei o țin tot una și ȃic că nu se 'nșală.

Mulțumesc astă dată și stăpânirei năstre,
 Care nici vru s'asculte la vorbe așa próste.
 Alt fel d'eu ímí e teamă, că 'n loc de mulțumire,
 M'ar fi făcut prieten cu vre o monăstire,
 Unde spălându'mí vina, prin post și nemăncare,
 Mergeam în raiu d'a dreptul și fără cercetare.
 De ce domnilor critici atăta urăciune?
 Dobitócele melle aú cugete prea bune;
 Și numai ton de cârciumí, poesii monstruóse,
 Censura cea deștéptă e drept să nu le lase;
 Ele ne strică gustul, și trista lor manie,
 Parnasul il preface în proastă băcănie.
 Dar faburile mele de tot nevinovate,
 Nu se ating de nimení, n'aú personalitate.
 De vă găsiți în ele ímí pare fórté bine;
 Inșă de vă e teamă, ca nu cumva, prin mine
 Să se 'ndrepteze lumea, greșala vă e próstă;
 Puteți să luați pildă chiar de la dumnévóstră,
 Care nu vă prefaceți, și fără încetare,
 Acelor ce v'ascultă aduceți supărare.

Orí cum, ímí e cam frică; de astăđi înainte
 La paséri, lighióne, voiú da alte cuvinte.
 De și maí aveam încă, mărturisesc pécatul,
 Să đic câte-va vorbe de Paris ráposatul,

Care, bărbat d'onóre, om plin de bunătate,
 Făcea versuri d'acele ca din topor lucrate,
 Cum faceți dumnévóstră. Dar iar v'auđeam gura,
 Și iar minjiați hărtie, iar v'arătați căldura;
 Furioși de mânie, iar strigați după mine:
 »Auđi nelegiuitul că morți nu scriu bine!
 Auđi a le cui versuri, le socotește glume,
 Și cu ce chip vorbește de duși de pe lume!
 Acésta este vină grozavă, criminală,
 Și merită osindă, pedépsă capitală.«

Așa ca să nu sufer strigări, nemulțumire,
 Ca să nu trag asupra'mi vre o nenorocire,
 Gândeștete și'mi spune un mijloc de 'ndreptare,
 Tu, care petreci timpul în sântă nelucrare,
 Care ai scri prea bine de ai avea dorința,
 Dar care în odihnă îți mărginești silința,
 Spune'mi cum pociu de rimă, de muz' a mă de face,
 Și eú drept recompensă, o satiră 'ți-o-i face.

EPISTOLA

D. I. A.

Prietene, mai ții minte, acele povățuiri.

Care'mi dai la ale mele trecute nemulțumiri?

C'aveai cuvânt, o vęd bine; eü prea înșelat eram,

Când socotiam de cumplite, relele ce-atunci cercam.

Într'o ți, (de atunci änsä multä vreme a trecut),

Povestindu'ți eü o nuoă neplăcere ce-am avut,

Te-ai întors, și c'o zimbire: „Vęd adevărat, mi-ai țiis,

„Și cunosc că ai dreptate, dar arată-o în scris,

„Și în versuri, iar nu'n prozä, căci or căți sunteți poeți,

„Voe a vę plänge 'n prozä, de l' Apolon nu aveți.“

Uitasem acéastă glumă. Acum fără să gândesc,
 Cea dintre noi depărtare, locul unde locuiesc,
 Negrijirea, nelucrarea, poet mă silesc să fiu,
 Și în versuri de un stinjin lucruri de nimic să ți scriu.

Sunt încredințat c'ai ride, când vr'o dată ai putea,
 Să mă vezi umblând pe câmpuri, rătăcit ca muza mea,
 Și vinând câte-o idee câte-o rimă, un cuvânt,
 Când p'în lună și p'în stele, când pe cer și pe pământ.
 Iar de gropi nici că e vorbă, căci în câte am cădut eu,
 Căutând câte-un fras nobil, știe numai Dumnezeu!

Nu gândi cu toate-acestea cum că mă gândesc să cânt,
 Gloria vremii trecute, secolii care numai sunt,
 Sau să laud pe vitejii fii ai vechii libertăți,
 Care cu ferul în mână, pe zidul Santei cetăți,
 Pentru a unei cruci umbră în răsbóe au perit,
 Și ghirlanda vecinicieii cu a lor mórte-au dobândit.
 Astfel de nalte sujeturi, pentru muza mea nu sunt;
 Pân'a nu sbura în ceruri ea se cercă pe pământ,
 Precum soldatul ce este pentru resbel pregătit,
 Pân'a nu pleca și încercă al sabiei ascuțit.

Vino dar de ai răbdare, și ascultă să ți descriu,
 Un coprin unde 'ntemplarea astăđi voește să fiu,
 Ca să n'ai cuvânt a dice, c'a mea muză n'a făcut,
 Pentru buna ta plăcere or ce'n mână'i a stătu.

„Aici nu sînt văi sau d eluri, nu s nt cr nguri sau păduri,
 Care  podobesc cu fală, s nul veselii naturii,
  i de unde  si  nalt  c nt re ul sburător,
 Imnurile-armonio e l'al naturii creator.
 Nu e locul inspir rei,  'al naltei cugetări,
 Ce umple duhul de g ndiri, inima de desfătări;
 Ci câmpie fără margini, ce arată ne'ncetat,
 O vedere monotonă: ochiului cel întristat,
 Spre amiad - i se vede, niște pomi  i niște vii,
 Niște salcii semănate ici  i coea pe câmpii.
 Iar la r sarit departe, a lor frunte  si ivesc,
 Niște munt i care cu slava cea perdut  se fălesc.
 Spre apus curge o apă, între două țări hotar:
 Fra i a căror neunire a avut sfirșit amar.
 Pe o margine e zimbrul, iar pe alta un Vultur,
 Care nici nu mai vised  de al Tibrului murmur,
 Care subt o nouă formă  i numire ce a luat,
 Ca mulți, c ntecul, purtarea  i năravul  si a schimbat.
 Alt or  în cotro 'ntorc  ochii  i or  în cotro prive ti,
 Nimic nu se mai arată, de artul îl  ntilne ti.
 Se preumblă peste c mpuri milioane de  in ari,
 Care după răutate, sem n  a omen  mari;
 Mu c  c t  i iart  gura,  i cu c te a  puteri,
 Prin c nt ri m  desf te z , par c'ar fi paracliseri.
 Turme de oi s nt mul ime,  ns  încă n'am găsit,
 Un păstor ca în idile, un c oban de pismuit.

Și nu știu cum în vechime, atâți mari biruitori,
 Părăsiau avere, slavă, și trăiau între păstori,
 Dar adesea ori Poeții lucrurile zugrăvesc,
 Nu pre precum sunt în ființă, ci cum și-le închipuesc.
 Și acei ce fericita neavere-aū lăudat,
 Ale ei dulceti și bunuri nu cređ să le fi gustat.
 Nimfele le vedđ desculțe; îmbrăcate 'n pei de oi,
 Păstoritele, pe viscol, pe furtune și pe ploii,
 De a lor ticăloșie ocolite ca d'un lanț
 Îți ridică totă pofta, de a face vre'un romanț.
 Mie 'mă pare rău din suflet, căci de aș fi nemerit,
 Ciobăncuțe cum vedđusem într'o carte ce am citit,
 Ca un om ce din natură nu am fost aristocrat,
 Fără a pierde de vreme m'ași fi și amoretat.
 Acum ânsă, ce pociu face, cu ce mijloc să suspin,
 Când nimica nu mă dore, și când simți nici un chin?
 Bine-ar fi dacā vederea, aș putea s'o amăgesc,
 Ș'un obiect ce urit este frumos să'l închipuesc;
 Dar măcar de și 'nchiđ ochii, nu pociu imita de tot,
 Pe modelul rătăcitei, pe vitézul *Don-Chișot*.
 Așa mărginit în sine'mă, trăesc aici ca un sânt,
 Și 'mpărat al nefinței mi se pare cum că sânt;
 Fericit când se întemplă, gonit de vr'un viscol greū
 Un călător să s'abată, puțin în locașul meu!
 Nu că e deșert pământul, de tot de locuitori;
 P'în prejur sânt câți-va nobili de moșii stăpânitori,

Care din copilărie aici s'aŭ obicinuit,
 Ş'ale lui Avraam bunuri din strămoşi aŭ moştenit,
 Dar vorbescŭ numai de vreme, n'a 'nvęţat a se gândi,
 Şi de cât Ńilele lunei, alta nu dorescŭ a şti.
 Póte vrei să'i afi anume, ânsă alt nu pociŭ să'Ńi spuŃi,
 De cât că fieşte care e copil al mumei lui.
 Nu de mult unul din trânsii, părăsise-al seŭ locaş,
 Sub cuvânt că'l locueşte, al cerurilor vrăjmaş;
 D'ar în Ńilele trecute, după cum am auđit,
 Cu tãmăe şi o Cruce, pe toŃi dracii i-a gonit.
 Despre altele bunŃ ómenŃ; ei sŭnt gata-a arăta,
 Că după sânt' Scriptură, cred tot făr'a cerceta,
 Pentru ce? ast cuvânt aspru, la auđ supărător,
 Şi de turburări grozave, lumei pricinuitoar,
 Cuvânt vrednic de osîndă, care tot déuna-a fost,
 Ca un termen de himie, la norodul acest prost,
 Nu se Ńice p'aste ŃermurŃ, unde omul liniştit,
 Se 'ngraşă 'n nesciinŃă, ca în vécul aurit.

Dar destul iubită Muză! stăi să te mai odihneşti,
 Că puteré'Ńi este slabă, şi cam lesne osteneşti.
 Şi tu înŃelept prieten, care adesea-orŃ 'mŃ ai dat
 Poveşte folositóre ce eŭ nu prea le am urmat;
 Ale cărui fapte bune sŭnt vrednice a se cinsti,
 Şi o dréptă resplătire, merită a dobândi.

De se vor pune vr'o dată, în cumpenile cerești,
 La porțile vecinicieî purtările omenestî,
 Adio! de a le mele nu'ți mai vorbesc rătăcirî,
 Singur, pricină adesea 'mî am fost de nenocirî,
 Măcar că și a mea sórtă, care nu prea 'mî a zîmbit,
 Ne'ncetat ca o fantomă pretutindenî m'a gonit.
 Dar ce sînt relele mele? Nimic eû le socotesc,
 Când cu ale sórtei tale nedreptăți le-asemuesc.
 Astfel când de pe un munte, mă uit în jos pe pămînt,
 Délurile cele-l-alte, fórte micî îmi par că sînt,
 Ochiul abia se oprește p'al lor vírf neînsemnat,
 Și mare îmi pare numai muntele cel înălțat,

SATIRA

SPIRITULUI MEŪ.

Trageți toți câte-o carte: domnule, ești cu mine.
 Șeđi mă rog împotrivă, și veđi de jocă bine.
 —Dar 'ți am spus coconiță, că eű din întempleră,
 Nică bine, nică ne bine nu pociű să fac cercare:
 Am cuvintele mele: aste jocuri plăcute,
 Cu voia dumitale inű sunt necunoscute.
 —Nebun cine te-o crede; vrei să te rugăm pôte:
 Astăđi chiar și copii știű jocurile tóte,
 Secolul 'naintéđă. Caro: vezi că'ți e rindul;
 Dar ce făcuși acolo! unde iți este gindul?
 Când eű am dat pe Riga, bați cu alta măi mare?
 Astfel de neștiință e lucru de mirare!

Aşa'mi dicea deunăzi, cu totul supărată,
 O damă ce la jocuri e foarte învățată,
 Apoi șoptind pe taină cu câteva vecine,
 Vedeți, zise, ce sórtă, și ce păcat pe mine?
 Două greșeli ca asta, zău, sufletul mi'l scot,
 A! ce nenorocire! *ma chère*, ce idiot!

Vino acum de față, și stăi la judecată,
 Tu care le faci astea, ființă prea ciudată,
 Spirit ce joci o rolă în lumea trecătoare:
 De ce trebă'mi ești bună, putere gânditoare,
 Când nu pociu la nimica să mă ajut cu tine,
 Când nu te-ai deprins încă nici vistu să'l joci bine?

Nu mai ești tu acela care 'n copilărie
 Știași pe din afară vestit' Alecsăndrie,
 Și viața ciudată a unui Crai cu minte,
 Care lasă pe dracu fără încălțăminte? ¹⁾
 Tu care mai în urmă, rișând d'aceste tóte,
 De rost puteai a spune tragedii însemnate,
 Meropa, Atalia, și altele mai multe,
 Declamându-le tóte cui vrea să te asculte?

---

¹⁾ Arghir, eroul poemei ce pórta numele lui, a furatú de la dracu o pereche de papuci care slugiaú drept aripí aceluí ce se încălța cu dênșii.

Negreșit, îmi vei zice, ți-u minte ce îmi place,
 Dar cărțile cu mine nu pot-u să se împace.
 Mai lesne pociu a spune hoțiile urmate
 La dece tribunale sub nume de dreptate,
 Mai lesne pociu să număr pe degetile mele,
 Câți sânti avem pe lună și câte versuri rele,
 De cât să bag de sémă ce carte nu e dată,
 A cui este mai mică, și cine o să bată.
 Când sunt în adunare, n'am altă mulțumire,
 De cât să se deschidă sujeturi de vorbire:
 Atunci, sunt gata, liberu, ascult, și cu plăcere,
 Tușesc, zimbesc, mă légăn, și'mi dau a mea părere,
 — Frumos răspuns! Ascultă: pe cât mie îmi pare
 De lume, de năravuri ai slabă încercare;
 Trebuie să știi jocul, și danțul ce'ți lipsește,
 Și niște mici petreceri ce se dic românește
 Jocuri nevinovate: Nevinovate fie,
 Măcar că vini destule din ele pot să vie,
 Trebuie să faci pasuri, și complimente bune;
 La vorbe seriose când alții se vor pune
 Să n'ascuți, să spui glume, să scoți la jucării,
 Și pîn' a ride alții, să riți tu mai înteu.

Veți domnișoru cela care tóte le știe,
 Căruia vorbă, spirit, îi stă în pălărie,
 În chipul d'a o scóte cu grații prefăcute?

Hăinele după dînsul sînt la Paris cusute:
 Singur ne'ncredințeză, lorneta atârnată,
 Este și mai streină, d'o formă minunată;
 Vrea s'o cumpere Prințul, dar ca un om cu minte
 Dumnélui o tocmise ceva mai înainte.
 Când le-a spus astea tóte, o ia la ochi, privește
 Chiar pe dama aceea cu care atunci vorbește;
 I'o dă în nas, se plécă, și în sfîrșit o lasă,
 Dichêndu'i: Ce lornetă! te-arată mai frumósă!

Fieș-cine cunóște, ce cap tinărul are;
 Dar pentru că dă bine din mîini și din picióre,
 Și trântește la vorbe fără să se gîndescă,
 Am vêdut multă lume cu duh să'l socotescă,
 Iată de ce talente avem noi trebuință.

Dar tu care uîți lesne, spirit făr' de știință,
 Socotești că poți óre, prin alt fel de mijlóce,
 Arătîndute în lume vre o figură a face?
 Pretenția acésta mi s'ar părea ciudată.

Când pe la nunte, balurî, ne ducem vre o dată,
 (Căci din nenorocire puternica natură
 Ne-a unit împreună cu o strînsă legătură.)
 Rîd vêdîndute singur, și într'un colț d'o parte,
 Par'căi fi mers acolo ca să compui o carte,

Iar nu ca să te bucuri cu lumea din preună,
 Dacă vr'o coconiță, frumoasă, dulce, bună,
 Creșdend că ne prefacem, ne 'ndemnă, ne poștește,
 Ne ia la joc, greșala'i îndată 'și o plătește:

Rar să se afe damă de mijloc așa tare,
 Ca să n'o fac să cață la cea d'ânteiu mișcare.
 Asta îți e talentul și darurile tóte.

Cât pentru darul vorbeii, ce cređi că il ai póte,
 E numai o părere: îți ceiú și ertăciune,
 Că nici pentru prietenii minciunii nu voiú a spune.
 Adevărat se întemplă să ăici pe la soróce,
 Câte o vorbă două, care la unii place;
 In câte rânduri însă distrađiile tale,
 Te fac să scoți cuvinte ce nu ar fi cu cale,
 Să superi din greșală persóne însemnate,
 Ba încă câte-odată și dame delicate,
 Riđend d'acele două, statornică pereche,
 Care își petrec séra șoptindu'si la ureche,
 De cele-lalte patru contese ideale,
 Umflate de pretenții și vrednice de jale,
 Pe care dacă prințul le ia la bal de mână,
 Nu mai vorbesc cu nimeni câte o săptămână.
 Astăđi riđi d'o pedantă, mâine d'o prețiosă;
 ăici de una ajunsă în vėrstă cuviósă,
 Că atestatul vremei nu va să'l priiméscă;

Și d'altă ce iubeste de cinste să vorbescă,
 Ce laudă virtutea și 'n veci 'ți o pomenește
 Dică că e virtuoasă cât știm noi evreește.

Greșelile acestea îți fac un urit nume.
 Tu știi ce se întâmplă când se aude în lume,
 Că cinevași s'apucă defectele s'arate,
 Mulți scot subt al lui nume minciuni nenumărate.
 S'a vorbit într'o casă de un fanfaron mare,
 Declamând simtimente ce sigur nu le are,
 Care la lot ar pune suflarea omenescă,
 Când cineva cu dinsul ar vrea să o tocmescă;
 S'a dis ceva de Iancu, de Stan, de Lăurescu;
 Cine le-a scos acesté?—Le-a scos Alecsandrescu.
 Făr' a dice nimica, singura ta zîmbire,
 De te'i afla de față e o 'nvinovățire.
 In zadar te porți bine și laudi câte-odată,
 Chiar lauda în gură'ți de satiră e luată.

Așa, în loc să critici greșalele streine,
 In loc să riți de alții, mai bine riți de tine;
 Invață danțul, vistul și multe d'al de alea,
 Iar de vrei să faci versuri, ia pildă de la Pralea.¹⁾

---

¹⁾ Pralea traducătorul Psaltirei în versuri.

DALL'UOMO GRIGORE ALESSANDRESCU

FABULE.

Nel clausura prima...
Ma il padre...
Cave...
La...
Per...
A...
Dalla...
Sopra...
Una...
Il...
Al...

D-LUID. GRIGORE ALEKSANDRESCU.

EPISTOLA

LA HĂRĂITURĂ FABLEI

RIUL SI HELESTEUL.

Nici gândem ca pentru versuri să iaă în mână condei
Când țintiré'mi aici este la un altfel de idei,
Care nu cer epistole nici fabule de glumit,
Ci protesturi reclamații dreptului de spriginit.
Dar dorita întilnireți mă făcu să staă un ceas,
Și din coprintul temidei să mă calăr pe parnasă,
Rodul astei întreprinderi e fabula ce'ți închin
Scrisă cu o grabă mare într'un stil nu pré senin,
Dar a mea dorință este ca tu să fii în veci riă
De poesiă curgătoare. de talentul cel mai viu.
Să scrii pentru a noastră slavă, ca toți să ne laudăm

Câți o limbă rominésă astăzi întrebuițăm.
 Știi prea bine că talentul ne e de la ceruri dat
 Și ori care'și va da séma cùm în lume l'a tractat.
 Talentul tēu este mare și séma'ți va fi mai grea
 Când, din ori ce întēplare a'l părăsi tu vei vrea.
 Toți poeții cerc în lume feluri de nemulțumiri
 Dar din ele scânteiază acele mai vii simțiri;
 Ațîțat de 'nprotivire el se luptă ne 'ncetat
 Și isbînda'i este slava cu care s'a încununat.
 Serie! scrie! iată'ți legea ce trebuie să urmezi
 Pentru ca să fii ca riul, și ne 'ncetat să viezi.

A. Donicș.

RÎUL ȘI HELESTEUL.

Ce vrea să ȳică frate ?

ȳicea căt-re un rîu vecinul heleșteu,

Eu apeleȳu mereu,

Le vȳd cȳ sunt mișcate

Și cum nu obosești mî-e greu de ȳuteles;

Apoi privesc adesea

Pe unda ta plutind, cȳnd barce ȳncȳrcate,

Cȳnd plute,—luntri de care sunt mȳi nenumȳrate,

Aceste ostenele,

Zadarnice și grele,

Cum nu le pȳrȳsești,

Cum nu te pilduești

De a mea viaȳa linȳ

De desfȳtare plinȳ.

Căci eă de și nu sunt pe hartă arătat,
 De și nici un poet vr'un vers nu mî-a cîntat,
 Dar staă în malurî moi,
 Pe perne de noroi,
 Ca o cocónă mare
 Pe puful cel mai môle.
 De barce plute, luntri, nu sunt înpovêrat
 Și greutatea lor asupră-mî n'am cercat.
 Viața fără grijî în pace-mî o petrec,
 Căci tôte pre pămênt ca vênturile trec.
 Deșertăciunî lumestî cu ură le privesc
 Și în filosofî prin somn mē adinescū.

»Dar filosofisind,
 »Pătrunsaî legea bine,
 »Că apele mișcând
 »Păstréză prospezime?«

Asupra ăiselor lui, rîul a rēspuns:
 Și daca astăđi eă nu sunt un rîu ascuns
 De a istorii prea falnică privire,
 Apoi acēsta e a mea neadormire
 Cu care am urmat unuî așa înțeleș,
 Și pentru care sunt din rîurî mai ales
 Iar tu de secetă veî rămînea uscat
 În trândavul tēu pat.

Acésta ȕicere a fost proorocie
 Căci heleșteu sec curgënd, s'a nămolit,
 Iar riul astăđi e un riü de toți slăvit,
 Mișcând neîncetat a sale ape vie.

Așa talentele când lenea le coprinde
 Slăbind din ȕi în ȕi se pierd fără a se 'ntinde.

VOLPOUL PREDICĂ A. Donicǎ.

Un vilicou cöurüt de böla
 La putare fäto prost
 Inä mütat în scöle
 Inegru sünat de tot
 Fäto pläc cu äi cöurüca
 Si se predica în pöc
 Se silea sä äi cöurüca
 Cün stil dulce, vöde äil
 Cö ce äi sünatäc
 Si cu värtä cu äi cöurüca
 Cu năvöcöcöcöc
 Fäto pöc teräc
 Fäto löc de äi cöurüca
 Tot d'änsä ne äi cöurüca
 Fäto äi ne äi cöurüca

VULPOIUL PREDICATOR.

Un vulpoiū coprins de bôlă,
 La putere fôrte prost,
 Însă învățat în scôlă,
 Logica știind de rost,
 Făcu plan ca să vorbescă
 Și să predice 'n pustii;
 Se silea să dovedescă
 C'un stil dulce, vorbe mii,
 Că cu o simplitate
 Și cu traiul cel cinstit,
 Cu năravuri lăudate
 E ori cine fericit;
 C'astă lume desfrinată
 Tot d'auna ne-amăgește,
 Fără a ne da vr'o dată

Câte ne făgăduiește.

Dar la buna'î predicare

Nimînî nu da ascultare.

Căți-va șoricî, cerbî de munte

Veneaū rar să o asculte;

Insă 'ei în depărtare,

Neavênd nici de cum stare,

Fără cinste sau favor,

Nu putea da 'ncredințare,

Slavă astuî orator.

Așa el schimbă vorbirea,

Defăimă năpăstuirea.

Pe urși, tigri, lei, pardosi,

Arătând a lor turbare

Și a sângelui vărsare,

Și că sunt nesățioși.

Atunci cerbî, ciutele tôte

Ascultaū întru mirare,

Și în lacrimi cufundate

Plecaū de la Aduñare.

Vulpea 'și făcu mare nume,

Un leū fôrte cu credință,

Domn p'acea parte de lume,

Să o vadă avu dorință:

Deci și ea cu bucurie

La palat grăbi să vie,

Unde ajungînd vorbeşte,
Tonul ei îmmărmureşte
P'aî pădurilor tirani:
Cu putere ea descrie
Slaba nevinovăţie,
Pradă acestor duşmani,
Cufundată în durere
Cerënd la 'nalta putere
Asupra-le ajutor.
Curteđanii în mirare
Ascultaü cu supărare,
Căci așa vrea prințul lor,
Care plin de bucurie
La palat pofti să vie
Vulpea în acel minut.
»Ce ai vorbit, îi đise, mă place,
Căci prin tine mi se face
Adevărul cunoscut:
Inșă pentru ostenélă
Spune fără de sfiálă
Ce vrei? slujbă, rang sau bani?«
Oratorul đise îndată:
»Prințule, în loc de plată
Ași pofti căți-va curcani.«

PRIVIGHITOAAREA și PAUNUL.

Filomela dragăstosă
 Vădând vremea cea frumoasă,
 Dile dulci de fericiri,
 Povestea cu întristare
 La eho rescântătoare
 Tristele ți nenorociri.
 Atunci însă de odată
 Un păun ți se arată:
 (Domn era într'acel loc).
 Veni plin de supărare;
 Mânios și c'un ton mare
 Astfel ți vorbi pe loc:
 «Nu vezi că nu ți șade bine,
 Că nici nu ți se cuvine,
 Cu acel cioc uricîos,
 Cu a ochilor grosime,
 Cu a peni 'ntunecime
 Să cânți în ast crâng frumos?

Frumusețea cu dreptate
 Cât va vrea a cânta pôte;
 Pe ea cântece n'o stric :
 Dar tu eum n'ai stâmpărare ?

Eū sunt frumos de mirare,
 Și tot nu vorbese nimic. «

Filomela îi răspunde :

«Iartă-mă, nu pociū ascunde,

Frumosă de loc nu sunt;

Și de cânt câte odată

In pădurea adâncată,

Sórta mea este de cânt.

Tu însă ce cu mîndrie

Astfel îmi poruncești mie,

Și atâta sgomot faci,

Tu nu cânti căci n'ai putere,

Și singura'ti mîngiere

Este căci gîndești că plăci.

Trupul tău frumos s'arată,

Și cu coada'ti laudată

Pôte mult să strălucești:

Dar amorul vederi n'are;

La auđ s'aducî mirare

Asta veđi să dobindești. «

MĂGARUL RESFĂÇAT.

Un măgar vëdu odată
 P'al sëu stăpin că dormia,
 Și s'apropie îndată
 Binișor a'l mângâia.
 Dar să știți că dinainte
 Era trist și supërat;
 Căci vedea cu ce cuvinte
 Mângâia învederat
 Un cățeluș mic din casă,
 Glume jocuri ce'î făcea,
 Și cu dinsul tot la masă
 Dioa, nóptea petrecea.
 »O ce rea nenorocire!
 Iși dicea bietul măgar,
 De ce astă osebire?

Are potaea vr'un dar ?
 Eă că alerg până s'era ,
 Că muncesc necontentit ,
 Ar cu boi t'otă vara,
 Și de fân chiar sunt lipsit,
 Ba adese și ciomege
 Pe spinare cam câștig :
 Asta este a mea lege,
 Să mă erte, surda strig.
 Blestematului de căbe ,
 Căci îi j'ocă împregiur,
 Ii daă cea mai bună pâne
 Și pe mine toți mă 'njur.
 Daca lingușirea este
 Mijlocul d'a 'nainta ,
 Să mă duc dar fără veste
 Ca și dînsul a'î sălta.
 Cugetând astfel în sine,
 Vine, calcă încetișor,
 Și când s'apropie bine,
 Îl lovește c'un picior
 Atât de greu în spinare,
 (Ba încă alăturând
 Drăgăstosul glas ce are,
 Ca mai mult să'î placă vrënd)
 In căt omul de mirare

De durere stăpînit,
 Strigă, se vaită tare :
 » Săriți că m'a prăpădit.«
 Slugele alerg îndată,
 Pe jupăn îl ciomăgesc,
 Că e *Măgar* îi arată,
 Cu tufele'i mulțămesc.

Nu siliți natura ;
 Veți fi neplăcuți
 Cu talentul care
 Nu sunteți născuți.

LE-AM ÎNTRU UN CĂMĂR,

ÎN PĂDUREA UNUI PĂRĂȘIT,

PĂPĂDIA ȘI PĂMBAȘ,

ȘI UN PĂRĂȘIT.

SĂ JUDGEȘTEȘTE PACE

PĂȘTEȘTE PĂȘTEȘTE.

CĂ DE LOȘTEȘTE ȘTEȘTE,

CĂ GHEȘTEȘTE ȘTEȘTE ȘTEȘTE,

ȘTEȘTEȘTE ȘTEȘTE ȘTEȘTE.

ȘTEȘTEȘTE ȘTEȘTE ȘTEȘTE,

ȘTEȘTEȘTE ȘTEȘTE ȘTEȘTE.

ȘTEȘTEȘTE ȘTEȘTE ȘTEȘTE.

DAR ȘTEȘTEȘTE ȘTEȘTEȘTE.

PĂȘTEȘTEȘTEȘTEȘTE.

PAPAGALUL

SI CELE-LALTE PASERI.

Lăsând a sa colvie,
 In pădure vru să vie
 Papagalū a se plimba;
 Și îndată ce ajunse
 Să judece, el se puse
 Pășerile ce cânta.
 Că de loc nu suie bine,
 Că glasul ei prea lung ține,
 Filomeliī tot ținea.
 Și așa pe orī și care,
 Pasăre mică sau mare
 El să tacă le făcea.
 Dar odată supărate,
 Pășerile adunate,

Improtiva lui strigând,
 Merseră ca să vorbescă,
 Cu dânsul, și să'l siléscă
 Să cânte ce-va, dîcînd:
 „Cîntă dar tu împérate;
 Fă acéști bunătate,
 Un esemplu să ne dai:
 Căci din a ta șuerare,
 Socotim cu 'ncredințare
 Că prea minunat glas ai.»
 El atunci stă la 'ndoială,
 Și prea cu multă sfială,
 Le răspunde c'un cuvînt:
 „Domnilor! eu riđ prea bine
 D'alții; iar cât pentru mine
 De loc cîntăreț nu sunt.”

CATIRUL
 CE'SI LAUDA NOBILITATEA.

Catârul unui părinte
 Cu próstele lui cuvinte
     Nobleța își lauda:
 Țicând fără încetare
 Că de o virtute mare
     Esempluri mumă-sa da,
 Că ea a fostă la răsbóie,
 Că la cutare bătae,
     Singură a biruit,
 Și că l'a ei privire,
     Orî care om cu simțire,
 De tot rămânea uimit,
     De aceia se cuvine
 Oamenii să i se 'nchine,
     Domnul catâr socotea;

Și uîtând a sa rea stare,
 Părinteasca naintare,
 La lumină tot scotea.
 Dar cum se sfârși nobleța?
 Când îi veni bătrânețea,
 La rășniță elu fu pus,
 Unde, prost, în scăpătare,
 De tatăl-seu măgar mare
 El aminte și-a adus.

Si care igni fierca : ascensato la sic ed
 Ca si el o sica : atatare vna marea
 De la sarmosii iur vna : sarmis la marea
 Cafe sarmosi al iur fierca : el o sica marea
 De la un alt sarmos : el nu maie este vna marea
 Si p'at sarmis sarmos : el nu maie este vna marea
 sarmos : el nu maie este vna marea

latro padure vechi in ea loc nu ne pasa
 In taran se dusesse : sarmis la marea de vna marea
 Treba sa : sarmis la marea de vna marea
 Ca pe vremea aceluia : sarmis la marea de vna marea
 Astfel se : sarmis la marea de vna marea
 Otr ce iaventa omii : sarmis la marea de vna marea
 Aza : sarmis la marea de vna marea
 Incepu sa sarmis : sarmis la marea de vna marea

TOPORUL SI PADUREA.

Minuni în vremea noastră nu ved a se mai face,
 Dar că vorbea odată lemne și dobitoce,
 Nu rămâne 'ndoială; pentru că de n'ar fi,
 Nicî nu s'ar povesti.
 Și caîl lui Ahil care proorocea,
 Negreșit că a fost, de vreme ce'l trăgea.
 Întemplarea ce știu și voiți s'o povestesc,
 Mi-a spus'o un bătrân pe care îl cinstesc,

Și care îmi dicea,
 Că și el o știa
 De la strămoșii lui,
 Care strămoși ai lui dicea și ei c'o știu
 De la un alt strămoș ce nu mai este viu,
 Și p'ai cărui strămoși, dău nu pociu să vi'i spuiū.

Intr'o pădure veche, în ce loc nu ne pasă,
 Un țeran se duse să și ia lemne de casă.
 Trebuie să știți însă, și pociu să daū dovadă,
 Că pe vremea aceea toporul n'avea cōdă,
 Astfel se începū tōte: vremea desăvirșasce,
 Orī ce inventă omul; orī ce spiritul naște.
 Așa țeranul nostru numai cu ferul 'n mână,
 Incepu să slutescă pēdurea cea bătrână.
 Tufani, palteni, ghindari se îngroziră fōrte:
 „Tristă veste prietenī, să ne gātim de mōrte,
 Incepură să dică: toporul e aprōpe!
 În fundul unei sobe țeranu-o să ne 'ngrōpe!»
 — »E vre unul d'ai noștri cu el ca să'i ajute,
 Dīse un stejar mare, ce avea ani trei snte,
 Și care era singur ceva mai la o parte?
 — »Nu.« — »Așa fiți în pace: astă dată avem parte!
 Toporul și țeranul alt n'o să isbutescă,

De cât să ostenéscă.»

Stejarul avu dreptate :

După multă silință, cercări îndelungate ,
Dând în drépta și 'n stânga, cu puțină sporire,
Țéranul se întórse fără de isbutire.
Dar când avu toporul o códă de lemn tare,
Puteți judeca singurî ce tristă întêmplare.

Istoria acésta d'o fi adevărată,

Imî pare că arată ,

Că în fieși ce țéră

Cele mai multe rele nu vin de pe afară ,
Nu le aduc streini; ci ni le face tóte,
Un pămêntén d'ai nostri, o rudă saũ un frate.

Me grăbesc să vă spun
 O judecată a lui Dumnezeu
 Noul stăpânitor, căruia
 Cât s'a orădată de
 Puse în stăpânire
 Iar după mântuire
 Se făcu favorită
 Și ministru la
 Ve las să judecăm
 Căci miel nău
 Și câte oi sunt
 De țărâre
 În zădărnice
 Oile împovărate
 Căci nu e de
 Și pășunilor
 Ce vin de
 Răul nu pot să

ELEPHANTUL.

În vremea de demult, dobitocele toate,
 De împăratul leu sătule, desgustate,
 Iși aleseră lor,
 Un alt stăpânitor,
 Pe domnul Elephant, cu nasul învârtit,
 Puternic indestul, dar însă necioplit,
 Și de cap tare, gros, cât vreți să socotiți.
 Inșă ca să puteți să vi'l închipuiți,

Mă grăbesc să vă spui
 O judecată a lui.
 Noul stăpânitor,
 Cât s'a orânduit,
 Puse 'n slujbă pe boi,
 Iar lupul mâncător
 Se făcu favorit
 Și ministru la oi.
 Vă las să judecați,
 Câți miei fură mâncați,
 Și câte oi slutite
 De fearele cumplite!
 În zadar fac strigare
 Oile 'mpovărate,
 Chip nu e de scăpare,
 Și plângeră necurmăte
 Ce vin de pe la turme
 Răul nu pot să'l curme.
 Lupul dar își urmăze
 A sa nelegiuire,
 Căci de ce se lucrăze
 Riga n'are de știre;
 Ba câte lupul spune,
 Le ia tôte de bune.
 A! când o să ne vie,
 O ți de bucurie,

Di fórté așteptată,
 Și scumpă în nevoi,
 Ca să vedem odată
 Pe lupi mâncați de oi?
 „O! asta nu se pôte,
 Dic unii alții în lume.
 Domnii mei se pot tóte,
 De și le spuii drept glume.
 Apoi, sciți dumnévóstră
 Că óea este próstă,
 Și că nădejduesce
 Aceia ce dorește.
 Eū cu încredințare
 Am auđit odată,
 La o turmă cam mare,
 O vorb' așa ciudată.
 Dar cum pociū sci ce spune
 Oile între ele?
 Pentru astă minune
 Am cuvintele mele.

Acum, să venim iar la vorba începută:

Vedënd bieteles oi că tóte o să piară,

După lungi chibzuirī s'aleseră o sută,

Și merseră la Prinț isbăvire să céră

Prințul sta ocolit d'o numărósă curte.
 Cerbii cu córne lungi, urșii cu code scurte,
 Alcătuia un ștab vrednic a fi privit.
 Un berbece învățat ce scia să citească,
 Se 'nfățișe smerit, și 'ncepu să vorbească:
 „Ne rugăm să ne ascuți Rege prea strălucit!
 Și să întorci spre noi mila măriei tale;
 Starea 'n care ne aflăm e vrednică de jale,
 Pentru că domnul lup, ministru ce ne-ai dat
 In loc a ne păzi, de tot ne-a 'mpușinat “

Domnul lup, întrebat,

Răspunse cu glas mare:

„Stăpâne luminat!

Nici un cuvânt nu are:

Când le am nepăstuit?

Când am scos biruri grele?

Eū iaū obicīnuit

De oae câte o pele.

Dar prostimea ciudată

Așa e învățată,

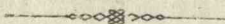
Și făr' a sci ce cere

Va ne'ncetat să sbiere. «

Mărețul elephant, după ce se gândește,
 Dă de trei ori din cap, și lupului vorbește:

»Ascultă, dice, și ia aminte
 La ale noastre domnești cuvinte.
 Cât pentr'o pele trecă și mérgă,
 Fiind că singur, spuii c'aî dreptate.
 Dar pentru c'astăđi oaea alérgă
 La mila noastră care mult póte,
 O iert: de dajdiî fie scutită;
 A le eî plângerî voiü să le ascult;
 Și de cât pelea obicînită
 Să nu poți cere un pěr mai mult.«

OGLINDELE

Au' cîntă alta dat, nu mai sîd la se curte,
 Că surs' s' fers' mare, de cîr nu leparte,
 Plăcută frumusețe, tîncea pe tîncea,
 Cîr se întîrnia de albi se sîncea, scîrta
 ... frumos de agunce
 ... acis de cîr sîncea
 ... să se sîncea pe sîncea în sîncea
 Și eis poiră lîncea și cîncea sîncea
 ... sîncea eis
 ... sîncea eis
 ... ca sîncea

Dar după multe zile, și vreme îndelungată,
 O corabie mare, cu oglinzi încărcată,
 Trecea-nu pe lângă țara de care vă vorbesc,
 O apăză făcând, o întru-nă căpătând;
 Și pe ea să dău mai bine, întru-nă norocată,
 Frică de păstori de nu folos opătesc;
 Și pentru al opăză bine, o pagină ori care

OGLINDELE.

Am citit altă dată, nu, mai știu în ce carte,
 Că într'o țără mare, de aici nu departe,
 Plăcuta frumusețe trecea de urăciune:
 Câți se 'ntêmpla s'o aibă se socotea slutiți;
 Iar frumoși de minune se vedeau în țară,
 Se socotea aceia ce era mai pociți.
 Oglinzi ca să se vază nu se afla în țără,
 Și era poprit lucru să s'aducă d'afară.

Așa fiește cine
 Socotea despre sine
 Ceia ce auzea,

Căci chiar undele gârlei ce curgea prin cetate,
 Erau atât de negre ș'atât de 'ntunecate,
 În cât nu putea omul nici umbra a'și vedea.
 Dar după multe zile, și vreme 'ndelungată,
 O corabie mare, cu oglinzi încărcată,
 Trecând pe lângă țera de care vă vorbesc,
 O apucă furtuna, o furtună cumplită ;
 Saū ca să ȃdic mai bine, furtună norocită ,
 Pricină de prefaceri, de un folos obșteșc ;
 Și pentru al obștei bine, o pagubă orī care

Nu mi se pare mare;

Maī vartos când acēsta nu s'atinge de mine.

Ȇmpinsă de talazuri, corabia slăbită

Se sfērămă, dar marfă puțină s'a 'necat;

Și în a ei pornire, unda neimblândită

Oglindele mai tôte le scōse la uscat.

Locuitorii țerii ,

Căți se aflaū atuncea pe țermurile mării,

Cu toți valergară,

Și 'n grab le adunară,

Se priviră în elē, și coprinsi de mirare

Vēdură adevērul, mulți însă cu 'ntristare.

Dar aflând dregătorii minunea intîmplată,

Porunciră îndată ,

A se sparge cu petre ș'a se desființa

Oglindele acelea orī unde s'ar afla,

Multe se sfărâmară, dar ascuseră multe,
 Acei care porunca nu vrură s'o asculte.
 Și din vremea aceia toți ómenii frumoși
 Arăt câte o oglindă acelor urâcioși.

CAISELE ÎNCONT

După ce tale grădina
 Căminul împărăția
 Și cu un stăpânitor
 Cuora le dai avuta
 Măcar în a parca
 Le va dăru starea lor
 Tu nu, nra amănând
 Pădure, săi și stăru
 Al dăruir era mare
 Episcopul de seră
 Cărua care e și seră
 Sărua stăru de dărua

CAINELE ISGONIT.

Lupul cu totă prosta,
 Cârnuia împărăția;
 Și ea un stăpânitor,
 Unora le da avere,
 Altora, pe o părere,
 Le lua chiar starea lor.

Favor, ură schimbătoare,
 Isgonire, saŭ chîemare,
 Al domniei era plan
 Câinele gonit de sôrtă,
 S'audise cum că pörtă
 Simtimenturi de dușman;

C'ar fi ȕis, nu Ńtiu la cine,
 Cum cã nu este prea bine
 A mânca atãtea mei,
 Ńi cã dacã le adunã
 Lãna lor pe orĩ ce lunã,
 Sã'ĩ lase măcar cu peĩ.

Asemenea mari cuvinte,
 Precum fieŃi cine simte,
 Nu sunt prea de suferit.
 Pe loc vrurã sã'l gonescã;
 Dar politica domnescã
 Alte pricinĩ 'ĩ-a gãsit.

A ȕis cã nimic nu Ńtie,
 Cã nu este bun sã Ńie
 Un rang între curtezanĩ;
 Cã la orĩ ce'l rãndueŃte,
 Nici o slujbã nu 'mplineŃte,
 Cã nu face nici doi bani.

Atunci vulpe, șerpe, bróscă,
 Fără măcar să'l cunóscă,
 De prostia lui vorbea.
 Unul dicea, că glas n'are,
 Altul, că nu este 'n stare
 O pétră de jos să ia.

Se mira cum de răbdase
 Domnul, și nu depărtase
 Pe un câine ticălos,
 A căruí tótă tréba,
 E să mănânce de géba,
 Făr' a face vr'un folos.

Dar după o lungă vreme,
 Sătul, în zadar a geme,
 Jalbă câinele a dat,
 Dicând că d'acum 'nainte,
 Tóte îi vor părea sfinte,
 Numai să fie iertatū.

Adesea nenorocirea
 Schimbă gândul și simțirea.
 Pe loc fu și slobozit.
 Cinsti, averi, nu se mai spune :
 Ce dicea el era bune,
 Spiritu 'i era vestit.

Intr'o ți neavând trebă,
 Domnul pe ai săi întrebă :
 — „Voi, de căine ce gândiți?—
 Șerpi, șopîrle, de odată
 Toți răspunseră îndată :
 — «Inălțime să trăiți!

«Tutulor este plăcută
 Cinstea cea cu drept făcută
 Astui vrednic dobitoc.
 Al lui cap, a lui știință,
 Glas, putere, iscusință,
 Pentru noi sunt un noroc.

»De trup este prea puternic,
De slujbi multe este vrednic,
Și în lupte e vestit.
—„Astea le știem prea bine,
Știam ce i se cuvine,
Dar atunci era gonit.«

SOARELE ȘI PISCUL

Un soarec de noapă și zămis Răsun,
Ce fusese creat, căci era în parșun,
Și care în slăvit, avea un nobil până,
Peșterea scărnat într-un volbur pe țară,
Întrebat într-o zi pe un pescar,
Cotolu care avea înăuntru între până,
Cum că dăvâna Răsun, îndată să a călă,
Să o în la până, căci era de răsun,
Dar smerindu-se, căci era în până,
Că căsu, înăuntru, căci era de răsun.

Incepu a striga: «De ce râzi domnule meu?»
 Nu cum-va îți pare rău? Nu cum-va te gândești
 Binele soarelui, cât de mult îl doresc,
 Și cât îți ești de scump, o soare, Dumneștii!
 Cunoșc ce ténuți v'au făcut în frații mei,
 Și că aveți cuvânt să vă plângeți de ei;
 Dar eu nu sunt cum credeți că eu sunt, asupra forței
 Venim să vă știțese, de vreme ce știțese, că
 Tăi carne nu mânaș; da încă socotesc,
 De va vrea Dumneștii, să mă călugăresc.»

SOARECELE ȘI PISICA.

La ast înțeles Raton
 Vădând că Dumneștii de martur e iart,
 Iși ceru ertăciuni, și' poști a veni,
 Cu némul soarelui a se împrieteni.
 Îi duse pe la toți, și' înțelșă
 Ca nu prieten ban ce norocul le dă.
 Să îi vădă și anume Raton
 Ce fusese crescut sub pat la pension,
 Și care în sfirșit, dupe un nobil plan,
 S'a accedat, în dupe un nobil plan,
 Nu le înțelșă, înțelșă, înțelșă,
 Petrecea retras într'un vechiu parmazan,
 Dar într'o di, pe chiar piscovicică,
 După ce răzise, pe chiar piscovicică,
 Cotoișu, care avea bun nume 'ntre pisică,
 Dădând că titit, înțelșă, înțelșă,
 Cum că domnul Raton, îndată s'a gătit
 Să o iă la picior, nu e de indoit.
 Ce fel de prietenii se,
 Dar smeritul cotoișu, cu ochii în pământ,
 Că fel de prietenii se,
 Cu capul 'ntre urechă, cu un aer de sânt,

Incepu a striga: »De ce fugi domnul meu?
 Nu cum-va îți fac rău? Nu cum-va te gonească?
 Binele șoricesc, cât de mult îl doresc,
 Și cât imi ești de scump, o știe Dumnezeu!
 Cunosc ce răutăți v'au făcut frații mei,
 Și că aveți cuvânt să vă plângeți de ei;
 Dar eu nu sunt cum crezi; căci chiar asupra lor,
 Venem să vă slujesc, de vreți un ajutor.
 Eu carne nu mănânc; ba încă socotesc,
 De va vrea Dumnezeu, să mă călugăresc.«
 La ast frumos cuvânt, Raton înduplecat,
 Vădând că Dumnezeu de martur e luat,
 Iși ceru ertăciuni, și'l pofți a veni,
 Cu nemişcarea șoricesc a se 'mprieteni.
 Îl duse pe la toți, și'l îmbrățișă
 Ca un prieten bun ce norocul le dă.
 Să fi vădută la ei jocuri și veselii!
 Căci șoriceii cred mult la fisionomie.
 Ș'a acestui strein atâta de cinstit!
 Nu le îmbrățișă nimic de bănuie.
 Dar într'o zi, când toți îi deteră un bal,
 După ce refuză și limbă și cașcaval,
 Dicând că e în post și nu poate mânca,
 Pe prietenii se ceru a îmbrățișă
 Ce fel de îmbrățișeri! Ce fel de sărutat!
 Pe câți gura punea,

Indată îi jertfia ;
 Incât abia doi trei cu fuga au scăpat,

Cotoiul cel smerit
 E omul ipocrit.

Eü prin cotoiul acesta să vă arăt, m'am silit
 Icóna adevărată a omului ipocrit.

Neorocita privighiitoare,
 Cântă în pădure a ei dinere,
 Născută străvechea din ascultare,
 Tot neorocita era tăcere.

Așii în lărmă și deseri poto,
 Acele țânzi nemăsurate,
 Găsiți axia înălțată,
 Cu o răstătură, înălțată,
 Trecuți cu axă și cu colțuri,
 Plin de viață, plin de amor.

PRIVIGHIĂTOAREA și MAGARUL.

Nenorocita privighiătore,
 Cântă 'n pădure a ei durere,
 Natura 'ntrégă da ascultare,
 Tot impregiuru'i era tăcere.

Alții în locu'mi ar descri pôte,
 Acele tonuri neimitate,
 Glasul acela 'mlădiitor,
 Ce c'o 'ntorsură, lină, ușoră,
 Treptat se urcă și se coboră,
 Plin de simțire, plin de amor.

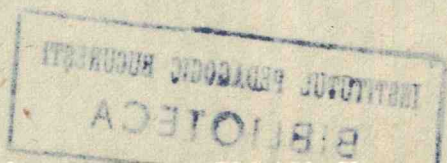
Eu vă spui numai, că despărțirea,
 Și suvenire pline de jale
 Că nedreptatea, nelegiuirea,
 Era subiectul cântării sale.

PRIVIGHIATORIA și MĂGARUL

Un măgar mare ce o ascultase,
 Și ca un aspru judecător „
 Capul plioștise, său rădicase
 Câte-o ureche, 'n semn de favor,

Eși 'nainte să'i dea povață,
 Și c'o nerodă încredințare:
 „Am fost, îi țise, aci de față,
 Dar ție nu'mi place a ta cântare.

»Cu toate-acestea, am nădejdi bune,
 De nu ți pare lucru prea greu,
 La niște reguli a te supune,
 Luând d'eseșu cântecul meu.

Atunci începe cu bucurie
 Un cântec jalnic, și necioplit,
 În cât de aspra lui armonie,
 Tótă pădurea s'a îngrozit.

Privighiătórea, fără sfială,
 Țise: »Povața e în zadar;
 Căci, d'ași urma-o, nu e 'ndoială,
 Că eă în locu'ți n'ași fi măgar.

«Cât fial sunt de urâte unele deluțice,
 Cum lupii, ursii, lei și alte căto-va,
 Care cred despre sine că prețesc ceva!
 De se trag din uim mare,
 Așa e o nimfătoare.

Și eă note sunt nobil, dar s'o areă nămi piace.
 Oamoni s'pau ndere că n' țări civilizate,
 Este egănită.

Tăte ion a schimbare, și lumea se cioplește,
 Numai pe noi mândria nu ne uzălărăsoste.
 Cât penicu mine unu, țete cine știe.
 Co am de bucurse

CAINELE și CAȚELUL.

«Cât îmi sunt de urâte unele dobitoce,
Cum lupii, urșii, lei, și alte câte-va,
Care cred despre sine că prețesc ceva!

De se trag din nēm mare,

Asta e o 'ntimplare:

Și eū pōte sunt nobil, dar s'o arēt nu'mi place.

Oamenii spun ādesē cā 'n țāri civilisate,

Este egalitate.

Tōte iaū o schimbare, și lumea se cōplește,
Numāi pe noi mīndria nu ne mai părăsește.

Cāt pentru mine unul, fiește cine știe,

C'o am de bucurie

Când tótă lighióna măcar și cea mai próstă,
 Căine sadea îmi dice, iar nu *domnia-vóstră*.⁴
 Așa vorbea de ună-ți cu un boi óre-care,
 Samson dulău de curte ce lătra fórte tare.—

— Cățelul Samurache, ce ședea la o parte

Ca simplu privitor,

Auđind vorba lor,

Și că nu aũ mîndrie, nici caprițiú deșarte,

S'apropiă îndată

Să'și arate iubirea ce are pentru ei:

»Gîndirea vóstră, dice, îmi pare minunată,

Și simtimentul vostru îl stimezú, frațiú mei «

»Noi frațiú tîi, respunse Samson plin de mînie:

Noi frațiú tîi potae?

O să'ți dăm o bătae

Care s'o pomenesti.

Cunoști tu cine suntem, și ți se cade ție,

Lichea nerușinată, astfel să ne vorbești? «

— „Dar dicéți... « „Și ce'ți pasă? Te 'ntreb eú ce dicém?

Adevărat vorbém,

Că nu iubesc mîndria, și că uresc pe lei,

Că voiú egalitate, dar nu pentru căței. «

Ăcésa între noi adesé o vedem,

Și numai cu cei mari egalitate vrem.

PISICA SELBATICĂ și TIGRUL

Unu' cotoiü saü piscică, mă
 Din duoë nu știu care;
 Nici mare nici prea mică,
 Dar förte mâncătoare,
 Și din soiul acela ce 'n păduri locuește,
 Și pe copaci trăește,
 Vëdu un tigru mare
 Trecând pe o cărare.
 De sus de pe ghindar unde era urcată,
 Pisica socoti
 Că pöte a'l îngroși,
 Și fär' a perde vreme se adresă îndată,
 La tigrul ce trecea,
 Fără de a'lü vedea.

»Ia stăi mă rogă puțin, jupîne de pe jos,

Care te socotești

Că nu știu cine ești ;

Mindria ce arăți cu noi e de prisos:

Știi din ce nēm mă trag, și că strămoși mei

Sunt fii de Dumneđei ?

Nemuritori toți, din cer când aș fugit,

Subt nume de pisici în lume aș trăit.

Preoții eghipteni în templuri îi slăvesc,

Și niște tigri mici cu noi se potrivesc !

—„Dacă strămoșii tei cu tine semăna,

Negreșit era proști căți lor se închina ;

Răspunse tigrul meu : iar daca aș avut

Vr'un merit cunoscut,

Ceva dumneđeesc,

Atunci eu te căesc,

Și pentru starea ta de milă sunt pătruns,

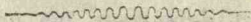
Căci d'or fi câte spui, đeu, prea reu ai ajuns.»

De și mulți aș đis'o, eu tot o mai đic!

Gloria străbună pe strămoși cinstește:

În zadar nepotul cu ea se fălește,

Când e cum se 'ntemplă, un om de nimic.

DERVIȘUL SI FATA.

Se povestește cum că odată,
Un derviș pusnic, om curios,
S'amorezase, vădând o fată
Cu trup suptire, cu chip frumos.
Dintr'una 'ntr'alta vorba aduse,
Și în stil neted patima 'și spuse,
Dicând: »Ascultă, eū te iubescū,
Și pentru tine mult pătinesc.«
Stilul acesta, adevărat,
Nu mi se pare prea minunat;
Dar pentr'un pusnic trăit departe
De ale lumei valuri deșerte,
Putem să țicem că nu e prost.

Fata răspunse: »Póte ași fi fost
Destul de bună ca să te cređ,
Dar aste haíne bisericești
Nici n'aú a face cu ce'mi vorbești;
Ș'apoi de barbă mă 'nfioeđ.»
Pusnicul nostru pe loc se duse,
Íși rase barba, se pieptănă,
Nemțește bine se înbracă,
Ș'o pălărie pe cap íși puse.
Veni la fată: »Cum ți se pare?
O 'ntrébă. Spune'mi mai te 'ndoești?
Veđi ce putere amorul are?
Mí-am lăsat legea; alt mai voești?«
— „Nu voiú nimica, atunci ea diše:
Credincios mie cum o să'mi fii,
Când jurămintे în ceruri scrisi,
Și a ta lege nu poți s'o ții?»

Fata avea dreptate de nu vrea să'l asculte.
Cine-a făcut o crimă, póte face mai multe.

Dar pentru un pusnic trăit departe
De ale hainei valuri deserte,
Potem să hăim că nu e prost.

DREPTATEA LEULUI.

Leul, de multă vreme, redicase oștire,
 Să se bată cu riga ce se numea Pardos;
 Căci era între dinșii o veche prigonire,
 Și gilceviere mare, pentru un mic folos.
 Vreaū, adică, să știe,
 Cui măi mult se cuvine
 Să ție pentru sine
 Un petec de câmpie
 Și un colț de pădure, de tot ne'nsemnător,
 Ce despărțea ținutul și staturile lor.
 Acum sînge mult curse, și multe lunī trecură,

Făr' a se putea ști,
 Cine va birui.
 Elephantul năsos,
 Și bivolul peptos,
 Cu lupul coddă-lungă,
 Multe isbînđi făcură.

Fieși-care tulpină era plină de sînge.
 Ici se vedea un taur jumătate mîncat;
 Lîngă el un tovarăș ce sbiară și îl plînge;
 Colo, un porc selbateg fără duoë picióre;
 Și mai la vale, vulpea se tăvălește, móre.
 Oftând după curcanii ce încă 'i aũ scăpat!
 Iar mai vrednic de jale era vitézul urs,
 De duoë córne gróse în inimă pătruns.
 Leul vădënd că lupta nu se mai isprăvește,
 Trimise la maĩmută, vestită vrăjitóre,
 Ce spun că știa multe, și că proorocia
 Intêmplările tóte, după ce se trecea;
 Trimise đic, la dînsa, să 'i facă întrebare,
 Cum póte să ajungă sfiřitul ce dorește.
 Ea se puse pe gînduri, tuși, apoi respuse,
 Rođënd cu mulțumire darurile aduse:
 »Ca să póta 'mpêratul lesne să biruescă,
 Trebuie să jertfescă
 Pe acel ce în óste e de căt toți mai tare,
 Mai vestit în resbóie, mai vrednic și mai mare.«

Auđind astea leul strinse a sa oştiré :

»Lighiónelor! ځise: viú sa vė daú de ştiré,

Că astăđi, din noi unul trebuie sa murim:

Aşa va proorocul. Rămíne acum sa ştim

Cine este mai tare.

Cát pentru mine unul, cum vreţi.. dar mi se pare

Că nu prea sunt puternic, căci pătinesc de tuse.»

Vulpea era aprópe: »Ce are a face! respunse,

Inălţimea ta eşti

Orí cât de slab poftestí.»

„Dar şí puterea nóstră

E îndestul de próstă.»

Strigară tigríi, urşíi, şí cu un cuvént tóte

Lighiónele acelea ce erau mai colţate.

—»Nu remâne 'ndoială: le răspunse 'mpèratul.»

Epurile sármanul, — cređ că'l trăgea pècatul,

Sau pècate mai multe

De moşíi lui făcute

Veni să'şí dea părerea. Dar toţi cât il zăriră,

Asuprá 'í năvăliră.

»Ia vedeţi'l! strigară. Cu bună 'ncredinţare

El este cel mai tare!

S'ascundea urechiatul, şí nu'í plăcea să móră

Ca să ne facă nuoě biruinţa uşóră!

Pe el copií! Luaţi'l: el are să 'mplínescă

Ce ne-a ځis proorocul din porunca ceréscă!«

Căinii atunci săriră

Și 'n grab țîl jupuiră.

Se află vre o țară, unde l'ășa întemplare

Să se jertfescă leul? Nicî una, mi se pare.

Nu știu cum se urmază, nu pricep cum se pôte,

Dar vëd că cei puternici orî unde aî dreptate.

Caci vrea pe nalt-afin sau cu deosebire
 Si n putine cuvinte, vrea sa
 Si le aduce aminte, ca si cum
 Datoriile lor
 Toti se infaptesc si multina ingros
 Incepu sa vorbeasca, dar nu se
 C'm glas dojenitor sau sa o
 „Domnilor de tot felul, bunastara astoa
 Datoriile alindor astale la inplinita o
 Nu aveti nici siala, nici frala de
 Sa faceti nedreptate, si sa napastuiti
 —

LUPUL MORALIST.

Tote altele
 Incepu pe la sorde
 Cate un
 Dar rezon
 Ce o aveti din fire

V'am spus, cum mi se pare, de no'i fi u'fat,
 Ca lupul se intemplase s'ajunga imp'erat.
 Dar fiind ca v'am spus'o, voi'u' inca sa'v'e spui'u,
 Ceia ce s'a urmat subt stapinirea lui.
 Au'ind imp'eratul, ca 'n staturile sale
 Fac napastuiri multe paro'ii dregatori;
 Ca pravila sta 'n ghiare, ca nu e del sau vale,
 Unde sa nu ve'li jertfe mai mult'i prigonit'ori;
 Porunci sa s'adune obst'esca adunare
 Lang'a un copaciu mare;

Căci vrea pe unii alții să'i cam dojenescă,

Și 'n puține cuvinte,

Să le aducă aminte

Datoriile lor.

Toți se înfățișeră: și 'nălțimea lupescă

Începu să vorbescă

C'un glas dojenitor:

„Domnilor de tot felul! Bune sunt astea toate?

Datoriile slujbei astfel le împliniți?

Nu aveți nici șfială, nici frică de păcate,

Să faceți nedreptate și să năpăstuiți?

Tôte slujbele vóstre, țera vi le plătește:

Incă, pe la soróce

Câte un dar vă face.

Dar reaoa nărvire,

Ce o aveți din fire,

Nu se tãmaduește.

Vedeți cu ce morți grele

Se săvîrșesc din lume,

Și cum lasă reu nume,

Acei care fac rele.

Gîndiți-vă că póte veți da cuvînt odată,

La 'nalta judecată,

Gîndiți-vă la suflet, și luați de la mine

Pildă a face bine.

Ast cuvînt minunat,

Pe care domnul lup auđ că l'a 'nvęjat,

Trecęnd pe lıngă sat,

La đioa unui sânt, când preotul citea,

Și propoveduia,

Pe mulți din dregători să plıngă 'ı a 'ndemnat

»E! ce ați hótărit jupăni amploiați?

Oare o să vă 'ndreptați?»

İf întrebă atunci înălțimea 'mblănită,

Ce purta o manta de óie jupuită.

»Spuneți o să schimbați purtarea-vă cea próstă?»

— »Să trăiți la mulți ani dobitocia vóstră,

Respuase un vulpoiú, în slujbe lăudat :

Ne póte fi ertat,

Să vă 'ntrebăm smerit, pe înălțimea ta ,

De unde ați cumpărat postavul de manta?»

Când mantaoa domnescă este de pei de óie,

Atunci, judecătorii fiți siguri că despóie.

Că nebunia și pranci așor

Be jucan așor pe o timp

În primă vâra

Șiți că coșii de cizăre

Găseșcă șișetiri de nemire

Et dar odată se plopăre

Pupuru-o dărele ce așituna

Striga amorul în gura mare:
 Oa-fală însă mint câmpii!
 Ei sînt îndată așez de țară
 Cât de lumina ea la țigari.
 Adine copilul suferi durere.
 Rămînd astfel fără vedere.

Trista lui murea, jalbă pornește
 La lă sen părinte, stăpîn ceresc:
 Va respunare, se tăpărește;
 Cu ea toți heii compătimește.

NEBUNIA SI AMORUL.

În niște fabulă un poet scrie:
 Că nebunia și pruncă amor
 Se jucau singuri pe o câmpie,
 În primă-véra vieții lor.
 Știți că copii cu înlesnire,
 Găsesc sujeruri de neunire;
 Ei dar odată se gilceviră
 Pentru-o flóre ce întilniră.

Striga amorul în gura mare:
 Cea-laltă însă, minut cumplit!
 Îl isbi 'ndată atât de tare,
 Cât de lumină ea l'a lipsit.
     Adînc copilul simți durere,
     Rămîind astfel fără vedere.

Trista lui mămă, jalbă pornește
 L'al seü părinte, stăpîn ceresc:
 Va resbunare, se tînguește;
 Cu ea toți ȳei compătinesc.

Mars și Apolon, mai c'osebire,
 Arătau mumei a lor mihnire.

S'adună sfatul cel fără mörte,
 Și hotărîră în obșteea lor,
 Ca nebunia în veci să pörte,
 Să cârmuéscă pe orbü amor.

Acéstă dréptă, grea osîndire,
 Din ȳioa aceia luă 'mplinire;
 Din ȳiua aceia sunt împreună,
 Și nebunia l'ü ține de mână.

LEBĂDA ȘI PUII CORBULUI.

Care într-o, aflate,
 Petrecea, (Însă cum se întemplase,
 Da lor —) să vă dau cuvânt
 Pasărea, Cum-că într'un colț de lume,
 Către din, Într'un loc cu mare nume,
 Dizea: Puii, Și pe un frumos pământ,

Niște paseri osândite,
 Corbi de câți-va ani numite,
 În primejdie trăesc.
 Lebedele aū din fire,
 O ciudată presimțire,
 Care este dar ceresc.

Așa, să le izbăvescă,
 Cu o rivnă părintescă,
 Ea plecă până în ziori.
 Ajungând într'o livede,
 În culcuș de vulpe vede,
 Puī de corb nesburători,

Care într'o vizuină,
 Petreceaū ca în grădină,
 D'a lor sōrtă mulțumiți.
 Pasărea cea albă, ndată,
 Către dinșii se arată,
 Țice: »Puilor iubiți!

»Sórta vóstră e de milă: am a-o?«
 Spuneți cum pe voi în silă ni
 Aici vulpea v'a adus?«
 Corbuleții în mirare,
 Răspund iute, rîdînd tare:
 »Noi de voe ne-am supus...

»Vulpe ce e, nu știm spune,
 De cât că năravuri bune
 Acea damă arăta:
 Că avea códă pe spate,
 C'al ei păr în galben bate,
 Și că ochi lucioși purta.

»Ea când ne-a luat d'acasă,
 Ne-a spus că la a sa masă
 Are feluri de mîncări;
 Că e prinț de dobitoce,
 Că pe noi va a ne face,
 Să ajungem la mari stări.

„Ne-a mai spus că ne e rudă,
 Că din vîrsta cea mai crudă
 Némul nostru l'a iubit.
 Ea, ca și al nostru tată,
 Că ne tragem ne arată,
 Din vulturul cel slăvit.

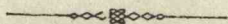
»Și adesea ne vorbește,
 Că din suflet se silește,
 A ne da slava d'ântiî.
 Lebăda strigă cu jale:
 »Sunteți pe a morții cale,
 O voi ai corbului fiî!

»Dar al vostru sec părinte,
 Cum nu'și a adus aminte,
 Ceia ce i s'a 'ntêmplat,
 Când își părăsi locașul,
 Și din gură lăsă cașul,
 Ear de vulpe înșelat?»

Puî nebăgând'o 'n sémă:
 „Cale bună, 'i dic, madamă,
 Noî nu ştim ce ne vorbeşti.
 Şi prin astfel de cuvinte,
 Să ne scoţi acum din minte
 Cam de géba te sileşti.»

»Eû mă duc, lebăda şise,
 Însă vouă vă sunt scrise,
 Multe rele să răbdaţi;
 Căci prostia-vă cea mare,
 Ca ş'a peni 'ntunecare,
 Nu se póte s'o spălaţi.»

Ne încetala trasa, gânda cu jale,
 I'a tineretii veselii vale,
 I'acele cânturi, I'acei iavor,
 Unde la noptii lina taceri,
 Ea a vietii cânta pluceri,
 Raxele fidei, dulcele amor.

La câte paseri sunt sputătoare,
 I'abera vieții e lucrul mare,
 Natură este patria lor,
 Așa și mica păsăreă noastră,
 Căta mijloc să scape în spor.

PRIVIGHITÓREA IN COLIVIE.

O cântăreță privighitóre,
 De mică prinsă, sta la închisóre,
 Și colivia i'era locașu,
 Vreme la mijloc multă trecuse,
 Dar ea se uita tot nu putuse,
 De unde-a luat'o omul vrějmașu.

Ne 'ncetat tristă, gândea cu jale,
 L'a tineretei veselă vale,
 L'acele crânguri, l'acel isvor,
 Unde l'a nopții lină tăcere,
 Ea a vieții cânta plăcere,
 Razele zilei, dulcele amor.

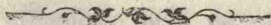
La câte paseri sunt sburătore,
 Libera vieță e lucru mare;
 Natura este patria lor.
 Așa și mica paserea noastră,
 Care de minte era cam proastă,
 Căta mijloce să scape 'n sbor.

Astă dorință e lăudată,
 Când e 'ntărită pe judecată,
 Și când folosul e prevădut;
 Dar ea uitase că mai nainte,
 O 'nștiințase un pui cu minte,
 Că vrând să sbóre mulți au cădut.

Ea n'avea aripî, fără mijlóce,
 O păsărică ce póte face,
 De cât supusă sórtei a fi;
 Saú să aștepte pênă să'î créscă,
 Smulsele aripî, și să găséscă
 Nouě mijlóce de a fugi?

Astfel pe dânsa o sfătuește
 O rëndurică ce o iubește,
 Și care gândul ei îl știea.
 Esemplurî multe des îi tot spune,
 Și îi arată cu doveđi bune,
 C'acum să scape nu va putea.

Însă junetea neînțeleptă,
 Poveți n'ascultă, vremi nu așteptă;
 Tóte 'nainteî jucării sunt.
 P'între zăbrele ea se strecóră,
 Puțin se 'naltă, d'o palmă sbóră,
 Și cade 'ndată jos pe pămént.

URSUL ȘI LUPUL.

Împărăția dobitocescă,
 Ca și a noastră cea omenescă,
 Statornicie vecinică n'are:
 Tóte supuse sunt la schimbare!

Din mână 'n mână sceptrul se plimbă
 Cel de erî mare, astăzi e mic;
 Leu pe urs bate, urs pe leu schimbă,
 Dintr'o 'ntemplantare prea de nimic.

De curând ursul pe leu schimbase,
 Și pe domnescul tron înălțat,
 Cărma în labe tare-o luase,
 Și cu verđi tufe sta 'ncoronat.

Dator eü 'nsă sunt a vă spune,
 Că ursul cela, măcar că urs,
 Dar simtimente avea prea bune;
 D'al obștei bine era pętruns.

Férele tóte 'ndată ce-aflară,
 Că le-a dat cerul un stăpîn nouă,
 Să se închine lui alergară,
 Una c'o vacă, alta c'un boü.

Lupul în urmă spre tron se duce,
 Și după vechiul bun obiceiü
 Mării-sale plocon îi duce,
 Și înainte 'i pune douăi mei.

Într'o frumoasă precuvântare,
 Îi dovedește c'ar fi având
 Niște hrisóve arătátore,
 Ce aũ făcut urșii, d'eu nu știu când.

C'aste hrisóve, pe pei de oae,
 Scrise cu apă, spun lámurit,
 Cum aũ mers urșii la o bătae,
 Și câte mure ei aũ jertfit.

Cu plecăciune apoi 'i arată
 Cum-că din suflet s'a bucurat,
 De întêmplarea cea minunată,
 De 'ncoronare când a aflat.

Cum că dorește supus să'î fie,
 Că tot d'auna el l'a iubit,
 Că pentru d'ensul vieți o mie
 Să le jertfescă e mulțumit.

Astfel de vorbe se dic în lume,
 Însă drept formă se socotesc;
 Căci fieși cine le ia de glume,
 Căre se uită cât se vorbesc.

Dar ursul crede, se amăgește,
 În slujbe pune némul lupesc:
 Cum că prietenii are, gândește,
 Care persóna lui o slăvesc.

După o vreme leul se scólă,
 Tocmai când urșii mort îl credeau;
 După o mare și lungă bólă,
 Vine să și cêră tronul ceaveau.

Locuitorii se îngrodiră;
 Vestea se duse pên' la palât;
 Lupii îndată la lei fugiră;
 P'al lor prieten toți l'au lăsat.

Taurii numai ce nici odată,
 A'î fi prietenî nu s'au jurat,
 Peste cincî sute veniră 'ndată,
 Pe domn, și țeră ei au scăpat.

Prea cu lesnire omul se 'nșală!
 Dar fôrte mare face greșală,
 Cine la vorbe dă creșemânt.
 Faptele numai ne dovedește,
 Fiește cine cât prețuește,
 D'avem prietenî, și care sunt.

Un bărbat ca toți hoji, puțin în simț
 În zilele noastre de cărbă uitat
 Și de cât tot ~~...~~ în cărbă
 Dotăru' n crede că vată în simț.

— De bărbat în post mare? Deși tunc cărbă vată
 Dar asta se născu' în cel cărbă vată
 De cărbă vată, născu' în cel cărbă vată
 Să se tot dăru' în cărbă vată.

BOUL ȘI VIȚELUL.

Un boi ca toți boii, puțin la simțire
În Țilele noastre de sôrtă ajutat,
Și de cât toți frații mai cu osebite,
Dobândi 'n cirédă, un post însemnat.

— Un boi în post mare? Drept cam ciudat vine
Dar asta se 'ntêmplă în orî care loc:
De cât multă minte, știu că e mai bine
Să ai tot d'auna, un dram de noroc.

Aşa d'a vieței veselă schimbare ,
 Cum și de mândrie boul stăpînit,
 Se credea că este de cât toți mai mare ,
 Că cu dînsul nimeni nu e potrivit.

Vițelul atuncea plin de bucurie ,
 Auđind că unchiul s'a făcut boer ,
 Că are clăi sumă și liveđi o mie :
 „Mă duc, ție 'ndată, nițel fân să'ı cer.»

Făr' a perde vreme, vițelul pornește,
 Ajunge la unchiu, cêrcă a intra;
 Dar pe loc o slugă vine și'l oprește:
 »Acum dórme, dice, nu'l pociu supêra.»

»Acum dórme? Ce fel! pentru întêia dată —
 După prânc să dórma! obiceiul lui
 Era să nu sêdă di-oa nici odată;
 Ast somn nu prea 'mă place, și o să i o spui.»

— »Ba să'ți cauți tréba, că mănânci trintélă;
 S'a schimbă boerul, nume cum îl știi;
 Trebuie înainte să mergi cu sială, —
 Priimit în casă dacă ivrei să fii.

La o mojie atât de mare,
 Vițelul răspunde că va aștepta;
 Dar unchiul se scóla, plécă la plimbare,
 Pe lângă el trece, făr'a se uita.

Cu mâhnire tóte băiatul le vede,
 Însă socotește că unchiul a orbit;
 Căci fără 'ndoială nu putea a crede,
 Că buna sa rudă să'l fi ocolit.

A dua și iarăși prea de dimineță,
 Să'i găsească vreme la densus veni:
 O slugă, ce afară îl vedea că 'nghetă,
 Ca să'i facă bine de el pomeni.

— «Boerule, dișe, așteptă afară» —
 Ruda dumitale, al dómnei vaciofiș.
 — «Cine? a mea rudă? mergi de lădă pe scară.
 N'am astfel de rude, și nici voiă să l'ști.

«Am aflat jupănească ai mare talent
 Voii să te poi la păine;
 Și încopând de mână,
 Îți dăm cu mulțumire,
 Ca un semn de cinste,
 Ai câștigilor noastre întins departament:
 Cântă-ți bine treaba.»
 — Pe sâma mea te lasă »

Răspunde oratorului, și săvârșindu-l lada

VULPEA LIBERALĂ.

În ziua viitoare

Vulpea cu tot hâna veni la adunare;
 Dar însă obșile pe sub barbă legată
 Și cu un ligan mare la cap înfășurată.

«Ce ai de sărăcit?»

— «Am să vără de sărăcit se poate»

Vulpea fără încetare
 Strigă în gura mare:

Că de când elefantul peste păduri domnește,
 Trebile merg la vale, și lumea pătimizește.

Că este nedreptate,

Că va să cheltuască

Veniturile toate,

Pentru masa domnească.

D'acestea elefantul, cât a luat de știre,

Temându-se, cu dreptul, de vre-o resvrătire,

Pe epure la vulpe cu un bilet trimise,

O invită la curte, o nbrățișe și ȳ dișe:

» Am aflat jupănesă că ai mare talent.

Voiu să te pui în pâine;

Și începând de mâine,

Iți dăm cu mulțumire,

Ca un semn de cinstire,

Al găinelor noastre întins departament:

Caută'ți bine tréba.»

— » Pe séma mea te lasă.»

Răspunse oratorul, și sărutându'și laba,

Se întórse acasă.

In ziua viitoare,

Vulpea ca tot d'auna veni la adunare;

Dar însă oblojită, pe sub barbă legată,

Și cu un lipan mare la cap înfășurată.

» Ce ai, de suferi astfel! o întrebă ră tóte.»

— » Imi e rău de aseră, imi e rău cât se póte

Și cu trebile țerii să mă lăsați în pace.

Domnul știe ce face;

El ne 'ncetat gândește la al obștei folos.

Adio! sunt bolnavă: m'am înecat c'un os.

Cunosc mulți liberali la vorbe ei se întrec.

Dar pînă în sfērșit cu óse se înec.

MERLA ȘI BUFNIȚA.

Intr'o pădure désă, de cetăți depărtată,
 Merla se 'ntelni séra cu bufnița umflată.
 «Prietenă, îi dîse, 'ți așu face o 'ntrebare,
 Dacă a mea 'ndrăsnélă n'aduce supérare.
 Spune'mi, mă rog, lumina de ce nu'ți e plăcută,
 De ce stai tótă diua ascunsă, nevêdută?
 Nu cunoști, cum se vede rașele dimineței,
 Dulcêța primăverei, plăcerile vieței.
 Póte ești rușinósă, și cređi că nu cânți bine:
 Dar eú și alte păséri mai demne de cât mine,
 Iți vom da învățetură, și vom pune silință,
 Să'ți mai suptiem glasul cât va fi prin putință.

Vino mâine la mine să mergem la plimbare.
 Ca să faci cunoștință cu o privighitoare. «
 Bufnița îi respuse » Îți mulțumesc iubită,
 Eū cu sórele vostru nu sunt obicnuită ;
 Imi supără vederea. Lumea o să mă vadă,
 Insa când m'oiū deprinde cu a luminei rađa. «
 Mulți ȃic, că n mul nostru nu este încă 'n stare,
 Ca altele, să facă cercări de 'naintare.
 Că 'nv țetur  adinc , ide , filosofie,
 Sunt prea v t m tore l'a lui copilărie.
 Declamația ac sta, pomp s ,  ngimfat ,
 De vreți, p te să fie despoților iertat :
 Numa  lor le e bună a unui n m orbire,
 Căcĭ nu'l lasă să'ș  vadă a sa nenorocire,
 Dar în gura acelor ce-o ȃic pe din afară,
 Sa  e o neroȃie, sa  este o ocară.
 No  le-am putea raspunde puținele cuvinte
 Bufniței adresate de merla cea cu minte:
 » A  vorbit de minune ! Dar ia spune'mi vecin ,
 Daca măcar cercare tu nu faci vre odată,
 Să scoți cel puțin capu din nóptea 'ntunecată,
 Apoi cum te'  deprinde cu sóre, cu lumină ? »

D'assemblees onoriri cuncti superat forte,
 Și cu un cuc nemernic de toată comparație,
 Astfel păți și cioră; în răs ea în lăstă,

Se buze mai departe;

Dar ori unde mergez,

Nimic ale n'audez.

CUCULU.

În stăruit oboșit,

Și deznădăjduit,

La crișul său veni,

Și a se mai opri.

Cucul, pasere proustă, dar plină de mândrie,

Socotind c'al seǖ nume

Este vestit în lume,

Hotărî să mai facă vre o călătorie,

Ca s'adune respecturi, și însuși să privească,

Cu ce chip îl slăvește nația păsărescă.

Plecă: dar abia merse pînă 'n vecinătate,

Și găsi felurime de păseri adunate,

Care din întemplantare,

Se 'ntreceaǖ la cântare.

Stătu să le asculte: toate pe rând cântară,

Care prost, care bine, talentul și arătară.

Iar bieteǖ coșofene, îi cerură iertare,

Că nu'i dau ascultare:

Îi țiseră: « Tacǖ soror, te rógă obștea noastră:

Despre cântec, ne iartă, ești ca un cuc de proustă. »

Astfel păși și cióra; în ris ea fu luată,
Și cu un cuc nemernic de tóte comparată.

D'asemenea onorurî cucul supërat fórtë,

Se duse mai departe ;

Dar orî unde mergea,

Nimic alt n'audea.

În sfârșit obosit,

Și desnădăjduit,

La cuibul său veni,

Făr' a se mai opri.

Puii cât îl țărîră,

Pe loc îl ocoliră ;

Apoi îl întrebără :

Ce mai veste p'afară ?

— » Urită, le respunse, și vrednică de jale.

Am umblat multe locuri, dar nu m'am mulțumit.

Tóte îmi par schimbate, și tóte merg la vale,

Păsările sunt betë și lumea-a nebunit. »

Tot omul despre sine lesne se amăgește.

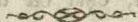
Nimenea nu își este aspru judecător ;

Dar judecata obștei e o învățatură.

Mulți ce se cred pe sine un ce rar în natură

Mai lesne dic că lumea nu știe ce vorbește,

De cât să va săși simță nimicnicia lor.

— Și Dumnezeu cunște cum vorbă și păzește —
 Când din întâime el le va da de știre
 Că în ori ce primejdie va ști a le ajuta:

ULEUL SI CÂINELE.

Astă făgăduială
 Numai lăsa 'ndoaia:

Și gâinile prăste, ce doră să găsească,
 Pe cine va destoinic să va să le păzească.
 S'apucară de, aducându-l acasă și
 Îl legă cu o 'sfără, și cu ciocul, cu unghii,
 Lângă cotețu' afară. Dar sără șornă. Dar
 Și răpi o gâină, lașă și primejdiosă,
 Pe, 'ău' și gâște înteu' se îngroșă,
 Dar cu 'ncetul, cu 'ncetul se mai obicinuiește
 » Ce pază înău' se mai obicinuiește
 Vorba să vie cât coala să l'ău' privescă,
 Era să ne păzească și
 Încă și săă vorbescă,
 Iar nu sătote' le priimi pe
 Le spuse că se crede din suflet norocit —
 Pentru vizita-acăsta cu care l'ău' cinsti.

Căci el însuși nu pôte, dar îi pare rău foarte,

La dumnélor să vie,

Visita să le 'ntórcă dup' a sa datorie.

Maî adăogă însă că daca dumnélor

Îi vor da ajutor

Ca să pótă scăpa,

El le făgăduêște,

— Și Dumneđu cunóște cum vorba 'și o păzește—

Că la orî ce primejdii va ști a le ajuta:

Încă din înălțime, el le va da de știre,

Când asupră-le vulpea va face năvălire.

Astă făgăduélă,

Numaî lăsă 'ndoélă;

Și găinele próste, ce doreaî să găsescă,

Pe cine-va destoinic să va să le păzescă.

S'apucară de lucru; ađi, mâine, se 'ncercară.

Și cu ciocurî, cu unghii, abia îl deslegară.

Uleü 'și luă sborul. Dar se întórse îndată.

Și răpi o găină, pe urmă două, trei.

Pe urmă câte vrei.

«Ce pază este asta, strigă una cu jalé?

Vorba mării talé

Era să ne păzești,

Iar nu să ne jertfești.»

— O! eü știü foarte bine cuvântul ce v'am dat,

Și cel fel m'am jurat.

»Dar când mă juram astfel, eram legat, supus,
«Acum însă sunt liberă și vă vorbesc de sus.»

Eū d'ași fi fost găină nu l'ași fi slobođit :
Dumnélor aū făcut'o și vėd că s'aū căit.

Uleiș sunt cinstiți,
Când sunt nenorociți.

CĂINELE ȘI MĂGARUL

Cu urechea pleoată, cu căda între picioare,
Căinele, trist și plâng, mergea pe o cărare.
După îndestul umbrel, iată ce l' întâlnește.
Un măgar, vâl oprește.
»Unde te duci tu, dișe?
Șăi perché te-a plecat, ce rău și s'a întâmplat?
Așa stea de mahonit.
»Dar, sunt demoldamit.
La împărăti leu în slujbă m'am adiat.
Înșă purtareș în
De o rădăci s'o spușit,

M'a silit înălțat să fug, să-l părăsesc.
 Cum ești alt stăpîn; din unde să-l găsești?
 -- « Numai d'atît te plîngi, măgarul întrebă?
 Stăpînul l'ai găsit, îi vești de țacul stă.
 Vino numai decît la mine să te bați;
 Eu îți iugăduiesc.
 Nu rîi să te înținesc:
 Nimic n'o să încreși, nici grije n'o să tragi.
 La propunerea sa, căinele i-a răspuns:
 « Ascultă-mă să-ți spun: o rîi e și supus
 La oare țieci, dar știi la mîgarul
 E mai umilit, și încă mai amar »

CÂINELE ȘI MĂGARUL.

Cu urechea plioștită, cu cînda 'ntre piciore,
 Căinele, trist și jalnic, mergea pe o cărare.

După îndestul umblet, iată că-l întâlnește

Un măgar, și-l oprește:

« Unde te duci îi țișe?

Știi parcă te-a ploat, ce rîi și s'a întemplat?

Așa stai de mîhnit. »

« Dar, sunt nemulțumit.

La împăratul leu în slujbă m'am aflat:

Insă purtarea lui,

De e slobod s'o spui,

M'a silit însfârșit, să fug, să'l părăsesc,
 Acum cat alt stăpîn; bun unde să'l gădesc?«
 --» Numai d'atât te plîngi, măgarul întreabă?
 Stăpînul l'ăi găsit, îl veđi, de față stă.
 Vino numai decât la mine să te bagî;

Eü îți făgăduesc,

Nu rëu să te hrănesc:

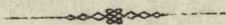
Nimic n'o să lucređi, nici grijă n'o să tragi.»

La propunerea sa, căinele i-a răspuns:

«Ascultă-mă să'ți spui: e rëu a fi supus

La orî care tiran; dar slugă la măgar,

E mai umilitor, și încă mai amar.»

De e slobod s'o spun
 Lasă purtarea lui
 La împetrul lui în slojă m'am aflat:
 «Dar, sunt nemulțumit
 Așa stă de măslăc.»
 Știi parcă te-a ploat, ce tîi s'a întemplat?
 «Unde te duci și înșor?
 Un măgar, și'ți oprește:
 După îndestul mplet, iată căi întănește
 Căinele trist și jalnic, mergea pe o cărare.
 Cu mechea pioșită, cu cođa între picioare.

BURSUCUL și VULPEA.

Bursucului îi venise rindul și el să domnescă
 Peste un pogon de tufe, în pădurea părintescă,
 De marginea unei ape. Rigatul îi era mic,
 Și acei ce îl vedură
 Toți într'o unire dic
 Se învoesc a spune că nu era alt nimic
 De cât o miniatură.
 Dar riga voiajase,
 Și 'n streinătate aflate
 Că un bursuc domnitor

368.
 Ce va să'și facă un nume
 Mare și faimos în lume,
 El ne apêrat dator
 Să ia un ton de mărire,
 Să dea porunci pe ostire,
 Chiar de n'ar avea soldați,
 Căci astfel obișnuesc
 Toți acei care domnesc
 Ducî saū regî saū împêrați.
 Așa el și slobođi
 Patru ordine de ți
 Într'acest chip redigiate :

—» Către armile nōstre de linie și de mare,
 Cavalerii, infanterii, și artileriei ușōre.

Poruncim... și cele-l'alte.»

O poruncă din acestea, nu știū cum s'a întêmplat

De vânt a fost aruncată,

În țera învecinată

Unde domnea leopardul, acest domn s'a îngrijat

Vêdênd că bursucul are

Armie așa de mare:

Spre a fi încă mai sigur, el într'acolo porni

Pe ministru din afară, pe vulpe, și'i porunci

Să saluteze pe prințul, dar în taină a spiona

Și a trage cu urechea, iar mai ales a afla

Cum merg trebile p'acolo, cât e de primejdios,

Și câtă armie ține vecinul seî cel pãros.
Sfãrșindu-se ambasada, vulpea înapoi veni
Se înfãcișã la curte, se închinã și vorbi:

— „Porunca am împlinit ;

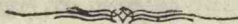
Cu ochi'mi le-am vëdut tôte,

Și poți dormi liniștit

Fãrã sã ai grijã deșerte,

Cãci tôte acele armii de linie și de mare
Cavalerii, infanterii, și artilerii ușore,
Nu sunt alt, poți fi prea sigur pestrițule împërat,
De cât un soldat pe apã și o luntre pe uscat.

Vanitatea e mic vițiu, dar cu bunã 'ncredințare
Ea adesea ne espune la ridicol fôrte mare.

Dar care va purta semnă el nici se-ar fi părțat
D'ar fi mai avut acolo vr'un bolnav de leacuri.

Bunul pătimăși îl crede.

Doctorul vinea nu pierde.

Ci îl unge e'o alifă, apoi la ochi îl leagă,

Apoi după ce îl spune din partea lui lăcărta

Că are să seghă astfel o săptămână deplin

Întinde mîna... pe masă era un frumos tubin

Înel de formă antică, vechiu suvenir părintesc;

Doctorul îl ca, se duce, și ca să vă povestesc

Mar pe acur, el vine iară a două și a trei și

Și ne hectară tot d'aură, la ori ce vizită nouă.

ȘERLATANUL ȘI BOLNAVUL.

Din lucrurile mai scumpe căte în casa găsi.

Când se 'nflini săptămîna pe bolnav îl deslegă;

— Uite, cum îi se pare, și cum vede? îl întreabă.

— Cum vede? răspunde, în glasul său

La un neguțator mare

Cărui vedera i' slăbise

Și din averile sale

Un doctor vestit venise.

Când dic' vestit, se 'nțelege că nimeni nu'l cunoștea.

Însă avea atestate

Numai în aur legate.

Diplome ce în Academii luase, eum el dicea,

Prin țări care nici odată

Nu au figurat pe hartă,

Dar care cu bună sémă el nici le-ar fi părăsit
D'ar fi mai avut acolo vr'un bolnav de lecuit.

Bunul pătimași il crede,

Doctorul vreme nu pierde

Ci il unge c'o alifie, apoi la ochi l'a legat,
Apoi după ce îi spune din partea lui Ipocrat
Că are să ședă astfel o săptămână deplin
Întinde mîna . . . pe masă era un frumos rubin
Inel de formă antică, vechiū suvenir părintesc;
Doctorul il ea, se duce, și ca să vă povestesc
Mai pe scurt, el vine iară a doua ș'a treia di,
Și ne 'ncetat, tot-d'auna, la orî ce vizită noă

Luă câte unul, două.

Din lucrurile mai scumpe câte în casă găsi,
Când se 'nplini săptămîna pe bolnav il deslegă:
— »Uitete, cum ți se pare, și cum vești? il întrebă.»
— Cum vedū! respunse bolnavul, împregiurul seū

privind,
Și din averile sale nimica ne mai zăbind;
Cum ved? nu știū frate, atāt numai pocî să dic
Că din ce vedem odată acum nu mai ved nimic,

Cunosc patrioți politici, care-asa exploatez
Simplitatea populară, și ei singuri profitez.

«Căni se savules,
 Dar boui li opres,
 Măgarul li lovia,
 Și carul un mergea.
 «Prea rău l-ai povănit»
 Dice un trecător;
 «Ești foarte amăgic
 «Domnule privityor»
 Respușe omul: «Că
 «Lumea am vizitat,
 «Și, dacă vrei să știți,
 «Înt' înas am aflat

ATELAZUL ETEROGEN.

«Pot astfel întocmite ca atelazul meu.»

Un om având un armăsar
 Îl înhamă la jug
 C'o vită de măgar
 Și cu un bou de plug.
 Boul fiind sacat,
 La un picior rănit,
 Măgarul ne 'nvățat,
 Și prea reu nărăvit,
 Stăpinul lor, din car,
 Striga, plesnea 'n zadar:

Dar care Calul se asvirlea,

Dar boul îl oprea,

Măgarul îl lovia,

Și carul nu mergea.

«Prea rău î-ai potrivit»

Dice un trecător;

«Ești foarte amăgit

«Domnule privitor;»

Response omul: «eū

«Lumea am visitat,

«Și, dacă vrei să știī,

«Într' inșă am aflat

«Multe dregătorii

«Tot astfel întocmite ca atelazul meu.»

— Cănd se opri pe așezământul de boier il delega:

— «Ditote, cum și se pare și cam vedeți în întredă:

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

— Căra răpăi ~~un om ar~~ Un om ar ~~un om ar~~

« O tu ce prezidezi secolului cel călăuzesc,
 Te rog să mă ascuți: că vîd să jăluiesc
 De acest ticălos
 Ce sufletul mi-a scos.
 Oare vîndu-și totălmăș pe dîl sără pe câmpii,
 El fuge par-ă, căr fi gonit de vijelii;
 Și apoi n'aleargă drept
 Cu el să poftă de piept,
 Ci merge tot colțisă
 Și sare cummoxisă.

C'un cuvînt n'are pas, nici umblot creștinesc

EPURELE, OGARUL și COPOIUL.

Cînd chiar marea sa, de o în cum am aliat

Ai fost adesea ori de dănsul înșelat?

— «Destul, lăsa atuncea copoiul calăuzii;

Pe el nici n'are nici purtării le știu.

Ori ce Calitățile noastre cele mai lăudate,

Ne sunt ades în lume drept crime reproșate

Acésta se întîmplă de câte ori prin ele,

Oprim ecsecutarea intențiilor rele.

Epurele odată

Fu tras la judecată

De un ogar. În tuphe atuncea presida

Copoiul, și sentințe fără apel el da.

Ogarul către el așa se adresă

Și 'n limba lui strigă:

»O tu ce presidezi senatul cel căinesc,
Te rog să mă ascuți: eu vii să jeluesc
De acest ticălos
Ce sufletul mi-a scos.
Căci vrînd a'l întâlni, pe dél saú pe câmpii,
El fuge par' c'ar fi gonit de vijeli;
Ș'apoí n'alérgă drept
Cu el să poți da piept,
Ci merge tot cotiși
Și sare curmeziși:

C'un cuvênt n'are pas, nici umblet creștinesc

Dar ce să mai vorbesc
Când chiar măria ta, d'o fi cum am aflat
Ai fost adesea orí de dânsul înșelat?»

— »Destul, lătră atunci copoiul cafeniú;

Pe el nici îl ascult, purtările 'i le știú,

Orí ce pentru el cred, și iată'l osândit

Să fie jupuit.

Carnea va rămânea pentru judecător,

Iar labelé vor fi pentru jeluior.

„Măi ales în dreptate,
 „Abașul, tâlhăria avem să le astigim,
 „Și legea criminală să o abrogăm;
 „Căci pe vinovați țigani autăși îi judeca
 „Și apoi îi scuturăm.
 — „Dar voi ce o să le faceți?
 — „Noi o să-i scuturăm.
 „Și apoi să-i judecăm.”

CORBI ȘI DARZA

URSUL ȘI VULPEA.

„Ce bine aș să mărgă trebile în pădure,
 „Pe împăratul tigru când îl vom resturna
 „Și noi vom guverna.”
 Dicea unei vulpi ursul, c'ori cine o să jure
 „Că nu s'a pomenit,
 „Un timp măi fericit.”
 — „Și 'n ce o să stea óre
 „Binele acest mare?
 Îl întrebă
 — „In tóte

„Mai ales în dreptate :

»Abusul, tilhăria, avem să le stîrpin,

»Și legea criminală s'o 'nbunătățim ;

»Căci pe vinovați tigrul ânteiu îi judeca

»Ș'apoî îi sugruma. «

— »Dar voi ce o să le faceți? «

— »Noi o să'i sugrumăm

Ș'apoî să'i judecăm. «

Cutare s'aū cutare,

Care se cred în stare

Lumea a guverna,

Daca din întemplare

Ar face încercare

Tot astfel ar urma.

Acel... lungoul...
 Ce prin...
 După...

După...
 Care pe om...
 De...
 În...

CORBI ȘI BARZA.

...
 ...
 ...

Pe o câmpie
 Mare, bogată;
 Urmă odată
 O bătălie

Aspră, cumplită, neasemănată
 In cât cadavre nenumărate
 Zăcău grămadă neîngropate.
 Corbi îndată luară știre;
 Lacomi de pradă ei năvăliră,
 Și cu grabire
 Aci sosiră.
 Și după ce mâncară, și după ce băură

Mult sânge, începură

C'un plac îngrozitor

Să cânte cina lor.

Barza cea simțitoare,

Care pe om iubește,

Și 'n préjmă'i se nutrește,

Vedându'i, de departe

Le strigă: — «Cum se pôte

«Așa nerușinare»

«E locul pentru cină? e ora de plăcere

«Pe un pământ de doliu, în zioa de durere?

«Mumele își plîng fii

«Isvorul bogăției

«Câmpul, e ruinat,

«Iar voi vă îndopați,

«Și cântați!»

« — D'acésta ne ertați

Răspunse de odată,

Céta întunecată,

«Omului cât 'i place

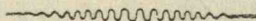
«Pôte fi ruinat

«Dar noi suntem în pace

«Și mult ne am îngărășat.»

Acei ce de ațerei grea sórtă profitară;
 Ce de streinî în posturî, în rangurî se 'nălțară;
 Ce prin trădări, basețe sunt astăđi mari, bogați,
     Póte și decorați,
 După a mea părere, sunt corbî nerușinați.

Dar ași dori să-mî spuneți domnilor cititorî,
     (Căci eũ vorbesc d'o țeră
     De tot imaginară)
 La noi se află óre ast-fel de muritorî?
 Daca aveți de ómenî idee așa próstă
 Las răspunderea tótă asupra Dumnévóstră.

Atunci n'am răspuns nimic :
 Dar peste puține zile, îl reîntâlnim în fața
 Și mi s'întâlni : — « În aști frate, un mișel, un ticălos
 Ce seamănă om de treabă, fără născălaș
 Mi-a vândut o sticlă proastă drept un diamant curat,
 Cum îi se pare acosta? — « Zău așa cum mișelul
 În tâmplare, de bunăvoință cu calul ce al vândut »

CALUL VÂNDUT

Când ne dreptătes cercăm,
 Dar multă vreme la tâmplare,
 Și

DIAMANTUL CUMPĂRAT.

Plin de bucurie mare,
 Óre-cine 'mă spunea,
 C'a vândut din 'ntâmplare
 Și cu un preț de mirare
 Un cal prost ce el avea;
 « Căci bietul cumpărător,
 « Dăcea el, s'a înșelat
 « Și puțin cunoscător
 « Ori-ce 'i-am cerut mî-a dat. »
 La acestea ce să 'i dăc?

Atunci n'am răspuns nimic:

Dar peste puține zile, îl văd, însă furios,
 Și 'mi strigă: — «Nu știi frate, un mișel, un ticălos
 Ce semăna om de trebă, fără milă m'a 'nșelat.
 Mi-a vândut o sticlă próstă drept un diamant curat,
 Cum ți se pare acésta?—» «Zău așa cum m'ia părut
 Întemplarea dá deunăđi cu calul ce ai vândut.»

Strigăm și protestăm tare
 Când nedreptatea cercăm,
 Dar mulți urmăam la întemplare,
 Fapta ce o defăimăm.

La acestea ce să-ți dăci?
 «Ori-ce i-am cerut mi-a dat.»
 «Și puțin cunosător
 «Dica el, s'a înșelat
 «Căci bietul cumpărător,
 În cel prost ce el avea;
 Și cu un preț de minare
 O'a vândut din întemplare
 O're-cine 'mi spune,
 Pîn de bucurie mare

— «Da nu, astoa sunt optice» — «Așa dar îți mulțumesc»
 «Cu un sfert de libertate dreptă spui tu mă învoiesc»
 «Da creș chiar că e rașine, când toți porci ai trăit
 «La coșare în robie, să es eți mai oșdie
 «Să'mi ridie mai pe aus potul și de trepta lor să iug;
 «Ș'apoi ce ar țice poi vohodumă țara iug?»
 «Un înțelegi libertatea ca porcul cel țigănesc?
 «Ații deprinși cu robia de ea greș se despartesc»

CĂSTORUL ȘI ALTE LIGIBONI

PORCUL LIBERAT.

Când s'aă liberat țiganî, în anul de la Xristos
 O mie și . . . . nu știu câte; unul din eî, omenos
 Vru și el să libereze pe un porc ce el avea,
 Și în jug de multă vreme lângă șatră îl ținea.
 Îl chemă dar, și îi dîse: «porcule, purcelul meu,
 Cunosc însumî, din cercare jugul cât este de greū
 De acea te fac liber; d'acum poți a viețui
 Or cum 'ți-o plăcea, și hrana singur a 'ți-o dobîndi.
 — Să trăești! însă stăpîne, în grădinî pociū eū intra
 Pepenî, dovleceî și verze fără grijă a mânca?»

—Ba nu, astea sunt oprite» — «Așa dar îți mulțumesc,
 «Cu un sfert de libertate drept să spui nu mă 'nvoesc.
 «Ba creș chiar că e rușine, când toți porci au trăit
 «La coșare în robie, să es eū mai osebit,
 «Să'mi ridic mai pe sus botul și de trépta lor să fug;
 «Ș'apoi ce ar dice boi vedéndumě fără jug?»

Uni înțelegū libertatea ca porcul cel țigănesc;
 Alții deprinși cu robia de ea greūse despărțesc.

FORCUL LIBERAT

Când s'au liberat țigani, în anul de la Xristos
 O mie și... nu știu câte; unul din ei omenos
 Vru și el să libereze pe un porc ce el avea,
 Și în jog de multă vreme lăungă față li ținea.
 Il chemă dar, și îi dăce: «porcule, porculel meu,
 Cunoșe însumi, din cercare jugul cât este de greū.
 De acea te fac liber; d'acum poți a viețui
 Or cum ți-o plăcea, și hana singur a ți-o doborâci.
 — Să tréști! iasă stăpinc, în grădina pocin eū intră
 Peșeni, dovoles! și veixe fără grije a mânca?»

CASTORUL ȘI ALTE LIGHIONI.

Mai multe lighiōne, locuind într'o vale,
 Eraū des vătēmate d'un iute riū, vecin,
 Care eșind cu sgomot din malurile sale
 Strica vizunii, cuiburi, și traiul lor cel lin.

Ele dar s'adunară,
 Și mult se consultară,
 Ce fel ar putea face,
 Și prin care mijlōce
 Stavilă ar opune
 L'acea inecăciune.

«Frați, duse un Castor,
 Zidar de soiul lui,
 Eū asta socotesc,
 De mieți da ajutor,
 Să m'apuc să clădesc
 Zid tare de pământ și apoi să'l opuiū.»

— «Bravo! bine ai gîndit,

Strigară toți pe loc;

Ești patriot vestit

Și mare dobitoc.»

Castorul încântat

Făr'a mai zăbovi

S'apucă de lucrat,

Dar nu fu ajutat,

Și prea reū isbuti,

Căci riul furios,

De multe ploī umflat,

Isbi ș'asvirli jos

Pământul înălțat.

Atunci cei-l'alți fugînd

Pe meșter blestemaū

Și toți îl defăimaū

Dicînd: «ce ticălos,

El a pricinuit

Reul ce s'a 'ntimplat,

Pentru că a cercat

In neróda'í dorință
 Lucru peste putință,
 Eū l'am novățuit
 Dar nu m'a ascultat,
 Și de acea noi
 Tragem aste nevoi.»

Adesea orí virtutea așa se prețuește,
 Orí ce nobilă faptă orí ce dréptă 'ncercare,
 Pentru al mulțimeí bine ș'a țereí apărare
 Mișei o defaímă daca nu isbutește.

MIELUL MURIND.

Fiu al unui berbece care de mult murise,

Un miel se bolnăvise

Mușcând din întimplare

O 'nveninată flóre,

Său iarbă nu să știe;

Destul că a lui mórte

Numai era departe.

Acum el își făcuse datoriile tóte,

Câte și le fac mei în césul cel cumplit.

Mumăsa cu durere

Incepuse să sbiere;

Il săruta sîrmana plîngînd necontenit,
 Și'î dicea: «ce'mî e bună viața fără tine?
 «Cui mă lași fătul meu?
 «Spune tată-teu dragă, că vii curînd și eî
 «Căci pe acéastă lume numai așteptu vr'un bine!»
 — «Dar ce să'î răspunđ mamă — întrebă micul
 miel —

«Demî va face 'ntrebare

«Despre a turmei stare?

«Tu știi bine că el

«Iubia mult să vorbescă

«De dulăi din turmă, și de ceta lupescă.» —

— «Spune'î că turma tótă zace de rea gălbéză;

«Că are șapte doctori ce pre rēu o tratéză.

«Mai spune'î că ciobanul, a pus pe un nepot,

«Ce tată teu 'l cunoște, îngrijitor la turme,

«Ca să stîrpsc' abuzul și relele sē curme;

«Atîta spune'î numai și 'nțelege el tot.

Dupē acei din prējmă care îi ocolesc

Poți judeca prea lesne pe cei ce cîrmuesc.

ZUGRAVUL ȘI PORTRETUL.

La un zugrav foarte vestit, mergend din întimplare,
 Portretul meu îi comandai; ânteu însă 'ntrebare
 Artistului îi adresai, de pôte să mil facă
 Așa cum or cui l'o vedea portretul meu să placă:
 Căci am un mare interes, voiū ca 'n streinătate,
 Ș'a nume 'n Franța mai ales, la ochi să pociū eū bate,
 Fiind acum de măritat o fată foarte rară,
 Ș'ai ei epitropi căutând bărbat în astă țeră.

« — Prea lesne, îmi răspuse el, nu e ântéiași dată
 «Când pe urîți făcându frumoși luaiū o bună plată,
 «Ești negru, te voiū face alb; ești slab, te ingrașū bine,
 «Numai veđi de portret departe a te ține.»

Vorbind așa, mă zugrăvi, — și daca al meu nume
 Jos la portret n'ar figura, nici un creștin pe lume
 N'ar putea crede că sunt eū, atât sunt de schimbate
 Trăsurrele'mi, ochi, gura, - nas, și înfrumusețate.

Ai noștrii rid câți mă cunosc, dar prea puțin îmi pasă,
 De voiū putea să dobîndesc pe nobila mirésă,
 Și daca vre un venetic, eșit din țeri streine,
 Saū vr'un romîn mai îndrăsnețū, n'o isbuti mai bine.

Redactori care lăudați

Pe uni dintre candidați;

Ce proștilor le dați virtuți,

Și elocuență celor muți;

Ce pe rei faceți virtuoși

Și patrioți pe ticăloși,

Cred că nu rău vă potrivii cu omul ce m'a zugrăvit,

Saū cu vestitulū Carcalechi, redactor care a trăit,

Al cărui jurnal fabulos

Era destul de mincinos,

Dar care cel puțin spunea

Acelor care nu'l credea,

CATĂRUL CU CLOPOTEI.

De-unăđi un văcar de sat
 Catărului 'i-a atirnat
 Salbă de clopotei,
 Numindu'l el ingrijitor
 Și înainte mergător
 Ciredei de vișei.
 Însă curind s'a'ncredințat
 Că ș'a făcut mare păcat
 Cu bietul dobitoc,
 Care, cât s'a simțit

Aşa împodobit,
 Strigă: «o ce noroc!
 «În sfârşit iată-mă chemat
 «La gradul ce am meritat.
 «Meritul meu necunoscut
 «De lumea toată e vădut.
 «Acum de sus am să tratez
 «Soiul dobitocesc;
 «Pe nimeni nu mai salutez
 «Căci prea mă umilesc.»

— Aşa dicând, aşa făcu,
 Şi plin de îngimfare
 El clopoţei începu
 Să'i sune foarte tare;
 Aşa de tare îi sună
 Cât mintea i să răsturnă;
 Şi el care june fiind
 Trecea de cam smintit;
 Acum mai mult îmbătrânind
 De tot a 'nebunit.

Cum socotiţi şi dumneavăstră,
 Dar eu gîndesc că 'n țara noastră,
 Se află așa îndregători
 Numit chiar excellență

Ce cu catărul sunător
 Póte da concurență,
 Care sê crede om de stat
 Chîar și politic însemnat,
 Și care netăgăduit
 De clopoței este smintit.

404

Mare le în glicera și lungă conținutul
Presidențial de din. Fraților Senatori
«Să înțelegem că
«Pricina cum să vede e foarte deosebită
«Și după ce părere trebuie să luăm
«Veniți înainte în noți»
— Propunerea aceasta cu toți o splandura
Și pentru înțeleg
Pe gâscă lăudată
Pentru a ei înțeleg, apoi se înțeleg
Și a lui înțeleg loc venit
Pau a lui înțeleg loc venit
Fing vânt și soare și o căldură mare
Pentru a ei înțeleg
Și taci în mândre

LIȘETA, RAȚA ȘI GÂSCA.

Spun că 'n vara trecută, o lișetă ș'o rață,
Aî lebedei de baltă consilierii privați
Supt presedința găștfei s'aû strênsû de diminêțã
Pe lac la cișmegiû; Acolo invitați
Eraû din înalt ordin, a hotãri în sfat
O pricinã de stat,
Adicã prin desbateri adince sã cibzuiascã
Pentru un pește mare cu ce sos s'el gâteascã.
Cãci lebãda gâtôsã
Voia sã dea o masã:

Mare le fu gilceava și lungă convorbirea;
 Presidentul le dișe: «Fraților Senatori!

«Să lăsăm chibzuirea,
 «Pricina cum se vede, e foarte delicată,
 «Și dup'a mea părere trebuie amînată;»
 «Veniți mâine în zori.»

— Propunerea acéstă cu toți o aplaudară

Și pentru 'ntéia-óră
 Pe găscă lăudară

Pentru a ei ideie, apoi se rissipiră
 Și a doa di, iară l'același loc veniră.
 Pân' a doa di însă știți ce s'a întemplată?
 Find vară și sóre și o căldură mare,
 Peștele s'a stricat
 Și raci l'a mîncat.

Cuvintele aci scrise să nu vă pară glume;
 Consiliuri d'acestea vedem destule 'n lume
 Și la noi mai ales
 Se 'ntimplă foarte des.

EPIGRAME.

CELIUL DE POEZIE

Ca poem sa fie scris

Bar dola poezia este scrisa

Ai diti si tu in vizi si un singur aliter

Dovada la acesta e marea poezie

L

Si versurile tale care se scriu pe dor

D'asta vreme lumea sa poze de tine

Si in loc sa poze scrie sa scrie mai bine

Un osândit la mórte pentru o vină mare,
 Ruga pe un prieten, să facă încercare,
 Ca unul ce la curte avea multă putere,
 De la prinț, saū ministri iertarea lui a cere.
 »A! respuse acela, nu te pociū ajuta,
 Pentru-că de ași face-o, eū te și compromita.“

Si in vizi si tu in vizi si un singur aliter
 Dovada la acesta e marea poezie
 Si versurile tale care se scriu pe dor
 D'asta vreme lumea sa poze de tine
 Si in loc sa poze scrie sa scrie mai bine

II.

CELUI CE SCRIEA

Că poezia e o boală nelecuită.

Dar bóla poeziei este nelecuită;
 Ai ȕis și tu 'n viața'ti un singur adevăr;
 Dovadă la acésta e musa'ti cea pocită,
 Și versurile tale care se trag de pěr.
 D'atáta vreme lumea își bate joc de tine,
 Și 'n loc să puí silință a scri ceva mai bine,
 Din ȕi în ȕi mai tare te vėd că schiopătezi.
 Ce doctor așa mare póte să se găsească,
 De a ta nebulie să te tãmaduésacă,
 Saú cel puțin să facă în proză să visezi?

III.

D. ***

M'am silit tot d'auna să-mi dobândesc bun nume,
 Și prin purtări cinstite să mă cinstesc în lume
 Fără să am mindria să ȕic c'am isbutit.
 Dar de când luaiú știre că tu, ș'alții ca tine,
 Mă defăimați în obște și vorbiți rėu de mine,
 Incep să mă creȕ sigur de ceia ce am dorit.

IV.

Un preot cuvios,
 Odată spovedea
 Un prinț religios,
 Și astfel îi vorbea:
 »Ajută, domnul meu,
 Pe câți săraci găsești,
 Căci chiar pe Dumnezeu
 Intr'înșii îl cinstești.
 Știi ceia ce-a grăit
 Al lumii creator
 Că cerul e gătit
 De moștenire lor.«
 »O! dacă e așa, răspuse mulțumit
 Acel spoveduit,
 Nicî o grijă să n'ai cuvioșia ta;
 Căci bunul Dumnezeu de mă va ajuta,
 Eū îți făgăduesc,
 Pe toți supușii mei de raiū să'i pregătesc.

V.

In iad, mai deunădi, câți-va reposită,
 Care în vieță treceaū de 'nvățați,
 Dideră jalbă, arătând că cer,
 Să se pedepsescă jupinul Volter,
 Pentru câte rele de dânsii vorbea,
 Atunci când trăea.

»Domnilor, strigă Volter mânios,
 Jalba ce ați dat este de prisos;
 Ce pedepsă 'mi vreți? ce rău îmi doriți?
 Eū vă socotēm destul mulțumiți,
 Când în București, după cum v'am spus,
 Duoi vrăjmași ai mei știți cum m'a tradus.

D-NEI ZINCHEI DONICI.

Numele 'ți este viață,
Zîmbetu'ți plin de dulcătă,
Chipu'ți e încântător. —
Ochi'ți vii, raze de sóre
Atragü inimî simțitóre
Ce se 'nclinü și te ador.

«Porți la pept o cruciuliță,
Mică și strălucitoare,
Ca simbol sânt de credință,
Dulce și mîngîitoare.

Ajutor dar ea să'ți fie,
Precum și mie îmi este,
Crucea care din pruncie,
De mari relle mă ferește.

Să'ți aducă ea aminte,
Când vei fi în depărtare
Un amic care ferbinte
Îți aduce salutare.

~~SECȚIA PEDAGOGICĂ
VERIFICAT 2014~~

FINE.

~~INSTITUTUL PEDAGOGIC BUCUREȘTI
BIBLIOTECA~~

BIBLIOTECA
CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ "CAROL I"
BUCUREȘTI